

Eurolife ERB Α.Ε.Α.Ζ.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ) 33-35 & ΚΟΡΑΗ 6-10 ΑΘΗΝΑ 105 64
www.eurolife.gr , Τηλ. 210 930 3930
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ 121651960000

Περιεχόμενα

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	4
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	8
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	10
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	12
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	13
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	14
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	15
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	15
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.....	15
2.1.1 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α).....	17
2.1.2 Ανακατατάξεις κονδυλίων.....	21
2.2. Ξένο νόμισμα	21
2.2.1 Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης.....	21
2.2.2 Συναλλαγές και υπόλοιπα	21
2.3 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	22
2.4 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	22
2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.....	22
2.5.3 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	23
2.5.4 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.....	24
2.6 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων.....	24
2.7 Απομείωση χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	24
2.7.2 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων.....	25
2.8 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	26
2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	27
2.10 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	27
2.11 Υποχρεώσεις στο προσωπικό.....	27
2.12 Ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια	28
2.13 Αντασφαλιστικές συμβάσεις	32
2.14 Μισθώσεις	32
2.15 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	32
2.16 Μετοχικό κεφάλαιο	33
2.17 Μερισματα.....	33
2.18 Προβλέψεις –Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις.....	33
2.19 Χρηματικά διαθέσιμα και άλλα ισοδύναμα	33
2.20 Αναγνώριση εσόδων	33
2.21 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες.....	34
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ.....	34
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	36
4.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων	36
4.2 Ασφαλιστικός κίνδυνος	38
4.2.1 Ασφαλίσεις ζωής	38
4.3 Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι.....	46
4.4 Λειτουργικός κίνδυνος	57
4.5 Κεφαλαιακή επάρκεια	57
4.6 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	58
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	61
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	61
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ (Μ.Ε.Π.).....	62
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	62
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	63
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΦΕΡΟΥΝ ΤΟΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ (Unit Linked)	64
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ.....	65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ.....	66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΑ ΩΣ ΤΗ ΛΗΞΗ.....	67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ.....	68

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ.....	68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	69
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	69
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	70
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	72
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	72
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	73
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ.....	74
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	74
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	75
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ/ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	75
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	76
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΛΟΙΠΑ ΈΣΟΔΑ	76
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.....	76
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ.....	77
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΑΜΕΣΑ ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	77
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	77
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	78
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	79
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	80
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ.....	81
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	81

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ Eurolife ERB A.E.A.Z.

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την Έκθεση Διαχείρισης και τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2015.

Εξέλιξη της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς το 2015

Το 2015 ήταν μια ιδιαίτερη χρονιά με σημαντικά γεγονότα και εξελίξεις στον χρηματοοικονομικό τομέα. Οι παρατεταμένες διαπραγματεύσεις των ελληνικών αρχών με τους ευρωπαϊούς εταίρους κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015 δημιούργησαν συνθήκες υψηλού βαθμού αβεβαιότητας και κατέληξαν με την επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και την θέσπιση της τραπεζικής αργίας. Το δεύτερο εξάμηνο του 2015 χαρακτηρίστηκε από την επίτευξη συμφωνίας με τους εταίρους, την σταδιακή χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και την επιτυχή ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών. Οι οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, ωστόσο, παραμένουν ιδιαίτερα αβέβαιες και μετά την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών, επιβαρυνόμενες από τη επιδείνωση του διεθνούς οικονομικού κλίματος. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιστροφή στην σταθερότητα, την επανεκκίνηση της Ελληνικής οικονομίας και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων αποτελούν η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης και η υλοποίηση του προγράμματος.

Η ελληνική ασφαλιστική αγορά, όπως ήταν λογικό επηρεάστηκε δυσμενώς από το μακροοικονομικό περιβάλλον της ελληνικής οικονομίας. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία⁽¹⁾ η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών ανήλθε στην χρήση 2015 σε € 3,6 δις. (2014: € 3,8 δις.), εκ των οποίων € 1,8 δις. αφορούν σε ασφάλειες ζωής. Σε σχέση με το 2014, η παραγωγή ασφαλιστρών στην τρέχουσα χρήση παρουσίασε μείωση κατά -5,8% (2014: -0,6%), ενώ ειδικότερα το ποσοστό μείωσης των ασφαλίσεων ζωής ανήλθε σε -3,9% (2014: +11,4%). Από τους κλάδους ασφάλισης ζωής, μεγάλη μείωση σε σχέση με το 2014 καταγράφουν οι ασφαλίσεις ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις, ενώ η παραγωγή των παραδοσιακών ασφαλίσεων ζωής παρουσιάζει μικρότερη κάμψη. Η μείωση στην συνολική παραγωγή ασφαλιστρών είναι κυρίως απόρροια της αρνητικής επίδρασης των κεφαλαιακών περιορισμών αλλά και της γενικής πορείας της οικονομικής δραστηριότητας. Το ποσοστό συμμετοχής της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Ελληνική Οικονομία ανέρχεται σε περίπου 2,2% του ΑΕΠ για το 2015 και παραμένει στα ίδια επίπεδα με το 2014.

Το 2015 χαρακτηρίστηκε επίσης από την εντατικοποίηση των διεργασιών στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις προκειμένου να ανταποκριθούν με επάρκεια στο νέο απαιτητικό ευρωπαϊκό νομοθετικό καθεστώς, Solvency II, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή από 1.1.2016. Σημαντική ήταν η συμβολή της Διεύθυνσης Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΔΕΙΑ), η οποία με την εποπτική της δράση ενίσχυσε τις προσπάθειες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τη μετάβαση στο νέο καθεστώς. Αναμφίβολα, το Solvency II συνιστά ένα άκρως σύνθετο περιβάλλον για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, συγχρόνως όμως θα θωρακίσει τη φερεγγυότητα του κλάδου και θα λειτουργήσει ως εχέγγυο αξιοπιστίας.

Πορεία Εργασιών - Συνοπτικά Μεγέθη

Μείωση κατά 24,8% παρουσίασε η παραγωγή ασφαλιστρών⁽²⁾ το 2015 σε σχέση με το 2014, η οποία οφείλεται κυρίως στους επιβληθέντες περιορισμούς στην διακίνηση κεφαλαίων (capital controls) και στην περαιτέρω επίπτωση τους στην ζήτηση ασφαλιστικών αλλά και επενδυτικών ασφαλιστικών προϊόντων. Το μερίδιο αγοράς της Eurolife ERB A.E.A.Z υποχώρησε σε 13,2% για το 2015 από 16,9% που κατείχε το 2014 επηρεαζόμενο κυρίως από την πτώση των πωλήσεων των τραπεζικών δικτύων της Εταιρείας, κυρίως λόγω της επιβληθείσας τραπεζικής αργίας και των χρηματοοικονομικών συνθηκών που επικράτησαν στον τραπεζικό κλάδο.

Τα κέρδη προ φόρων για το 2015 διαμορφώθηκαν σε ποσό €30,1 εκατ., έναντι €36,6 εκατ. το 2014. Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους, διαμορφώθηκαν σε € 21,2 εκατ., έναντι €32,3 εκατ. κατά το 2014.

	2015	2014
(ποσά σε εκατ. €)		
Εποπτικά Ακαθάριστα Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα ⁽²⁾ (€ εκατ.)	232,2	308,8
ΔΠΧΑ Ακαθάριστα Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα (€ εκατ.)	231,1	307,8
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων (€ εκατ.)	30,1	36,6
Καθαρά Κέρδη μετά Φόρων (€ εκατ.)	21,2	32,3
Σύνολο Ενεργητικού	1.997,9	1.969,0
Ίδια Κεφάλαια (€ εκατ.)	301,1	274,0
Μαθηματικά Αποθέματα και Λοιπές Ασφαλιστικές Προβλέψεις ⁽³⁾	1.640,9	1.651,4
Μέσος Όρος Υπαλλήλων	148	142

Η παραγωγή ασφαλιστρών⁽²⁾ ανά κλάδο αναλύεται ως εξής:

Κλάδος	2015	2014
	% Ασφαλιστρών	% Ασφαλιστρών
Ασφαλίσεις ζωής	84,7	77,8
Ασφαλίσεις ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit Linked)	10,0	18,9
Διαχείριση Ομαδικών Συντ/κων Κεφαλαίων	5,3	3,3
Σύνολο	100	100

Μετοχικό Κεφάλαιο - Ίδια Κεφάλαια - Βασικοί Μέτοχοι

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχεται σε €29.134 χιλ., διαιρούμενο σε 843.000 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας €34,56 έκαστη. Το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών έχει εκδοθεί και το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Όλες οι μετοχές ανήκουν στον μοναδικό μέτοχο, με την επωνυμία "Eurolife ERB Insurance Group A.E. Συμμετοχών". Τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανήλθαν σε €301,1 εκατ. έναντι €274,0 εκατ. για το 2014.

Διανομή Μερισματος

Κατόπιν απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας στις 23 Δεκεμβρίου 2015, αποφασίστηκε η διανομή μερίσματος ποσού €10 εκατ. Η διανομή μερίσματος προήλθε από φορολογημένα αποθεματικά και κέρδη εις νέον σχηματισθέντα σε προηγούμενες του 2014 χρήσεις. Τα ποσά καταβλήθηκε στον μέτοχο Eurolife ERB Insurance Group A.E. Συμμετοχών στις 24 Δεκεμβρίου 2015.

Θυγατρικές Εταιρείες

Κατά το έτος 2015 η θυγατρική Εταιρεία στη Ρουμανία με την επωνυμία Eurolife ERB Asigurari De Viata S.A, η οποία άρχισε τη λειτουργία της τον Σεπτέμβριο του 2007 και διαθέτει τα προϊόντα της μέσω της Bancpost S.A., κατέγραψε ασφάλιστρα ύψους €16,4 εκατ. διατηρώντας σε σταθερά επίπεδα την παραγωγή της σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε €734 χιλιάδες παρουσιάζοντας αύξηση 27,7% σε σύγκριση με το 2014. Αντίστοιχα, τα κέρδη μετά φόρων ανήλθαν σε €634 χιλιάδες για το 2015 και €436 χιλιάδες το 2014.

Εντός της χρήσης 2015, η Εταιρεία αγόρασε το 100% των μετοχών της Διεθνούς Κτηματικής Α.Ε. βάσει της συμφωνίας μεταβίβασης μετοχών της 26 Μαΐου 2015 καταβάλλοντας συνολικό τίμημα ποσού € 12.626 χιλ.. Επιπρόσθετα, η Εταιρεία με βάση την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 22 Δεκεμβρίου 2015 της Διεθνούς Κτηματικής Α.Ε. προέβη στην εξ ολοκλήρου κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής με καταβολή μετρητών και αύξηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών ποσού € 2.701 χιλ. Η Διεθνής Κτηματική Α.Ε. δραστηριοποιείται στον κλάδο εκμετάλλευσης ακινήτων και έχει υπό την κατοχή της το ακίνητο επί της Πανεπιστημίου 33 – 35 και Κοραή στην Αθήνα στο οποίο στεγάζονται τα γραφεία της Εταιρείας.

Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της, η Εταιρεία εκτίθεται σε ασφαλιστικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού, του επιτοκιακού κινδύνου και του κινδύνου μετοχών) και κίνδυνο ρευστότητας. Για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να προκύψουν από αυτούς τους κινδύνους, η Εταιρεία έχει καταρτίσει:

- πλαίσιο το οποίο αντανακλά τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων
- μεθοδολογία για την αναγνώριση, επιμέτρηση, διαχείριση και αναφορά όλων των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί, και τέλος
- δομή διακυβέρνησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται από το κανονιστικό και το εσωτερικά καθορισμένο πλαίσιο.

⁽¹⁾ Βάσει της 78ης Οικονομική Μελέτης - Φεβρουάριος 2016 της Ε.Α.Ε.Ε. για την Παραγωγή Ασφαλιστρών δωδεκαμήνου 2015

⁽²⁾ Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα όπως προκύπτουν από τα μητρώα παραγωγής και αναφέρονται για εποπτικούς και φορολογικούς σκοπούς. Στις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται τα ασφάλιστρα με βάση την εφαρμογή των ΔΠΧΑ.

⁽³⁾ Μαθηματικά αποθέματα, λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις, ασφαλιστικές προβλέψεις που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Διοίκηση εξετάζει και αναθεωρεί σε περιοδική βάση τις σχετικές πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων, έτσι ώστε να είναι συμβατές με τις πολιτικές του Ομίλου Eurobank αλλά και με τις απαιτήσεις του νέου εποπτικού περιβάλλοντος Solvency II.

Η στρατηγική ανάληψης όλων των κατηγοριών κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων διαμορφώνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Επιπρόσθετα, για την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων που απορρέουν από τους ανωτέρω κινδύνους έχει συσταθεί Επιτροπή Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων Ενεργητικού-Παθητικού και Επενδύσεων, και έχει ενισχυθεί ο ρόλος και οι λειτουργίες της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Εταιρεία έχει εκπληρώσει τις προβλεπόμενες από το νόμο υποχρεώσεις της για την ασφαλιστική τοποθέτηση και το περιθώριο φερεγγυότητας με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2015. Σημειώνεται ότι τα ίδια κεφάλαια αποτιμώμενα σε αξίες αγοράς στο πλαίσιο του εποπτικού ρυθμιστικού πλαισίου Solvency I με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2015, υπερκαλύπτουν το Απαιτούμενο Περιθώριο Φερεγγυότητας κατά € 277,0 εκατ. με Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας 573%. Η Εταιρεία διαθέτει ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του πλαισίου Φερεγγυότητα II.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα γεγονότα της 31 Δεκεμβρίου 2015 που να αφορούν την Εταιρεία για τα οποία να επιβάλλεται η αναφορά.

Εξωτερικοί Ελεγκτές

Το Διοικητικό Συμβούλιο αφού εξετάσει το θέμα του διορισμού των εξωτερικών ελεγκτών, για τη χρήση 2016 θα προτείνει ελεγκτική Εταιρεία στην επερχόμενη Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του 2016. Η Γενική Συνέλευση θα αποφασίσει για την επιλογή της ελεγκτικής Εταιρείας και θα καθορίσει την αμοιβή.

Προοπτικές για το 2016

Οι δυσμενείς συνθήκες στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό τομέα και ειδικότερα η αρνητική επίδραση των κεφαλαιακών περιορισμών στο β' εξάμηνο του 2015 δεν θα μπορούσαν να μην επηρεάσουν την Εταιρεία, η οποία εμφάνισε συνολική μείωση των εργασιών κατά 24,8% σε εποπτικά ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα, προερχόμενη κυρίως από μειωμένες πωλήσεις προϊόντων συνδεδεμένων με επενδύσεις (Unit Linked προϊόντα). Η πορεία της οικονομικής δραστηριότητας το 2016 συνδέεται με την επιτυχή ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως του προγράμματος και την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων. Η ευδόκιμη ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως είναι καθοριστικής σημασίας καθώς θα έχει θετική επίδραση στο κλίμα εμπιστοσύνης το οποίο είναι απαραίτητο για την προσέλκυση όχι μόνο εγχώριων αλλά και ξένων επενδύσεων. Στη χρήση 2016, η Εταιρεία εκτιμάται ότι θα ακολουθήσει θετικό ρυθμό ανάπτυξης αντανakλώντας την υποχώρηση της αβεβαιότητας στην ελληνική οικονομία, την σταδιακή χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίου και την αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης.

Η Εταιρεία, σταθερά προσανατολισμένη στον στόχο της, που είναι η διασφάλιση των λειτουργικών της αποτελεσμάτων και η αποτελεσματική διαχείριση των κεφαλαίων της, σκοπεύει αφενός να επανεκτιμήσει την επενδυτική της στρατηγική αξιολογώντας συνεχώς τις διαμορφούμενες οικονομικές συνθήκες και αφετέρου να υλοποιήσει την στρατηγική της επιλογή για μετατόπιση των πωλήσεων από παραδοσιακά προϊόντα εγγυημένου επιτοκίου σε προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις όπου ο ασφαλιζόμενος φέρει τον επενδυτικό κίνδυνο.

Η Εταιρεία αναμένεται να επωφεληθεί περαιτέρω και από τις σημαντικές διαρθρωτικές τάσεις που εκτιμάται ότι θα επικρατήσουν στην αγορά, οι οποίες σχετίζονται άμεσα αφενός με τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και την ανάπτυξη της ασφαλιστικής συνείδησης του κοινού και αφετέρου με το γενικότερο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Κατά πρώτον, οι διαθέσιμες παροχές κοινωνικής ασφάλισης αναμένεται να συνεχίσουν να φθίνουν λόγω των δημοσιονομικών πιέσεων που επιβάλλει ο κρατικός προϋπολογισμός, γεγονός το οποίο αναμένεται να προκαλέσει μεγαλύτερη ζήτηση για ιδιωτική ασφάλιση και ανάπτυξη της ασφαλιστικής συνείδησης στο καταναλωτικό κοινό. Επιπρόσθετα, οι νέες κανονιστικές απαιτήσεις που απορρέουν ιδίως από την Οδηγία Solvency II, εκτιμάται ότι θα οδηγήσουν σε σημαντικές διαφοροποιήσεις στις στρατηγικές των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική ασφαλιστική αγορά, ενώ παράλληλα οι ασφαλισμένοι τείνουν να στραφούν προς τις οικονομικά ισχυρές, αξιόπιστες

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

και φερέγγυες εταιρείες από τις οποίες θα μπορούν να λάβουν παροχές υψηλού επιπέδου. Οι παραπάνω διαρθρωτικές αλλαγές δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την Eurolife ERB ώστε να εδραιώσει την πρωταγωνιστική της θέση στην Ασφαλιστική Αγορά και να αναπτύξει περαιτέρω τις δραστηριότητες της.

Η Εταιρεία και το 2016 συνεχίζει να δίνει έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών κυρίως μέσω της αναβάθμισης των υποδομών και της προσφερόμενης προϊοντικής σειράς, έχοντας πάντα ως σημείο αναφοράς τον πελάτη και ενισχύοντας τις εφαρμογές υποστήριξης των διοικητικών υπηρεσιών και όλων των καναλιών διανομής.

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος	Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο, μη Εκτελεστικό Μέλος
Άγγελος Ανδρουλιδάκης	Ανεξάρτητο, μη Εκτελεστικό Μέλος
Alberto Lotti	Ανεξάρτητο, μη Εκτελεστικό Μέλος
Σταύρος Ιωάννου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Θεόδωρος Καλαντώνης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Kenneth Howard Prince-Wright	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Δελένδας	Εκτελεστικό Μέλος
Βασίλειος Νικηφοράκης	Εκτελεστικό Μέλος

Αθήνα, 12 Απριλίου 2016

Ο Πρόεδρος του Δ. Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος

Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «Eurolife ERB Ανώνυμος Εταιρεία Ασφαλίσεων Ζωής»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «Eurolife ERB Ανώνυμος Εταιρεία Ασφαλίσεων Ζωής» (η «Εταιρεία»), που αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2015, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικών εσόδων, μεταβολών καθαρής θέσης και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιλήψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2015 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, επιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.1. των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Οι ουσιώδεις αβεβαιότητες αυτές δύναται να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητα της Εταιρείας να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική της δραστηριότητα.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοιχία του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α (παρ. 3α) και 37 του κ.ν. 2190/1920.

Αθήνα, 13 Απριλίου 2016
Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
Αρ Μ ΣΟΕΛ 113

Μάριος Ψάλτης
Αρ Μ ΣΟΕΛ 38081

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

	Σημ.	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	5	397	433
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	1.313	1.302
Προμήθειες και έξοδα πρόσκτησης ασφαλιστηρίων συμβολαίων επομένων χρήσεων (Μ.Ε.Π.)	7	17.720	19.469
Συμμετοχές σε θυγατρικές Εταιρείες	8	19.419	4.092
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:			
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	10	406.972	479.696
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	11	121.175	35.131
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση	12	1.334.614	1.332.437
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα ως τη Λήξη	13	19.295	19.149
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως Δάνεια και Απαιτήσεις	14	23.365	23.272
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	35	910	5.904
Χρεώστες ασφαλιστρών	15	5.219	7.406
Λοιπές απαιτήσεις	16	1.999	2.777
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	17	21.244	22.096
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	18	24.256	15.796
Σύνολο Ενεργητικού		1.997.898	1.968.960
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	19	29.134	29.134
Διαφορά μετοχών υπέρ το άρτιο	19	79.014	79.014
Αποθεματικά	20	171.795	133.604
Αποτελέσματα εις νέον		21.192	32.281
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		301.135	274.032
Μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις	21	1.535.710	1.473.329
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
- Υποχρεώσεις από επενδυτικές συμβάσεις	22	105.156	178.040
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	23	369	437
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία	9	28.792	19.450
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	24	26.735	23.672
Σύνολο Υποχρεώσεων		1.696.762	1.694.927
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		1.997.898	1.968.960

Αθήνα, 12 Απριλίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & MIS	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Η ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ	Ο ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΗΣ & ΤΕΧΝΙΚΟΣ Δ/ΝΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Π. ΣΑΡΡΗΓΕΩΡΓΙΟΥ	KENNETH HOWARD K. PRINCE-WRIGHT	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΝΙΚΗΦΟΡΑΚΗΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. ΤΖΟΥΒΕΛΕΚΗΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Δ. ΤΖΟΥΡΑΛΗ	ΗΛΙΑΣ Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
A.Δ.Τ. I195689	AP. ΔΙΑΒΑΤ. 706665166/5.5.2008	A.Δ.Τ. T014791	AP. ΑΔ. 0025315	AP. ΑΔ. 0099260	AP.ΑΔ Κ3-6463/21-8-95

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

	Σημ.	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>			
Ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα		231.137	307.848
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών		454	570
Ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα		231.591	308.419
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα		(16.650)	(22.179)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	25	214.941	286.239
Λοιπά συναφή έσοδα ασφαλιστικών εργασιών	26	8.663	9.710
Έσοδα επενδύσεων	27	42.671	40.806
Κέρδη από πώληση/λήξη επενδύσεων	28	45.747	10.586
Κέρδη / (Ζημίες) από αποτίμηση επενδύσεων	29	(43.835)	1.175
Κέρδη παραγώγων		-	294
Λοιπά έσοδα	30	199	212
Σύνολο εσόδων		268.386	349.023
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων και λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων	31	(58.843)	(88.807)
Ασφαλιστικές αποζημιώσεις και παροχές προς ασφαλισμένους	32	(156.263)	(203.485)
Αναλογία αντασφαλιστών επί ασφαλιστικών αποζημιώσεων	32	12.472	15.339
Σύνολο ασφαλιστικών προβλέψεων και αποζημιώσεων		(202.634)	(276.954)
Άμεσα έξοδα παραγωγής	33	(16.268)	(18.988)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	34	(19.350)	(16.515)
Κέρδη προ φόρων		30.135	36.566
Φόρος εισοδήματος	35	(8.943)	(4.286)
Κέρδη χρήσης		21.192	32.281

Αθήνα, 12 Απριλίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣΤΟ ΜΕΛΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ.ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. &
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & MISΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝΗ ΠΡΟΣΙΣΤΑΜΕΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥΟ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΗΣ &
ΤΕΧΝΙΚΟΣ Δ/ΝΤΗΣΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Π.
ΣΑΡΡΗΓΕΩΡΓΙΟΥKENNETH HOWARD
K. PRINCE-WRIGHTΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν.
ΝΙΚΗΦΟΡΑΚΗΣΧΡΗΣΤΟΣ Κ.
ΤΖΟΥΒΕΛΕΚΗΣΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Δ.
ΤΖΟΥΡΑΛΗΗΛΙΑΣ Ν.
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Α.Δ.Τ. I195689

ΑΡ. ΔΙΑΒΑΤ.
706665166/5.5.2008

Α.Δ.Τ. T014791

ΑΡ. ΑΔ.
0025315

ΑΡ. ΑΔ. 0099260

ΑΡ.ΑΔ
Κ3-6463/21-8-95

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

	Από 01/01 έως 31/12/2015		Από 01/01 έως 31/12/2014	
(ποσά σε € χιλ.)				
Καθαρά κέρδη χρήσης		21.192		32.281
Λοιπά αποτελέσματα χρήσης				
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση				
- Μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	11.622		65.306	
- Μεταφορά στα αποτελέσματα λόγω απομείωσης, μετά από φόρους	4.195	15.817	218	65.524
Ποσά που δεν ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων				
- Επανεκτίμηση της υποχρέωσης στο προσωπικό, μετά από φόρους	78	78	(146)	(146)
Λοιπά αποτελέσματα χρήσης		15.895		65.378
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρο		37.087		97.659

Αθήνα, 12 Απριλίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & MIS	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Η ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ	Ο ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΗΣ & ΤΕΧΝΙΚΟΣ Δ/ΝΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Π. ΣΑΡΡΗΓΕΩΡΓΙΟΥ	KENNETH HOWARD K. PRINCE-WRIGHT	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΝΙΚΗΦΟΡΑΚΗΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. ΤΖΟΥΒΕΛΕΚΗΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Δ. ΤΖΟΥΡΑΛΗ	ΗΛΙΑΣ Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
A.Δ.Τ. I195689	ΑΡ. ΔΙΑΒΑΤ. 706665166/5.5.2008	A.Δ.Τ. T014791	ΑΡ. ΑΔ. 0025315	ΑΡ. ΑΔ. 0099260	ΑΡ.ΑΔ Κ3-6463/21-8-95

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>					
Υπόλοιπο της 1^{ης} Ιανουαρίου 2015	29.134	79.014	133.604	32.281	274.032
Μεταβολή αποθεματικού αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση	-	-	15.817	-	15.817
Επανεκτίμηση της υποχρέωσης στο προσωπικό, μετά από φόρους	-	-	78	-	78
Λοιπά αποτελέσματα μετά από φόρο απευθείας στην καθαρή Θέση	-	-	15.895	-	15.895
Μεταφορά σε αποθεματικά αδιανέμητων κερδών προηγ. χρήσεων	-	-	32.296	(32.281)	16
Κέρδη χρήσης	-	-	-	21.192	21.192
Σύνολο λοιπών αποτελεσμάτων μετά από φόρο	-	-	48.191	(11.088)	37.103
Διανομή φορολογημένων αποθεματικών	-	-	(10.000)	-	(10.000)
Σύνολο συναλλαγών με Μετόχους	-	-	(10.000)	-	(10.000)
Υπόλοιπο της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2015	29.134	79.014	171.795	21.192	301.135

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>					
Υπόλοιπο της 1^{ης} Ιανουαρίου 2014	28.822	79.019	64.455	29.078	201.364
Μεταβολή αποθεματικού αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση	-	-	65.524	-	65.524
Επανεκτίμηση της υποχρέωσης στο προσωπικό, μετά από φόρους	-	-	(146)	-	(146)
Λοιπά αποτελέσματα μετά από φόρο απευθείας στην καθαρή Θέση	-	-	65.378	-	65.378
Μεταφορά σε αποθεματικά αδιανέμητων κερδών προηγ. χρήσεων	-	-	29.078	(29.078)	-
Κέρδη χρήσης	-	-	-	32.281	32.281
Σύνολο λοιπών αποτελεσμάτων μετά από φόρο	-	-	94.456	3.203	97.659
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών του Ν.4172/13	312	(4)	(312)	-	(4)
Διαφορά αποθεματικών προηγ. χρήσεων	-	-	14	-	14
Διανομή φορολογημένων αποθεματικών	-	-	(25.000)	-	(25.000)
Σύνολο συναλλαγών με Μετόχους	312	(4)	(25.298)	-	(24.990)
Υπόλοιπο της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2014	29.134	79.014	133.604	32.281	274.032

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σημ	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Κέρδη προ φόρων	30.135	36.566
Προσαρμογές για μη ταμειακά στοιχεία:		
Αποσβέσεις	34	527
Λοιπές προβλέψεις & απομειώσεις		3.481
(Κέρδη) / Ζημίες από αποτίμηση επενδύσεων	29	43.835
Ασφαλιστικές προβλέψεις και μεταβολή στα αναπόσβεστα έξοδα πρόσκτησης	25,31, 33,35	67.440
(Κέρδη) / Ζημίες από πώληση παγίων		41
(Κέρδη) από πώληση/λήξη επενδύσεων		(45.823)
Έσοδα και έξοδα από τόκους, μερίσματα και λοιπά έσοδα επενδύσεων	27	(42.671)
(Κέρδη) παραγώγων		-
Εισπραχθέντα κέρδη / πληρωθείσες ζημίες παραγώγων		-
		123
Προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις Λειτουργικές Δραστηριότητες:		
(Αγορές) / Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων		152.811
Μεταβολή στις λοιπές απαιτήσεις και χρεώστες ασφαλιστρων		(136.039)
Μεταβολή στις εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις, επενδυτικές συμβάσεις και ασφαλιστικές προβλέψεις		(76.084)
Τόκοι εισπραχθέντες & καταβληθέντες		36.676
Καταβολή Φόρου Εισοδήματος		-
Καθαρές Εισροές / (Εκροές) από Λειτουργικές Δραστηριότητες	34.385	(415.598)
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων		-
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	5,6	(599)
Αύξηση συμμετοχής σε θυγατρικές		(15.327)
Καθαρές Εισροές / (Εκροές) από Επενδυτικές Δραστηριότητες	(15.925)	(1.133)
Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες		
Μερίσματα καταβληθέντα	38	(10.000)
Καθαρές Εισροές / (Εκροές) από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες	(10.000)	(25.000)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης		8.460
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		15.796
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	18	24.256
		15.796

Οι σημειώσεις στις σελίδες 15 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Eurolife ERB A.E.A.Z. (η "Εταιρεία") έχει συσταθεί στην Ελλάδα και δραστηριοποιείται στον ασφαλιστικό τομέα παρέχοντας ασφαλιστικές υπηρεσίες που αφορούν σε παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής, ασφαλιστήρια συμβόλαια επενδυτικού χαρακτήρα καθώς και ομαδικά προϊόντα συνταξιοδότησης.

Η έδρα της Εταιρείας είναι στη Αθήνα, Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 33-35 & Κοραή 6-10, ΤΚ 105 64 (ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ 121651960000), τηλ. (+30) 2109303900, www.eurolife.gr. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό μέσω της θυγατρικής της στη Ρουμανία με την επωνυμία Eurolife ERB Asigurari De Viata S.A.

Ο αριθμός του προσωπικού την 31η Δεκεμβρίου 2015 ανήλθε σε 146 άτομα (2014 : 149).

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τα κάτωθι μέλη:

Όνοματεπώνυμο

Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου
 Παναγιώτης-Αριστέιδης Θωμόπουλος
 Άγγελος Ανδρουλιδάκης
 Alberto Lotti
 Σταύρος Ιωάννου
 Θεόδωρος Καλαντώνης
 Kenneth Howard Prince-Wright
 Νικόλαος Δελένδας
 Βασίλειος Νικηφοράκης

Ιδιότητα

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
 Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο, μη Εκτελεστικό Μέλος
 Ανεξάρτητο, μη Εκτελεστικό Μέλος
 Ανεξάρτητο, μη Εκτελεστικό Μέλος
 Μη Εκτελεστικό Μέλος
 Μη Εκτελεστικό Μέλος
 Μη Εκτελεστικό Μέλος
 Εκτελεστικό Μέλος
 Εκτελεστικό Μέλος

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 12 Απριλίου 2016 και τελούν υπό την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Η Εταιρεία είναι μέλος του Ομίλου της Τράπεζας Eurobank Ergasias AE (εφεξής «Eurobank») και είναι θυγατρική της Εταιρείας Eurolife ERB Insurance Group A.E. Συμμετοχών (εφεξής «Eurolife ERB Insurance Group») η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Διάθεση του 80% της συμμετοχής της Eurobank στο μετοχικό κεφάλαιο της Eurolife ERB Insurance Group

Στις 22 Δεκεμβρίου 2015, επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ της Eurobank και της Fairfax Financial Holdings Limited ("Fairfax") για την πώληση του 80% της συμμετοχής της Eurobank στην Eurolife ERB Insurance Group (η «Συναλλαγή»), ακολουθώντας μια ανταγωνιστική διαδικασία πώλησης με τη συμμετοχή διεθνών επενδυτών. Σύμφωνα με τους όρους της Συναλλαγής, η Fairfax θα αποκτήσει το 80% της Eurolife ERB Insurance Group από την Eurobank έναντι €316 εκατ. σε μετρητά, το οποίο υπόκειται σε περαιτέρω προσαρμογές με βάση την εξέλιξη των οικονομικών στοιχείων της εταιρείας έως την ολοκλήρωση της Συναλλαγής ενώ η Eurobank θα διατηρήσει το υπόλοιπο 20%. Η Συναλλαγή περιλαμβάνει τις ασφαλιστικές δραστηριότητες ζωής και γενικών ασφαλίσεων της Eurolife ERB Insurance Group στην Ελλάδα και στη Ρουμανία, τη θυγατρική μεσιτείας ασφαλίσεων στην Ελλάδα και τις συμβάσεις τραπεζοασφαλιστικής (bancassurance agreements) μεταξύ θυγατρικών της της Eurolife ERB Insurance Group, της Eurobank και θυγατρικών της Eurobank αναφορικά με την αποκλειστική διανομή ασφαλιστικών προϊόντων στην Ελλάδα και στη Ρουμανία μέσω του δικτύου πωλήσεων της Eurobank.

Η ολοκλήρωση της Συναλλαγής τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές και ρυθμιστικές αρχές και αναμένεται πριν το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά την σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένων των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων) τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία.

Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και έχουν στρογγυλοποιηθεί στην πλησιέστερη χιλιάδα.

Οι αρχές που παρουσιάζονται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014, αντίστοιχα.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Το 2015, ήταν μια ιδιαίτερη χρονιά με σημαντικά γεγονότα και εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον και το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Στο πρώτο εξάμηνο, η παρατεταμένη αβεβαιότητα σχετικά με τη συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους, η ανεπιτυχής λήξη του προηγούμενου προγράμματος, οι δυσχερείς συνθήκες ρευστότητας εξαιτίας των προβλημάτων στη χρηματοδότηση του Ελληνικού Δημοσίου και οι σημαντικές εκροές καταθέσεων οδήγησαν στην επιβολή περιορισμών στις τραπεζικές συναλλαγές (capital controls) και σε προσωρινή τραπεζική αργία την 28 Ιουνίου 2015. Στα μέσα Αυγούστου, η Ελληνική Κυβέρνηση κατέληξε σε τελική συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους της για ένα νέο τριετές πρόγραμμα χρηματοδότησης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) που περιλάμβανε χρηματοδότηση περίπου € 86 δις και μια σειρά μεταρρυθμίσεων στοχεύοντας στη διασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας, στην ενίσχυση της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και των επενδύσεων. Μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου 2015, ολοκληρώθηκε η ανακεφαλαιοποίηση των συστημικών τραπεζών με τη χρήση € 5,4 δις περίπου από τα συνολικά € 25 δις που είχαν αρχικά προβλεφθεί. Τα κεφάλαια που δεν χρησιμοποιήθηκαν αφαιρέθηκαν από το δάνειο του ΕΜΣ, μειώνοντας το ύψος του σε περίπου € 64,5 δις στο τέλος Ιανουαρίου 2016.

Το τρέχον οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα παραμένει αρκετά δύσκολο. Οι κύριοι κίνδυνοι και οι παράγοντες αβεβαιότητας σχετίζονται με (α) την καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της πρώτης αξιολόγησης, (β) την αρνητική επίδραση στην πραγματική οικονομία ενδεχόμενων πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων, (γ) τις αυξανόμενες κοινωνικοπολιτικές εντάσεις ως αποτέλεσμα της εγχώριας ύφεσης από το 2008 και της μεταρρυθμιστικής κόπωσης, (δ) την περαιτέρω καθυστέρηση στην άρση των κεφαλαιακών ελέγχων και (ε) την επίδραση της προσφυγικής κρίσης στην εσωτερική οικονομία εφόσον δεν καταστεί βιώσιμη η επερχόμενη λύση από την ΕΕ.

Η γρήγορη ολοκλήρωση της αξιολόγησης του τρέχοντος προγράμματος μπορεί να συμβάλλει σε σημαντικά θετικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένης της επαναφοράς της άρσης από την ΕΚΤ της εξαίρεσης των χρεογράφων που έχει εκδώσει το Ελληνικό Δημόσιο, τη συμμετοχή στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ, την έναρξη των επίσημων διαπραγματεύσεων για πρόσθετα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους της Ελλάδας και τη σταδιακή χαλάρωση των κεφαλαιακών ελέγχων, που τελικά θα οδηγήσουν στην οριστική άρση τους.

Θέση Ομίλου Eurobank

Μετά τη σταδιακή ομαλοποίηση της οικονομικής και πολιτικής κατάστασης στην Ελλάδα σε συνέχεια της επιτυχημένης ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας, ο Όμιλος Eurobank ενίσχυσε τη ρευστότητά του και μείωσε την εξάρτησή του από το μηχανισμό χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος σε € 24,3 δις στο τέλος Φεβρουαρίου 2016 από € 33,3 δις στις αρχές Ιουλίου 2015. Με βάση τη συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους, οι αρχές έχουν δεσμευτεί να διατηρήσουν επαρκή ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα, εφόσον η Ελλάδα εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο του προγράμματος του ΕΜΣ. Η αποφασιστική εφαρμογή των μέτρων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του νέου προγράμματος του ΕΜΣ, θα επιτρέψει στην ΕΚΤ να επαναφέρει την εξαίρεση των χρεογράφων που έχει εκδώσει το Ελληνικό Δημόσιο και θα σηματοδοτήσει το σταδιακό επαναπατρισμό των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα.

Μετά τα αποτελέσματα της συνολικής αξιολόγησης (ΣΑ) των Ελληνικών τραπεζών που ανακοινώθηκαν από την ΕΚΤ την 31 Οκτωβρίου 2015, και σύμφωνα με το νέο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης που τέθηκε σε ισχύ με το Νόμο 4340/2015, η Τράπεζα προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 2.039 εκατομμυρίων, η οποία καλύφθηκε εξολοκλήρου από τις αγορές. Ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος της Eurobank ενίσχυσε περαιτέρω την κεφαλαιακή του βάση και ο δείκτης CET 1 ανήλθε στο 17% στο τέλος Δεκεμβρίου 2015.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας καθώς και των άλλων Ελληνικών συστημικών τραπεζών αποτέλεσε ένα σημαντικό σημείο-ορόσημο για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα και στην οικονομία γενικότερα.

Θέση Εταιρείας

Η Εταιρεία έχει σημαντική εξάρτηση από την Eurobank όσο αφορά την πώληση των προϊόντων της, την είσπραξη των ασφαλίσεων από τους πελάτες της και την τοποθέτηση των ταμειακών της διαθεσίμων σε καταθέσεις όψεως και προθεσμιακές καταθέσεις (βλέπε σημειώσεις 4.3.1, 10, 18 και 36).

Η Διοίκηση παρακολουθεί συστηματικά την κεφαλαιακή επάρκεια της Εταιρείας σύμφωνα με την Φερεγγυότητα II που τέθηκε σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2016 και προσαρμόζει ανάλογα την επενδυτική της στρατηγική με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των κεφαλαίων και των κινδύνων. Κατά την διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος άλλαξε την σύνθεση του επενδυτικού του χαρτοφυλακίου μειώνοντας την αναντιστοιχία στις διάρκειες μέχρι την λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και διατηρώντας παράλληλα την έκθεση στον κίνδυνο συγκέντρωσης αντισυμβαλλομένων σε χαμηλό επίπεδο (βλέπε σημειώσεις 4.3.1, 4.3.3, 10, 11, 12, 18 και 36). Με βάση τους υπολογισμούς που έγιναν με τα οικονομικά στοιχεία 31 Δεκεμβρίου 2015, η Εταιρεία καλύπτει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις σύμφωνα με την Φερεγγυότητα II.

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Παρά τις υφιστάμενες αβεβαιότητες για την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του τρέχοντος οικονομικού προγράμματος και τις τρέχουσες εξελίξεις στην Ελλάδα, το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τους παραπάνω παράγοντες που σχετίζονται με την επάρκεια της κεφαλαιακής θέσης της Εταιρείας και της Τράπεζας και την αναμενόμενη συνέχιση της πρόσβασης της Τράπεζας στο μηχανισμό χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος στο προσεχές διάστημα, θεωρεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας.

2.1.1 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α)
Τροποποιήσεις σε πρότυπα και νέες διερμηνείες που υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε πρότυπα και νέες διερμηνείες, όπως εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και την Επιτροπή Διεργητικών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΕΔΔΠΧΑ) και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), είναι σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2015:

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2011-2013

Οι τροποποιήσεις εισάγουν σημαντικές αλλαγές σε τρία ΔΠΧΑ, ως επακόλουθο της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων του κύκλου 2011-13 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του Σ Δ Λ Π, ως ακολούθως:

- Διευκρινίζουν ότι το ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τη λογιστική αντιμετώπιση του σχηματισμού ενός από κοινού ελεγχόμενου σχήματος στις οικονομικές καταστάσεις του από κοινού ελεγχόμενου σχήματος.
- Διευκρινίζουν ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας» για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σε συμψηφισμένη βάση, αφορά τα συμβόλαια, τα οποία εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής και αντιμετωπίζονται λογιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση» ή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα», ανεξαρτήτως εάν πληρούν τους ορισμούς των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση».
- Αναφέρονται στην αλληλεξάρτηση του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» και του ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε Ακίνητα», διευκρινίζοντας στο τελευταίο ότι η εταιρεία θα πρέπει να εξετάσει εάν: (α) το αποκτηθέν ακίνητο αποτελεί επενδυτικό ακίνητο στα πλαίσια του ΔΛΠ 40 και (β) η απόκτηση του επενδυτικού ακινήτου αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων, όπως αυτή ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΕΔΔΠΧΑ 21, Εισφορές

Η διερμηνεία διευκρινίζει ότι μία εταιρεία αναγνωρίζει μία υποχρέωση για εισφορά, που δεν είναι φόρος εισοδήματος, όταν η δραστηριότητα που προκαλεί την πληρωμή, όπως προσδιορίζεται από τη σχετική νομοθεσία, λαμβάνει χώρα. Διευκρινίζει, επίσης, ότι η υποχρέωση για την εισφορά αναγνωρίζεται σταδιακά μόνο εάν η δραστηριότητα που προκαλεί την καταβολή της εισφοράς πραγματοποιείται κατά την διάρκεια μίας χρονικής περιόδου, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Όταν η υποχρέωση εισφοράς προκύπτει με την επίτευξη ενός ελαχίστου ορίου, για παράδειγμα ενός καθορισμένου ύψους εσόδων, η διερμηνεία διευκρινίζει ότι καμία υποχρέωση δεν πρέπει να αναγνωρίζεται πριν την επίτευξη του καθορισμένου ελάχιστου απαιτούμενου ορίου.

Η υιοθέτηση της διερμηνείας δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Εταιρεία

Ένα πλήθος νέων προτύπων και τροποποιήσεων σε υπάρχοντα πρότυπα θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2015, δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί για χρήση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή η Εταιρεία δεν τα έχει υιοθετήσει νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους. Αυτά που ενδέχεται να είναι σχετικά με την Εταιρεία έχουν ως ακολούθως:

ΔΛΠ 1, Τροποποίηση - Γνωστοποιήσεις (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016)

Η τροποποίηση διευκρινίζει τις οδηγίες του ΔΛΠ 1 σχετικά με τις έννοιες της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης, την παρουσίαση των μερικών αθροισμάτων, την δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΛΠ 7, Τροποποίηση – Γνωστοποιήσεις (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2017, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Η τροποποίηση απαιτεί γνωστοποίηση πληροφοριών που επιτρέπουν στους χρήστες οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν μεταβολές στις υποχρεώσεις προερχόμενες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων τόσο των αλλαγών από ταμειακές ροές όσο και μη ταμειακές μεταβολές. Οι απαιτήσεις για γνωστοποιήσεις επιπροσθέτως ισχύουν για μεταβολές σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, όπως περιουσιακά στοιχεία που αντισταθμίζουν υποχρεώσεις προερχόμενες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, εάν οι ταμειακές ροές από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία είχαν συμπεριληφθεί ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές αυτών θα συμπεριληφθούν στις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν παραδείγματα που παρουσιάζουν πώς μία εταιρεία μπορεί να πληροί τον σκοπό των υποχρεώσεων για γνωστοποιήσεις.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΛΠ 12, Τροποποίηση - Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2017, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές χρεωστικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις και σε κόστος για σκοπούς φορολογικούς μπορούν να επιφέρουν εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Επιπλέον, διευκρινίζει ότι η λογιστική αξία ενός στοιχείου ενεργητικού δεν θέτει όριο στην εκτίμηση για πιθανά μελλοντικά φορολογητέα κέρδη και ότι κατά την σύγκριση εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη εξαιρούν φορολογικές μειώσεις προερχόμενες από τον αντιλογισμό αυτών των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38, Τροποποιήσεις- Διευκρίνιση των Επιτρεπών Μεθόδων Απόσβεσης (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016)

Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου και επίσης διευκρινίζει πως τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών οφελών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΛΠ 19, Τροποποίηση - Παροχές σε Εργαζομένους (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016)

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε εισφορές των εργαζομένων ή τρίτων μερών στα προγράμματα καθορισμένων παροχών και απλοποιεί την λογιστικοποίηση των εισφορών όταν είναι ανεξάρτητες του αριθμού των ετών που παρέχεται η εργασία, για παράδειγμα, εισφορές εργαζομένων που υπολογίζονται βάσει ενός σταθερού ποσοστού του μισθού. Η τροποποίηση επιτρέπει οι εισφορές αυτές να αφαιρούνται από το σχετικό έξοδο, στην χρήση που η σχετική υπηρεσία παρέχεται από τον εργαζόμενο, αντί της κατανομής τους στις περιόδους υπηρεσίας του υπαλλήλου.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΛΠ 27, Τροποποίηση - Ατομικές οικονομικές καταστάσεις (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016)

Αυτή η τροποποίηση επιτρέπει στις οικονομικές οντότητες να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιήσουν τις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς στις ατομικές τους οικονομικές καταστάσεις και επίσης αποσαφηνίζει τον ορισμό των ατομικών οικονομικών καταστάσεων. Συγκεκριμένα, ατομικές οικονομικές καταστάσεις είναι εκείνες που καταρτίζονται συμπληρωματικά των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή συμπληρωματικά των οικονομικών καταστάσεων ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς ή κοινοπραξίες, οι οποίες επενδύσεις απαιτείται, βάσει του ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες, να λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων**ΔΠΧΑ 9, Χρηματοοικονομικά μέσα (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2018, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)**

Τον Ιούλιο του 2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) εξέδωσε στην τελική του μορφή το πρότυπο ΔΠΧΑ 9 το οποίο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα». Το ΔΠΧΑ 9 καθορίζει τις αναθεωρημένες απαιτήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, αναφέρεται στην αναγνώριση της μεταβολής της εύλογης αξίας του ίδιου χρέους που αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αντικαθιστά το υφιστάμενο μοντέλο το οποίο χρησιμοποιείται για την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού βάσει των πραγματοποιηθέντων ζημιών με ένα μοντέλο που βασίζεται στις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο και, τέλος, ενσωματώνει αλλαγές σε ό,τι αφορά την λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων.

Το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) σε προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9 εισήγαγε νέες απαιτήσεις ταξινόμησης και επιμέτρησης (το 2009 και 2010) καθώς και ένα νέο λογιστικό μοντέλο αντιστάθμισης κινδύνων (το 2013). Η έκδοση του Ιουλίου του 2014 αποτελεί την τελική μορφή του προτύπου, αντικαθιστά την προηγούμενες εκδόσεις του και σηματοδοτεί την ολοκλήρωση του έργου του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων για την αντικατάσταση του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση».

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Το ΔΠΧΑ 9 υιοθετεί μια ενιαία προσέγγιση για την ταξινόμηση όλων των κατηγοριών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, σύμφωνα με την οποία η ταξινόμηση και επιμέτρηση τους βασίζεται στο επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο χρησιμοποιεί η εταιρεία για τη διαχείριση των στοιχείων αυτών και στα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων. Το επιχειρησιακό μοντέλο αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού της με σκοπό τη δημιουργία ταμειακών ροών δια μέσου της συλλογής συμβατικών ταμειακών ροών ή της πώλησης στοιχείων ενεργητικού ή και τον συνδυασμό αυτών. Κατόπιν αξιολόγησης, κάθε χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ταξινομείται σε μια από τις τρεις ακόλουθες κατηγορίες: σε εκείνη στην οποία η επιμέτρηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση.

Σε ό,τι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, ο χειρισμός που ακολουθείται στο ΔΛΠ 39 μεταφέρεται στο ΔΠΧΑ 9, ουσιαστικά αμετάβλητος. Ωστόσο, σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, οι μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και αποδίδονται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη ('own credit risk') θα πρέπει να καταχωρούνται στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης απευθείας στην καθαρή θέση κι όχι στα αποτελέσματα υπό τον όρο ότι αυτό δεν θα είχε ως αποτέλεσμα μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση («λογιστική ασυμμετρία»).

Απομείωση των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, το ίδιο μοντέλο απομείωσης εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία υπόκεινται σε λογιστική απομείωση.

Το νέο μοντέλο απομείωσης εστιάζει στις μελλοντικές ζημιές και απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών από πιστωτικό κίνδυνο, σε αντιδιαστολή με το ΔΛΠ 39, το οποίο απαιτούσε την αναγνώριση ζημιών από πιστωτικό κίνδυνο μόνον μετά την επέλευση ενός ζημιογόνου γεγονότος. Το ΔΠΧΑ 9 περιλαμβάνει μία προσέγγιση «τριών σταδίων» η οποία βασίζεται στην μεταβολή της πιστωτικής ποιότητας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού από την αρχική τους αναγνώριση. Ως εκ τούτου, κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, για τα μη απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν έχει παρατηρηθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού τους κινδύνου από την αρχική τους αναγνώριση, οι σχετικές ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα βάσει αυτών που αναμένονται σε χρονικό ορίζοντα 12-μηνου ('12-month expected credit losses'). Αν, ωστόσο, ο πιστωτικός κίνδυνος των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αυξηθεί σημαντικά σε σχέση με αυτόν κατά την αρχική τους αναγνώριση, τότε απαιτείται ο σχηματισμός πρόβλεψης για αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο για την εναπομένουσα διάρκεια τους ('lifetime expected losses').

Για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία, κατά την αρχική τους αναγνώριση, είναι απομειωμένα απαιτείται ο σχηματισμός πρόβλεψης για αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο για την εναπομένουσα διάρκεια τους ('lifetime expected losses').

Για την επιμέτρηση των αναμενόμενων ζημιών από πιστωτικό κίνδυνο, πληροφορίες για παρελθοντικά γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις σχετικά με τις μελλοντικές συνθήκες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Λογιστική Αντιστάθμιση

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει ένα αναθεωρημένο μοντέλο λογιστικής αντιστάθμισης, το οποίο στοχεύει να ευθυγραμμίσει την λογιστική αντιστάθμιση με τις δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνων από τη διοίκηση έτσι ώστε αυτές να αντικατοπτρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της οικονομικής οντότητας. Σύμφωνα με το νέο μοντέλο, εφαρμόζονται νέες απαιτήσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης, η διακοπή της λογιστικής

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

αντιστάθμισης είναι επιτρεπτή μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις και διευρύνεται, σε σχέση με το ΔΛΠ 39, ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετάσχουν σε μια σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία.

Η Εταιρεία επί του παρόντος εξετάζει την επίπτωση του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές καταστάσεις, η οποία δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28, Τροποποιήσεις - Εταιρείες επενδύσεων: Εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση ενοποίησης (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιρειών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28, Τροποποιήσεις - Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και μιας συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας (η ημερομηνία ισχύος θα ανακοινωθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποιήσεις διευθετούν μία ασυνέπεια μεταξύ των διατάξεων του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 σχετικά με την πώληση ή εισφορά των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και μιας συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι αναγνωρίζεται ολόκληρο το κέρδος ή η ζημιά μιας συναλλαγής που περιλαμβάνει μία επιχείρηση, ενώ μερικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν αποτελούν μια επιχείρηση, ακόμα και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία είναι εντός θυγατρικής. Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 11, Τροποποίηση - Από κοινού Συμφωνίες (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016)

Αυτή η τροποποίηση απαιτεί από έναν επενδυτή να εφαρμόσει την μέθοδο της εξαγοράς όταν αποκτά συμμετοχή σε μία από κοινού δραστηριότητα η οποία αποτελεί μία 'επιχείρηση'.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 15, Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2018, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Το ΔΠΧΑ 15 θεσπίζει ένα ενιαίο, ολοκληρωμένο υπόδειγμα αναγνώρισης εσόδων με σκοπό την συστηματική εφαρμογή του σε όλες τις συμβάσεις πελατών, προσδιορίζει το χρόνο και το ύψος αναγνώρισης του εσόδου, πλην όμως, δεν επηρεάζει την αναγνώριση εσόδων από χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και ΔΛΠ 39. Επιπροσθέτως, το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα προγενέστερα πρότυπα ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις Κατασκευής» μαζί με συναφείς διερμηνείες σε ότι αφορά την αναγνώριση εσόδων.

Η Εταιρεία εξετάζει επί του παρόντος τις επιπτώσεις του ΔΠΧΑ 15 στις οικονομικές καταστάσεις, η οποία δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΔΠΧΑ 16, Μισθώσεις (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2019, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, το οποίο αντικαθιστά τις τρέχουσες οδηγίες του ΔΛΠ 17, η ταξινόμηση των μισθώσεων από την πλευρά του μισθωτή, ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, καταργείται και όλες οι μισθώσεις αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις χρηματοδοτικές μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17. Οι μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται αναγνωρίζοντας την παρούσα αξία των πληρωτέων μισθωμάτων και απεικονίζονται είτε ως μισθωμένα στοιχεία ενεργητικού (right of use assets) ή μαζί με τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια. Επιπροσθέτως, αναγνωρίζεται χρηματοοικονομική υποχρέωση, εάν οι πληρωμές μισθωμάτων πραγματοποιούνται σταδιακά μέσα στον χρόνο, η οποία αντιπροσωπεύει την υποχρέωση πραγματοποίησης μελλοντικών πληρωμών για μισθώματα. Επιπροσθέτως, ο χειρισμός του εξόδου από μισθώσεις εναρμονίζεται για όλες τις μισθώσεις των μισθωτών και η αναγνώριση του εξόδου στις λειτουργικές μισθώσεις βάσει της σταθερής μεθόδου, κατά το ΔΛΠ 17 αντικαθίσταται με έξοδο απόσβεσης για τα μισθωμένα στοιχεία ενεργητικού και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων από την μίσθωση. Η αναγνώριση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού από τους μισθωτές δεν είναι υποχρεωτική για ορισμένες βραχυχρόνιας διάρκειας μισθώσεις καθώς και μισθώσεις χαμηλής αξίας στοιχείων ενεργητικού.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο μία μίσθωση ορίζεται ως ένα συμβόλαιο, ή μέρος συμβολαίου, που εμπερικλείει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου ενεργητικού (το υποκείμενο στοιχείο ενεργητικού) για μία χρονική περίοδο σε αντάλλαγμα τιμήματος.

Η Εταιρεία εξετάζει επί του παρόντος τις επιπτώσεις του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές καταστάσεις,

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2010-2012 (σε ισχύ από τη 1 Ιανουαρίου 2016)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν σημαντικές αλλαγές σε επτά ΔΠΧΑ ως επακόλουθο της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων του κύκλου 2010-12 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Τα θέματα που επηρεάζονται από τις τροποποιήσεις αυτές είναι τα ακόλουθα:

- Ορισμός της προϋπόθεσης κατοχύρωσης στο ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»
- Λογιστικός χειρισμός ενδεχόμενου τιμήματος σε μια συνένωση επιχειρήσεων στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»
- Συνάρθρωση των λειτουργικών τομέων και συμφωνία του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού των τομέων προς αναφορά με τα στοιχεία ενεργητικού της οικονομικής οντότητας στο ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς»
- Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις στο ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας»
- Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιτύπωση των συσσωρευμένων αποσβέσεων στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα πάγια»
- Βασικά διοικητικά στελέχη στο ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών»
- Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιτύπωση των συσσωρευμένων αποσβέσεων στο ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία»

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2012-2014 (σε ισχύ από τη 1 Ιανουαρίου 2016, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν σημαντικές αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ ως επακόλουθο της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων του κύκλου 2012-14 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Τα θέματα που επηρεάζονται από τις τροποποιήσεις αυτές είναι τα ακόλουθα:

- Διευκρίνιση του ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» πως όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδα στοιχείων) αναταξινομείται από «διακρατούμενο προς πώληση» σε «διακρατούμενο προς διανομή», ή το αντίθετο, αυτό δεν αποτελεί αλλαγή στο σχέδιο για πώληση ή διανομή και δεν πρέπει να λογιστικοποιείται σαν αλλαγή.
 - Προσθήκη στο ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις» συγκεκριμένων οδηγιών προκειμένου να βοηθήσει τη διοίκηση να προσδιορίσει εάν οι όροι μίας συμφωνίας για εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει μεταβιβαστεί συνιστούν συνεχιζόμενη ανάμειξη. Επιπλέον διευκρινίζει πως οι επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει της τροποποίησης του ΔΠΧΑ 7 «Γνωστοποιήσεις – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτούνται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται από το ΔΛΠ 34.
 - Διευκρίνιση στο ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους» ότι όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο προεξόφλησης για τις υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το σημαντικό είναι το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι υποχρεώσεις και όχι η χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.
 - Διευκρίνιση στο ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» της έννοιας του «πληροφόρηση που γνωστοποιείται οπουδήποτε αλλού στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» που αναφέρεται στο πρότυπο.
- Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

2.1.2 Ανακατατάξεις κονδυλίων

Κατά την κλειόμενη χρήση δεν έγιναν ανακατατάξεις κονδυλίων της προηγούμενης χρήσης.

2.2. Ξένο νόμισμα

2.2.1 Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

2.2.2 Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη/ζημιές) που προκύπτουν κατά το διακανονισμό των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από τη μετατροπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα που αντισταθμίζουν την καθαρή επένδυση σε θυγατρικές εξωτερικού ή τις ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, οι οποίες μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, εκτός από τα μη χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

αποτιμώνται σε εύλογη αξία και τα οποία μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή απευθείας σε αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια, βάσει της κατηγοριοποίησης του μη χρηματικού στοιχείου.

2.3 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα, έπιπλα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και λοιπό εξοπλισμό καθώς και μεταφορικά μέσα και παρουσιάζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων αυτών. Έξοδα μεταγενέστερα της απόκτησης ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου, κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν θεωρείται πιθανό ότι θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Όταν προκύπτουν έξοδα επισκευών και συντήρησης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων, προκειμένου να μειωθεί το κόστος κτήσης των παγίων στην τελική υπολειπόμενη αξία τους ως ακολούθως:

Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων:

Η χαμηλότερη μεταξύ της διάρκειας του συμβολαίου εκμίσθωσης ή της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής του.

Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές:

4 έως 7 έτη

Λοιπά έπιπλα και Εξοπλισμός:

4 έως 12 έτη

Μεταφορικά Μέσα:

5 έως 7 έτη

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αξιολογούνται περιοδικά για απομείωση, και οποιαδήποτε ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Το κόστος κτήσης και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που πωλούνται ή αποσύρονται μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή απόσυρσης και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία προκύπτει καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.4 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στο λογαριασμό «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» περιλαμβάνονται κυρίως τα έξοδα λογισμικού.

Κόστη που σχετίζονται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν προκύπτουν. Κόστη πληρωτέα σε τρίτους, που σχετίζονται με την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχικές βελτιώσεις, προστίθενται στο κόστος νέων λογισμικών προγραμμάτων, και αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο. Τα άυλα στοιχεία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Τα άυλα στοιχεία αξιολογούνται περιοδικά για απομείωση και οποιαδήποτε ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

Λογισμικά προγράμματα:

4 έως 7 έτη

2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

2.5.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καταχωρούνται, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, στις ακόλουθες κατηγορίες: i) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ii) δάνεια και απαιτήσεις, iii) επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη τους και iv) επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση. Η απόφαση για την κατηγοριοποίηση λαμβάνεται από την Διοίκηση κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

i) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση, και αυτά που προσδιορίστηκαν ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω της κατάστασης

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

αποτελεσμάτων, κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο καταχωρείται ως προοριζόμενο για εμπορική εκμετάλλευση όταν αποκτάται κυρίως με σκοπό βραχυπρόθεσμης πώλησης ή βραχυπρόθεσμης επαναγοράς ή όταν αποτελεί μέρος χαρτοφυλακίου εξασφαλισμένων χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν κοινή διαχείριση και για τα οποία υπάρχουν τεκμηριωμένες ενδείξεις πρόσφατου σχεδίου βραχυπρόθεσμης αποκόμισης κερδών. Επίσης σε αυτήν την κατηγορία καταχωρούνται τα παράγωγα μέσα που προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση, εκτός αν προσδιορίζονται και είναι αποτελεσματικά ως μέσα αντιστάθμισης.

Η Εταιρεία προσδιορίζει κατά την αρχική αναγνώρισή τους ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- (α) απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- (β) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- (γ) σύνθετα προϊόντα περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου.

ii) Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, εκτός εκείνων που κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίστηκαν από την Εταιρεία ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση. Τα δάνεια και λοιπές απαιτήσεις από συνεργάτες τα οποία περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπές απαιτήσεις» ανήκουν επίσης σε αυτήν την κατηγορία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και αντιμετωπίζονται με τις ίδιες λογιστικές αρχές που διέπουν τα δάνεια και απαιτήσεις όπως περιγράφονται παρακάτω.

iii) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη τους

Οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με συγκεκριμένη λήξη, με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και για τις οποίες η Διοίκηση της Εταιρείας έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους.

iv) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις, είναι οι επενδύσεις που αποκτούνται για ακαθόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίες μπορεί να πωληθούν, λόγω ανάγκης ρευστότητας, ή αλλαγών στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, ή στις τιμές των μετοχών.

2.5.2 Αναγνώριση, λογιστικός χειρισμός και παύση αναγνώρισης

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των εξόδων συναλλαγής. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και τα έξοδα συναλλαγής επιβαρύνουν το λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, και στις μεταγενέστερες περιόδους αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες, καθώς και οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία της κατηγορίας «Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων», περιλαμβάνονται, κατά την περίοδο που προκύπτουν, στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Κέρδη και ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, μέχρι το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να αποαναγνωρισθεί ή να υποστεί απομείωση, οπότε, το συσσωρευμένο κέρδος ή η ζημιά που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο λογιστικός χειρισμός των εσόδων από τόκους και των εσόδων από μερίσματα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιγράφεται στην σημείωση 2.20.

2.5.3 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του στοιχείου λήγουν ή η Εταιρεία μεταφέρει τα δικαιώματα της να εισπράξει αυτές τις ροές με μια άμεση πώληση με την οποία

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχουν μεταφερθεί.

2.5.4 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις προοριζόμενες για εμπορική εκμετάλλευση, και αυτές που προσδιορίστηκαν ως υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, κατά την αρχική αναγνώριση. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας περιλαμβάνουν τα επενδυτικά συμβόλαια (unit linked προϊόντα) και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Οι λογιστικές αρχές των ανωτέρω χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιγράφονται στις Σημειώσεις 2.12 (β) και 2.8, αντίστοιχα.

2.6 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία είναι η τιμή που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός στοιχείου ενεργητικού ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης, σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων, στην κύρια, ή, ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά όπου η Εταιρεία έχει πρόσβαση, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανακλά τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρέωσης.

Η Εταιρεία επιμετράει την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου, χρησιμοποιώντας την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε μία ενεργό αγορά για το χρηματοοικονομικό αυτό μέσο, όταν αυτή είναι διαθέσιμη. Μία αγορά θεωρείται ενεργός εάν οι συναλλαγές για το στοιχείο ενεργητικού ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης. Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη επίσημη χρηματιστηριακή τιμή, σε μία ενεργό αγορά, τότε ο Όμιλος χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν την χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για την τιμολόγηση μία συναλλαγής.

Η Εταιρεία έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί μέσες τιμές αγοράς ως ένα πρακτικό μέσο επιμέτρησης της εύλογης αξίας εντός του περιθωρίου ζήτησης-προσφοράς.

Η βέλτιστη απόδοση της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή συναλλαγής ήτοι η εύλογη αξία του δοθέντος ή ληφθέντος ανταλλάγματος, εκτός εάν η Εταιρεία θεωρεί ότι η εύλογη αξία, κατά την αρχική αναγνώριση αποδεικνύεται από επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά για πανομοιότυπο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση ή βάσει μιας τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις, των οποίων η εύλογη αξία επιμετράται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την συνολική επίτευξη της επιμέτρησης (σημ. 4.6).

2.7 Απομείωση χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

2.7.1 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, που δεν επιμετρώνται με την μέθοδο της εύλογης αξίας, έχουν υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων υπόκεινται σε απομείωση όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου («ζημιογόνο γεγονός»), και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμιακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων θεωρούνται από την Εταιρεία τα εξής:

- Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή οφειλέτη
- Αθέτηση ενός συμβολαίου, όπως ανεξόφλητα υπόλοιπα ή υπερημερία τόκων ή αρχικών πληρωμών
- Ο δανειολήπτης δύναται να προχωρήσει σε πτώχευση ή άλλη οικονομική αναδιοργάνωση
- Η εξαφάνιση της ενεργής αγοράς για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο εξαιτίας οικονομικών δυσκολιών.
- Εμφανή στοιχεία που υποδεικνύουν ότι υπάρχει μία αξιολογη μείωση στις υπολογισμένες ταμιακές ροές από ένα χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καθώς η αρχική αναγνώριση αυτών των στοιχείων, παρά το γεγονός ότι η μείωση δεν μπορεί να προσδιοριστεί σε ξεχωριστά οικονομικά στοιχεία του χαρτοφυλακίου, περιλαμβάνει:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

- αρνητικές αλλαγές στην κατάσταση εξόφλησης των δανειοληπτών σε ένα χαρτοφυλάκιο, και
- εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με αδυναμία εξόφλησης των στοιχείων ενός χαρτοφυλακίου.
- σημαντική υποβάθμιση του εσωτερικού ή εξωτερικού βαθμού φερεγγυότητας των χρηματοοικονομικών μέσων του πιστούχου όταν εξετάζονται με άλλες πληροφορίες.

Στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην αναπόσβεστη αξία κτήσης

Αξιολόγηση απομείωσης

Η Εταιρεία αρχικά αξιολογεί κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ξεχωριστά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι από μόνα τους σημαντικά. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι από μόνα τους σημαντικά, αξιολογούνται είτε ξεχωριστά είτε ομαδικά. Αν η Εταιρεία αποφασίσει ότι δεν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης για κάποιο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που αξιολογήθηκε ξεχωριστά, είτε είναι σημαντικό είτε όχι, το συμπεριλαμβάνει σε ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, και τα αξιολογεί ομαδικά για απομείωση. Στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται για απομείωση ξεχωριστά και για τα οποία υπάρχει και συνεχίζει να αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης, δεν συμπεριλαμβάνονται στην ομαδική αξιολόγηση για απομείωση.

Επιμέτρηση απομείωσης

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Το τρέχον ποσό του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Αν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για τον υπολογισμό της ζημίας απομείωσης, είναι το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που καθορίζεται στο συμβόλαιο. Στην πράξη, η Εταιρεία μπορεί να υπολογίζει την απομείωση βάσει της εύλογης αξίας του μέσου χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες τιμές αγοράς.

Για σκοπούς ομαδικής αξιολόγησης για απομείωση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου (δηλαδή βάσει της μεθόδου αξιολόγησης της Εταιρείας, που λαμβάνει υπόψη τον τύπο του περιουσιακού στοιχείου, τον επιχειρηματικό τομέα, τη γεωγραφική θέση, τον τύπο της εξασφάλισης, προηγούμενο καθεστώς αποπληρωμής, και τους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με τον υπολογισμό μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, αφού υποδεικνύουν την ικανότητα του χρεώστη να πληρώσει όλα τα ποσά που οφείλονται βάσει των όρων του συμβολαίου των στοιχείων ενεργητικού που αξιολογούνται.

Αντιλογισμός απομείωσης

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως βελτίωσης στο βαθμό φερεγγυότητας του χρεώστη), η προηγούμενος αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης αντιλογίζεται. Το ποσό που αντιλογίστηκε αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς και χρεωστικούς τίτλους που έχουν αναγνωρισθεί ως διαθέσιμα προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, η συσσωρευμένη ζημιά – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημιές απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αναγνωρίστηκαν προηγούμενος στην κατάσταση αποτελεσμάτων – μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ζημιές απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων, δεν αντιλογίζονται μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός χρεωστικού τίτλου που αναγνωρίστηκε ως διαθέσιμος προς πώληση αυξηθεί, και η αύξηση αυτή μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της ζημίας απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων, η ζημιά απομείωσης αντιλογίζεται μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

2.7.2 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων

Στοιχεία τα οποία έχουν ωφέλιμη ζωή αορίστου διάρκειας δεν αποτελούν αντικείμενο απόσβεσης και εξετάζονται σε ετήσια βάση για απομείωση. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται επανεξετάζονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή μεταβολές σε συνθήκες υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Μια

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η υψηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσης του. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα χαμηλότερα επίπεδα όπου μπορούν να προσδιοριστούν ξεχωριστές ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών).

2.8 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ξένου συναλλάγματος (foreign exchange contracts), προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις (forward currency agreements) και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων - που πωλήθηκαν και αγοράστηκαν (interest rate options - written and purchased), ανταλλαγές συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps), και άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Τα παράγωγα, αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου, και ακολούθως επαναποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Ως εύλογη αξία θεωρείται η αγοραία αξία τους, λαμβάνοντας υπόψη πρόσφατες συναλλαγές στην αγορά, ενώ στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει αγοραία αξία, η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών (discounted cash flow models) και αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης (options pricing models). Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις. Οι αρχές επιμέτρησης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, περιγράφονται στις σημειώσεις 2.6 και 4.6.

Κάποια παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα αυτά παράγωγα, παρουσιάζονται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η Εταιρεία δεν κατείχε ενσωματωμένα παράγωγα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα στις χρήσεις 2014 και 2013.

Η μέθοδος αναγνώρισης κέρδους ή ζημίας από μεταβολές στην εύλογη αξία, εξαρτάται από το αν το παράγωγο καταχωρείται και πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστεί ως μέσο αντιστάθμισης. Εφόσον καταχωρείται ως μέσο αντιστάθμισης, η μέθοδος αναγνώρισης καθορίζεται ανάλογα με τη φύση του στοιχείου που αντισταθμίζεται από το παράγωγο αυτό.

Η Εταιρεία καταχωρεί ορισμένα παράγωγα ως:

- 1) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου των μεταβολών εύλογης αξίας αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή μη αναγνωρισθέντων δεσμεύσεων (μέσο αντιστάθμισης εύλογης αξίας),
- 2) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισθέντα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων ή από πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές (μέσο αντιστάθμισης ταμειακών ροών)

Η Εταιρεία, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, στοιχειοθετεί τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης. Επίσης, στοιχειοθετεί την εκτίμησή του, κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων - που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης - στο να συμψηφίζουν μεταβολές στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζονται.

i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται. Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του.

ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Η αποτελεσματική αναλογία της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται και πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστούν ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση. Το κέρδος ή η ζημία της μη αποτελεσματικής αναλογίας, αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία (π.χ. όταν πραγματοποιείται η προβλεπόμενη πώληση του στοιχείου που αντισταθμίζεται). Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωρισθεί, τότε αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που είχε καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

iii) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική για σκοπούς I.F.R.S., και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι εύλογες αξίες παραγώγων μέσων που κρατούνται προς εμπορία και για σκοπούς αντιστάθμισης, παρουσιάζονται στη σημείωση 11.

2.9 Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν και μόνον όταν, η Εταιρεία έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα συμφηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών, και παράλληλα προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης του περιουσιακού στοιχείου εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

2.10 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

(i) Τρέχουσα φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών υπολογίζεται με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη.

(ii) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται, χρησιμοποιώντας την μέθοδο της υποχρέωσης, στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και της λογιστικής αξίας τους στις οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι κυριότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, από τις αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, από συντάξεις και λοιπές παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό, και από την αποτίμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι θα υπάρχουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Το λογιστικό υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στον βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ανάκτηση ολόκληρης ή μέρους της απαίτησης. Κάθε τέτοια μείωση αντιλογίζεται στο βαθμό που καθίσταται πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα.

Ο αναβαλλόμενος φόρος, που σχετίζεται με τη μεταβολή στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση επενδύσεων που αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων, αναγνωρίζεται επίσης στην κατάσταση συνολικών εσόδων και μεταφέρεται μεταγενέστερα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων μαζί με το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία.

Η Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολογεί την θέση της σε θέματα που σχετίζονται με τις φορολογικές αρχές και σχηματίζει προβλέψεις όπου απαιτείται για τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

2.11 Υποχρεώσεις στο προσωπικό

i) Προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών

Η Εταιρεία παρέχει ορισμένα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών. Οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλει η Εταιρεία επενδύονται και τοποθετούνται σε ειδικές κατηγορίες προϊόντων. Οι υπάλληλοι, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος, συμμετέχουν στην απόδοση των ανωτέρω επενδύσεων. Οι εισφορές της Εταιρείας καταχωρούνται ως έξοδο στην χρήση κατά την οποία καταβάλλονται.

ii) Προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, όταν οι υπάλληλοι παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι την συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης, δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση η οποία υπολογίζεται με βάση τα χρόνια υπηρεσίας τους και τις απολαβές τους κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης. Η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη βάσει αναλογιστικής μελέτης για την αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημιώσεις εξόδου αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Η υποχρέωση της αποζημίωσης αποχώρησης υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας τα επιτόκια Ευρωπαϊκών εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης, με όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης (βλέπε Σημείωση 24).

Η επανεκτίμηση της υποχρέωσης στο προσωπικό για την αποζημίωση αποχώρησης αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα χωρίς τη δυνατότητα αναταξινόμησης μελλοντικά στα αποτελέσματα. Το κόστος παρελθούσας προϋπηρεσίας και το έξοδο τόκου αναγνωρίζονται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι καταβλητέες αποζημιώσεις μετά την πάροδο των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

iii) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως, ή οποτεδήποτε ένας εργαζόμενος αποδεχτεί εθελοντικά να αποχωρήσει σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησης του. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση των υπαλλήλων που ήδη υπάρχουν στην Εταιρεία σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Οι καταβλητέες αποζημιώσεις μετά την πάροδο των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

iv) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη και επιδόματα

Η Διοίκηση περιοδικά και κατά βούληση ανταμείβει με μετρητά (bonus), υπαλλήλους με υψηλή απόδοση. Παροχές σε μετρητά (bonus) οι οποίες απαιτούν έγκριση μόνο από την διοίκηση, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση από την Γενική Συνέλευση, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού στη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους της Εταιρείας.

2.12 Ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια

Η Εταιρεία διέπεται από τις διατάξεις του Ν.2190/1920 "περί ανωνύμων εταιριών", από τις διατάξεις του Ν.Δ.400/1970 περί "Ιδιωτικής Επιχείρησης Ασφαλίσεως" και των αποφάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης όπως έχουν διαμορφωθεί έως σήμερα ύστερα από τις σχετικές τροποποιήσεις.

Η Εταιρεία υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 4 από 1 Ιανουαρίου 2005 με αναδρομική εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2004, οπότε και έγινε η ταξινόμηση των συμβολαίων σε ασφαλιστήρια και σε χρηματοοικονομικά συμβόλαια και η αξιολόγηση της επάρκειας των ασφαλιστικών προβλέψεων.

Ταξινόμηση συμβολαίων

Η Εταιρεία εκδίδει προϊόντα τα οποία φέρουν ασφαλιστικό ή χρηματοοικονομικό κίνδυνο ή και τα δύο. Ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι εκείνα τα συμβόλαια με τα οποία μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος από τον ασφαλιζόμενο στην ασφαλιστική εταιρεία και όπου η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο σε περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι σημαντικός όταν και μόνον όταν ένα ασφαλιζόμενο συμβάν θα μπορούσε να αναγκάσει την ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει σημαντικές επιπλέον παροχές. Οι επιπλέον παροχές αναφέρονται σε ποσά που υπερβαίνουν εκείνα που θα ήταν καταβλητέα αν ο ασφαλισμένος κίνδυνος δεν είχε επέλθει.

Ένα συμβόλαιο που εκθέτει την ασφαλιστική εταιρεία σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο χωρίς σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο, δεν είναι ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Κάποια συμβόλαια εκθέτουν την Εταιρεία σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο επιπροσθέτως του σημαντικού ασφαλιστικού κινδύνου.

Υπάρχουν ασφαλιστικά προϊόντα μακροχρόνιας διάρκειας που περιέχουν χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη. Αυτά τα προϊόντα δίνουν το δικαίωμα στον κάτοχο να λαμβάνει πρόσθετα οφέλη πέραν αυτών που εγγυάται το συμβόλαιο, το ύψος των οποίων έγκειται στην διακριτική ευχέρεια της Εταιρείας σε συνδυασμό με τους όρους κάθε συμβολαίου και με την απόδοση των επενδύσεων της Εταιρείας που αντιστοιχούν στις ασφαλιστικές προβλέψεις ζωής.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Επενδυτικά προϊόντα είναι αυτά που φέρουν χρηματοοικονομικό κίνδυνο με μη σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο.

Η Εταιρεία εφαρμόζοντας τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 4 διενήργησε διαχωρισμό των συμβολαίων της σε ασφαλιστήρια συμβόλαια και σε χρηματοοικονομικά συμβόλαια.

Για την Εταιρεία σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος είναι εκείνος που το καταβληθέν ποσό σε περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού γεγονότος υπερβαίνει το 10,0% των καταβαλλόμενων ασφαλιστρών.

(α) Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ασφαλίσεων Ζωής

Είναι τα συμβόλαια με τα οποία η Εταιρεία ασφαλίζει κινδύνους που σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή. Σε αυτά εντάσσονται καλύψεις θανάτου, επιβίωσης, ισοβίων παροχών, συντάξεων, ανικανότητας, ατυχημάτων, προγραμμάτων ασθένειας τόσο σε ατομική όσο και σε ομαδική βάση. Τα ασφάλιστρα περιοδικών καταβολών αναγνωρίζονται ως έσοδο (δεδουλευμένα ασφάλιστρα) αναλογικά της περιόδου ασφάλισης και εμφανίζονται πριν την αφαίρεση της προμήθειας, ενώ οι παροχές, όταν προκύπτουν, καταχωρούνται ως έξοδο. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής ασφαλιστρών τα ασφάλιστρα αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδο κατά τη καταβολή τους πριν την αφαίρεση της προμήθειας.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες :

(i) Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής μακράς διάρκειας με ή χωρίς χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη

Τα συμβόλαια αυτού του τύπου είναι μακροχρόνιας διάρκειας με καλύψεις συνταξιοδότησης, επιβίωσης, μικτές ή ισόβιες, πρόσκαιρης κάλυψης θανάτου ή Unit Linked. Σε αυτά τα συμβόλαια περιλαμβάνονται και οι καλύψεις ατυχήματος, ανικανότητας, ασθένειας που παρέχονται ως συμπληρωματικές των βασικών καλύψεων ζωής. Τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έσοδο όταν καθίστανται πληρωτέα από τον κάτοχο του συμβολαίου. Τα ασφάλιστρα εμφανίζονται πριν την αφαίρεση των προμηθειών. Οι αποζημιώσεις καταχωρούνται ως έξοδα όταν προκύπτουν. Όταν οι παροχές είναι προκαθορισμένες και εγγυημένες, η υποχρέωση, λόγω των συμβατικών παροχών, δημιουργείται για κινδύνους των οποίων τα ασφάλιστρα έχουν καταχωρηθεί ως έσοδο.

Για τις βασικές ασφαλίσεις ζωής η υποχρέωση καθορίζεται ως η αναμενόμενη αναλογιστική παρούσα αξία των παροχών, μείον την αναμενόμενη αναλογιστική παρούσα αξία των ασφαλιστρών που απαιτούνται για τις παροχές αυτές, με βάση τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τιμολόγηση. Οι παραδοχές αυτές αφορούν την θνησιμότητα και την απόδοση των επενδύσεων. Η υποχρέωση περιλαμβάνει και τη πρόβλεψη για τη συμμετοχή στην υπεραπόδοση των Μαθηματικών Αποθεμάτων. Στα συμβόλαια μακροχρόνιας διάρκειας ενιαίου ασφαλιστρού σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη για τα μελλοντικά έξοδα διαχείρισης των συμβολαίων αυτών.

Για τις συμπληρωματικές καλύψεις ασφαλίσεων ζωής η υποχρέωση αφορά προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

Οι υποχρεώσεις υπολογίζονται κάθε φορά που συντάσσονται οι Οικονομικές Καταστάσεις, βάσει των παραδοχών κάθε συμβολαίου που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τιμολόγηση του. Στην περίπτωση των καλύψεων Unit Linked, όπου οι παροχές δεν είναι εγγυημένες η εύλογη αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται από την τρέχουσα τιμή μονάδας που απεικονίζει την εύλογη ανά μονάδα αξία του περιουσιακού στοιχείου που συνδέεται με την υποχρέωση, πολλαπλασιασμένη με τον σύνολο των μονάδων που αποδίδονται στον κάτοχο του συμβολαίου κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν επίσης τα συμβόλαια λογαριασμών διαχείρισης κεφαλαίου (Deposit Administration Funds). Τα συμβόλαια λογαριασμών διαχείρισης κεφαλαίου είναι ομαδική ασφάλιση με την οποία συμφωνείται επενδυτική διαχειριστική ασφάλιση (λογαριασμός διαχείρισης κεφαλαίου) χωρίς οι ασφαλισμένοι να φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο αλλά με ένα ελάχιστο εγγυημένο επιτόκιο ορισμένο για κάθε συμβόλαιο. Η παροχή του ασφαλιστή καταβάλλεται είτε με την, για οποιαδήποτε λόγο, αποχώρηση του ασφαλισμένου-μέλους της ομάδας από την εργασία του, σύμφωνα με τους όρους του κάθε συμβολαίου, είτε με την συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας.

Οι αποζημιώσεις και τα έξοδα που σχετίζονται με αυτές καταχωρούνται ως έξοδο βασιζόμενα στην εκτιμώμενη υποχρέωση για αποζημίωση προς τους δικαιούχους των συμβολαίων. Περιλαμβάνουν τα άμεσα και έμμεσα κόστη που προέκυψαν από τους διακανονισμούς των ζημιών και προκύπτουν από συμβάντα που έχουν συμβεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ακόμα και αν δεν έχουν δηλωθεί στην Εταιρεία. Η Εταιρεία δεν προεξοφλεί τις προβλέψεις για εκκρεμείς ζημιές εκτός από εκείνες που αφορούν απαλλαγής πληρωμής ασφαλιστρών. Οι προβλέψεις για εκκρεμείς ζημιές εκτιμώνται βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών που υπάρχουν στους φακέλους για τις δηλωθείσες ζημιές και βάσει στατιστικής ανάλυσης για τις ζημιές που έχουν συμβεί μέχρι εκείνη την ημερομηνία αλλά δεν έχουν δηλωθεί.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

(ii) Ασφαλιστήρια συμβόλαια βραχυχρόνιας διάρκειας

Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται ατομικά ή ομαδικά συμβόλαια πρόσκαιρης κάλυψης θανάτου, ανικανότητας, ατυχήματος ή ασθενειών, βραχείας διάρκειας. Οι παροχές σε περίπτωση συμβάντος μπορούν να είναι προκαθορισμένες ή να εξαρτώνται από την έκταση του συμβάντος, ανάλογα με τους όρους κάθε συμβολαίου. Δεν υπάρχουν παροχές λήξης και εξαγοράς.

Για όλα αυτά τα συμβόλαια τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έσοδα (δεδουλευμένα ασφάλιστρα) αναλογικά κατά τη διάρκεια της καλυπτόμενης περιόδου. Η αναλογία των ασφαλιστρών που εισπράττονται για τα συμβόλαια εν ισχύ, που αντιστοιχεί σε κινδύνους που δεν έχουν επέλθει, αναφέρεται ως απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών. Τα ασφάλιστρα εμφανίζονται πριν την αφαίρεση των προμηθειών και είναι μικτά (περιλαμβάνουν τους σχετικούς φόρους).

Οι αποζημιώσεις και τα έξοδα που σχετίζονται με αυτές καταχωρούνται ως έξοδο βασιζόμενα στην εκτιμώμενη υποχρέωση για αποζημίωση προς τους δικαιούχους των συμβολαίων. Περιλαμβάνουν τα άμεσα και έμμεσα κόστη που προέκυψαν από τους διακανονισμούς των ζημιών και προκύπτουν από συμβάντα που έχουν συμβεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ακόμα και αν δεν έχουν δηλωθεί στην Εταιρεία. Οι προβλέψεις για εκκρεμείς ζημιές εκτιμώνται βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών που υπάρχουν στους φακέλους για τις δηλωθείσες ζημιές και βάσει στατιστικής ανάλυσης για τις ζημιές που έχουν συμβεί μέχρι εκείνη την ημερομηνία αλλά δεν έχουν δηλωθεί.

(β) Χρηματοοικονομικά συμβόλαια

Χρηματοοικονομικά συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής στα κέρδη

Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν τα συμβόλαια όπου οι συμβαλλόμενοι φέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο (Unit Linked) με ασήμαντο ασφαλιστικό κίνδυνο. Αυτά τα συμβόλαια είναι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις όπου η εύλογη αξία τους εξαρτάται από την εύλογη αξία των υποκείμενων χρηματοοικονομικών μέσων. Υπάρχουν συμβόλαια που είναι συνδεδεμένα με εσωτερικά μεταβλητά κεφάλαια και συμβόλαια που είναι συνδεδεμένα με αμοιβαία κεφάλαια της αγοράς.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των εσωτερικών μεταβλητών κεφαλαίων, τόσο στην έναρξη όσο και σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης. Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιεί η Εταιρεία ενσωματώνουν όλους τους παράγοντες εκείνους που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα εξέταζαν και βασίζονται σε ορατά δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία ενός αμοιβαίου κεφαλαίου προκύπτει βάσει της τρέχουσας τιμής πώλησης μονάδας του αμοιβαίου κεφαλαίου. Η εύλογη αξία της υποχρέωσης ενός Unit Linked συμβολαίου, προσδιορίζεται από την τρέχουσα τιμή μονάδας που απεικονίζει την εύλογη ανά μονάδα αξία του περιουσιακού στοιχείου που συνδέεται με την υποχρέωση, πολλαπλασιασμένη με τον σύνολο των μονάδων που αποδίδονται στον κάτοχο του συμβολαίου κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

(γ) Απαιτήσεις και υποχρεώσεις που σχετίζονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν καταστούν ληξιπρόθεσμες και περιλαμβάνουν ποσά που οφείλονται από και προς συνεργάτες και ασφαλισμένους. Εάν υπάρξει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης των απαιτήσεων αυτών, η Εταιρεία μειώνει τη λογιστική τους αξία ανάλογα και αναγνωρίζει τη ζημιά απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η Εταιρεία εξετάζει τις αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης και αναγνωρίζει ζημιές απομείωσης αναφορικά με τις απαιτήσεις από ασφαλιστήρια συμβόλαια ακολουθώντας τις λογιστικές αρχές που περιγράφονται στην σημείωση 2.7.

(δ) Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης συμβολαίου

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης, που συνδέονται με την έκδοση νέων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και την ανανέωση υπαρχόντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, κεφαλαιοποιούνται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο του ενεργητικού και περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης». Όλα τα άλλα έξοδα αναγνωρίζονται ως έξοδα, όταν προκύπτουν. Τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου ως εξής:

- Για τις ασφαλίσσεις ζωής μακράς διάρκειας, εξαιρουμένων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων εφάπαξ καταβολής, τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται σύμφωνα με το έσοδο των ασφαλιστρών με τις αντίστοιχες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης για μελλοντικές παροχές του συμβολαίου.
- Για τις ασφαλίσσεις ζωής βραχείας διάρκειας τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με το δεδουλευμένο ασφάλιστρο.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

(ε) Μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις

Η Εταιρεία τηρεί κατάλληλα αποθεματικά με σκοπό την κάλυψη των μελλοντικών υποχρεώσεων της, που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Οι ασφαλιστικές προβλέψεις διακρίνονται στα ακόλουθα είδη:

Μαθηματικά αποθέματα: Περιλαμβάνουν το μαθηματικό απόθεμα των καλύψεων ζωής και είναι η διαφορά που προκύπτει την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των χρηματικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ασφαλιστική εταιρεία για κάθε συμβόλαιο ασφαλίσεως ζωής και της αναλογιστικής παρούσας αξίας των καθαρών ασφαλιστρών που οφείλονται από τον ασφαλισμένο και είναι καταβλητέα στην ασφαλιστική εταιρεία μέσα στα επόμενα έτη. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται με αναλογιστικές μεθόδους και σύμφωνα με την Ελληνική και Ρουμανική νομοθεσία. Στα συμβόλαια μακροχρόνιας διάρκειας ενιαίου ασφαλιστρού σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη για τα μελλοντικά έξοδα διαχείρισης των συμβολαίων αυτών.

Προβλέψεις για συμμετοχή στα κέρδη: Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνει ποσά τα οποία προορίζονται για τους ασφαλισμένους ή τους αντισυμβαλλόμενους ή τους δικαιούχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων υπό την μορφή συμμετοχής στα τεχνικά κέρδη, στις αποδόσεις καθώς και στις επιστροφές με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα: Αντιπροσωπεύουν το μέρος των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών που καλύπτει κατ' αναλογία την περίοδο από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα αντίστοιχα μητρώα της Εταιρείας.

Προβλέψεις για Κινδύνους σε Ισχύ: Αφορά την πρόσθετη πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων όταν εκτιμάται ότι το απόθεμα των μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών και δικαιωμάτων μετά την αφαίρεση των αναλογούντων εξόδων πρόσκτησης δεν επαρκεί για την κάλυψη των προβλεπόμενων ζημιών και εξόδων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ την ημερομηνία αυτή.

Προβλέψεις για ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις : Είναι οι προβλέψεις που προορίζονται για να καλύψουν υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια που οι παροχές τους είναι συνδεδεμένες με την αξία μεριδίων χρηματοοικονομικών μέσων η απόδοση των οποίων προκύπτει από επενδύσεις.

Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις: Είναι εκείνες που σχηματίζονται την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων για την πλήρη κάλυψη των υποχρεώσεων από ασφαλιστικούς κινδύνους, που έχουν επέλθει μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, ανεξαρτήτως του εάν έχουν ή όχι δηλωθεί, για τους οποίους δεν έχουν καταβληθεί τα σχετικά ποσά των ασφαλιστικών αποζημιώσεων και των συναφών εξόδων ή δεν έχει προσδιοριστεί το ακριβές ύψος τους ή αμφισβητείται η έκταση της ευθύνης της ασφαλιστικής επιχειρήσεως. Το ύψος της εκτιμώμενης πρόβλεψης προσδιορίζεται με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων όπως πραγματογνωμοσύνες, ιατρικές εκθέσεις, δικαστικές αποφάσεις. Επίσης, οι προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις περιλαμβάνουν και το απόθεμα για ζημιές που έχουν συμβεί και δεν έχουν αναγγελθεί στην ασφαλιστική εταιρεία κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων (I.B.N.R). Ο υπολογισμός του IBNR γίνεται με βάση την Κ3-3974/11.10.1999 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

Πληρωτέες παροχές: Είναι οι ασφαλιστικές παροχές που οφείλονται στους ασφαλισμένους και για διάφορους λόγους δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.

Η εκτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων διενεργείται κατά την ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες αρχές και κανόνες αποτίμησης ανά κατηγορία ασφαλιστικής πρόβλεψης. Σημειώνεται ότι ως βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών προβλέψεων λαμβάνονται οι διατάξεις του ισχύοντα Νόμου 400/1970 όπως αυτός έχει διαμορφωθεί έως σήμερα, σε συνδυασμό με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» όσον αφορά την πρώτη φάση εφαρμογής του προτύπου, οι οποίες περιλαμβάνονται σε επόμενες παραγράφους.

Η διαφορά των ασφαλιστικών προβλέψεων (αύξηση / μείωση) σε σχέση με προηγούμενη αποτίμησή τους, μεταφέρεται στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως όσον αφορά τις αναλογούσες προβλέψεις επί ίδιας κράτησης της εταιρείας, το δε υπόλοιπο ποσό μεταφέρεται σε χρέωση των αντασφαλιστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις.

(ζ) Έλεγχος επάρκειας ασφαλιστικών αποθεμάτων

Η Εταιρεία πραγματοποιεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών της αποθεμάτων ("Liability Adequacy Test"), σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων της καθώς και των σχετικών εξόδων διαχείρισης. Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες υποχρεώσεις από τον έλεγχο επάρκειας υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου μείον τα μεταφερόμενα

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

έξοδα πρόσκτησης, η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα αποθεματικά των κλάδων στους οποίους αφορά και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της περιόδου για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

2.13 Αντασφαλιστικές συμβάσεις

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτει η Εταιρεία προκειμένου να αποζημιωθεί για ζημιές ενός ή περισσότερων συμβολαίων που εκδίδονται από αυτήν, πληρούν την προϋπόθεση της κατανομής τους ως ασφαλιστικά προϊόντα και ταξινομούνται ως συμβόλαια αντασφάλισης. Ασφαλιστικά συμβόλαια που συνάπτει η Εταιρεία με συμβαλλόμενο μέρος έναν άλλο ασφαλιστή (αναλήψεις), συμπεριλαμβάνονται στα ασφαλιστικά προϊόντα.

Τα οφέλη της Εταιρείας από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις, αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού στον λογαριασμό «Απαιτήσεις από αντασφαλιστές». Οι «Απαιτήσεις από αντασφαλιστές» αφορούν τη συμμετοχή των αντασφαλιστών στα ασφαλιστικά αποθέματα της Εταιρείας, βάσει των αντασφαλιστικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί. Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις της Εταιρείας από τους αντασφαλιστές (κυρίως λόγω της συμμετοχής των αντασφαλιστών στις πληρωθείσες αποζημιώσεις) αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού στο λογαριασμό «Λοιπές Απαιτήσεις». Οι υποχρεώσεις προς τους αντασφαλιστές αφορούν κυρίως τα οφειλόμενα αντασφάλιστρα τα οποία αναγνωρίζονται ως δαπάνη σε δεδουλευμένη βάση.

Η αντασφάλιση είναι σημαντικό εργαλείο διαχείρισης και περιορισμού της έκθεσης της Εταιρείας στον κίνδυνο ζημιών από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Όλες οι εκχωρήσεις γίνονται σε αντασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες πληρούν τις προδιαγραφές που θέτει η Διοίκηση της Εταιρείας. Κατά το σχεδιασμό των αντασφαλιστικών της προγραμμάτων, η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη την οικονομική υγεία των αντασφαλιστών της, καθώς επίσης και τα οφέλη και το κόστος της αντασφαλιστικής κάλυψης, ώστε να διασφαλίσει ότι όλοι οι κίνδυνοι έχουν ορθή και επαρκή αντασφαλιστική προστασία.

Η Εταιρεία εξετάζει αν οι απαιτήσεις από αντασφαλιστές έχουν υποστεί απομείωση κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Αν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι μια απαίτηση έχει υποστεί απομείωση, τότε μειώνει τη λογιστική αξία τους αναλόγως και αναγνωρίζει τη ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα. Μία απαίτηση από αντασφαλιστή είναι απομειωμένη όταν και μόνον όταν:

1. υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις, ως αποτέλεσμα γεγονότος που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση της απαίτησης, ότι η Εταιρεία ενδέχεται να μην εισπράξει ολόκληρο το ποσό που του αναλογεί σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου και
2. το γεγονός αυτό έχει αξιόπιστα μετρήσιμη επίδραση στα ποσά τα οποία η Εταιρεία θα εισπράξει από τον αντασφαλιστή.

2.14 Μισθώσεις

Η Εταιρεία συμμετέχει ως μισθωτής και ως εκμισθωτής σε λειτουργικές μισθώσεις.

Η Εταιρεία ως εκμισθωτής:

Στοιχεία ενεργητικού που εκμισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, σύμφωνα με παρόμοια ιδιόκτητα ενσώματα πάγια. Το έσοδο από ενοίκια (μετά την αφαίρεση των κινήτρων που παραχωρήθηκαν σε μισθωτές) αναγνωρίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

Η Εταιρεία ως μισθωτής:

Λειτουργικές μισθώσεις είναι οι μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη ιδιοκτησίας που απορρέουν από τα εκμισθωμένα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν στον εκμισθωτή. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή), αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.15 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη της Εταιρείας περιλαμβάνουν:

- (α) την άνωτερη μητρική «Eurobank», τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.
- (β) τα βασικά μέλη της Διοίκησης της Εταιρείας, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα
- (γ) τις συγγενείς εταιρείες και συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου Eurobank.

Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

2.16 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές ονομαστικές μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια. Άμεσα κόστη για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

2.17 Μερίσματα

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους απεικονίζονται σαν υποχρέωση τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας. Τα μερίσματα που αναγνωρίζονται σαν υποχρέωση κατά τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

2.18 Προβλέψεις –Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος και είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικό όφελος για τον διακανονισμό της υποχρέωσης το ποσό της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται, για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που αφορούν το ποσό που αναγνωρίστηκε ως πρόβλεψη. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναπροσαρμόζονται προκειμένου να αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση. Αν μεταγενέστερα δεν είναι πλέον πιθανό ότι για να διακανονιστεί η δέσμευση θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, τότε η πρόβλεψη αντιλογίζεται.

2.19 Χρηματικά διαθέσιμα και άλλα ισοδύναμα

Τα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως σε τράπεζες, άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου, με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών.

2.20 Αναγνώριση εσόδων

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το ποσό μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Η αναγνώριση των εσόδων από ασφαλιστήρια συμβόλαια περιγράφεται στην σημείωση 2.12. Η αναγνώριση των λοιπών εσόδων της Εταιρείας έχει ως εξής:

Αμοιβές για την διαχείριση περιουσιακών στοιχείων πελατών.

Τα έσοδα προερχόμενα από τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων πελατών και άλλες σχετικές υπηρεσίες που διατίθενται από την Εταιρεία αναγνωρίζονται στην λογιστική περίοδο στην οποία οι υπηρεσίες καθίστανται δεδουλευμένες.

Οι αμοιβές διαχείρισης επενδύσεων προκύπτουν από υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε πελάτες και οι οποίες αφορούν κυρίως στην έκδοση και διαχείριση των unit linked συμβολαίων. Η Εταιρεία διαχειρίζεται ενεργά τις πληρωμές που λαμβάνονται από πελάτες, με σκοπό την επένδυσή τους και την επιστροφή αποδόσεων σύμφωνα με το επενδυτικό προφίλ που ο πελάτης έχει επιλέξει κατά την αρχική αποδοχή των όρων του επενδυτικού προϊόντος.

Αυτές οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εμπορικού χαρτοφυλακίου και παραγώγων, προκειμένου να επιτευχθούν οι συμβατικές αποδόσεις τις οποίες οι πελάτες της Εταιρείας αναμένουν από την επένδυσή τους. Τέτοιες δραστηριότητες δημιουργούν έσοδα τα οποία αναγνωρίζονται σύμφωνα με το στάδιο της ολοκλήρωσης των συμβατικών υπηρεσιών. Για πρακτικούς σκοπούς, η Εταιρεία αναγνωρίζει αυτές τις αμοιβές κατανέμοντας τις στην εκτιμώμενη διάρκεια ζωής του συμβολαίου.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Όταν μία απαίτηση απομειώνεται, η λογιστική αξία αυτής μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό της το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης τους εγκριθεί από τους μετόχους.

2.21 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις στις θυγατρικές και συγγενείς Εταιρείες λογίζονται σε κόστος μείον τυχόν απομειώσεις. Το κόστος είναι η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε, ή αν αυτό δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εύλογη αξία του τιμήματος που λήφθηκε, μαζί με τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με τη συναλλαγή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις αυτές στηρίζονται σε ιστορικά στοιχεία και σε εκτιμήσεις για μελλοντικά γεγονότα που είναι εύλογες στην τρέχουσα κατάσταση. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν μεγάλη πιθανότητα να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στην επόμενη οικονομική περίοδο έχουν ως εξής:

α) Εκτιμήσεις μελλοντικών παροχών, πληρωμών και ασφαλιστρών από μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια και σχετικά μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης

Ο προσδιορισμός των υποχρεώσεων από μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια εξαρτάται από τις εκτιμήσεις της Εταιρείας.

Εκτιμήσεις γίνονται για τον αναμενόμενο αριθμό θανάτων για καθένα από τα έτη για τα οποία η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη στον ασφαλιστικό κίνδυνο. Οι εν λόγω εκτιμήσεις της Εταιρείας βασίζονται στους πίνακες θνησιμότητας που ορίζονται από την εθνική ασφαλιστική νομοθεσία. Επίσης, η Εταιρεία χρησιμοποιεί τα εμπειρικά στοιχεία των τελευταίων δέκα ετών για σκοπούς σύγκρισης.

Εκτιμήσεις γίνονται και για τον αναμενόμενο αριθμό ατόμων που θα νοσήσουν καθώς και το αναμενόμενο κόστος ανά ασφαλιστική περίπτωση για τα έτη που η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη στον ασφαλιστικό κίνδυνο. Οι εν λόγω εκτιμήσεις βασίζονται σε ιστορικά στοιχεία της Εταιρείας για τα τελευταία χρόνια σε συνδυασμό με στοιχεία από αντασφαλιστές λόγω έλλειψης επαρκούς εμπειρίας.

Οι κύριες πηγές αβεβαιότητας των προαναφερθέντων κινδύνων είναι οι επιδημίες και μια σειρά αλλαγών στον τρόπο ζωής, όπως είναι το κάπνισμα, οι διατροφικές συνήθειες και η άσκηση, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντική επιδείνωση του μελλοντικού ρυθμού θνησιμότητας και νοσηρότητας σε σχέση με το παρελθόν για τις ηλικιακές ομάδες για τις οποίες η Εταιρεία εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο θνησιμότητας και νοσηρότητας.

Η Εταιρεία καλύπτεται από αντασφαλιστικά συμβόλαια για τον κίνδυνο θνησιμότητας και νοσηρότητας τόσο με αναλογικές συμβάσεις όσο και με αντασφαλιστικές συμβάσεις προστασίας από καταστροφικά γεγονότα. Επιπλέον η συνεχιζόμενη εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης και η βελτίωση των κοινωνικών παροχών μπορούν να οδηγήσουν σε βελτίωση της μακροβιότητας πέραν της εκτιμώμενης από τον πίνακα θνησιμότητας που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των υποχρεώσεων από συμβόλαια που εκτίθενται σε αυτόν τον κίνδυνο (συνταξιοδοτικά συμβόλαια).

Εκτιμήσεις επίσης γίνονται για το μελλοντικό κόστος διατήρησης και διαχείρισης του τρέχοντος χαρτοφυλακίου, οι οποίες βασίζονται σε υποθέσεις για τα επίπεδα εξόδων της Εταιρείας που έγιναν κατά την τιμολόγηση των προϊόντων. Η προεξόφληση των μελλοντικών μεγεθών γίνεται με το αντίστοιχο ελάχιστο εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο των προϊόντων. Η αβεβαιότητα προκύπτει από τον κίνδυνο η μελλοντική απόδοση των επενδύσεων που καλύπτουν τις αντίστοιχες ασφαλιστικές προβλέψεις να είναι μικρότερη από το αντίστοιχο τεχνικό επιτόκιο.

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης, που συνδέονται με την έκδοση νέων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και την ανανέωση υπαρχόντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, κεφαλαιοποιούνται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού. Όλα τα άλλα έξοδα αναγνωρίζονται ως έξοδα, όταν προκύπτουν. Για τις ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας, τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται καθ' όλη τη διάρκεια του συμβολαίου σύμφωνα με το έσοδο των ασφαλιστρών με βάση τις αντίστοιχες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης για μελλοντικές παροχές του συμβολαίου.

Η Εταιρεία πραγματοποιεί υποθέσεις για την ακυρωσιμότητα βάσει των ιστορικών στατιστικών δεδομένων στηριζόμενη σε ανάλυση του χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία προϊόντος.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας καμπύλες απόδοσης όπως αυτές διαμορφώνονται στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου λαμβάνοντας υπόψη τις αποδόσεις στη κτήση των στοιχείων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων και τις προθεσμιακές καμπύλες απόδοσης (forward yield curve).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

(β) Υποχρεώσεις από αποζημιώσεις για ασφαλιστικά συμβόλαια

Η εκτίμηση των εκκρεμών αποζημιώσεων από ασφαλιστικά συμβόλαια αποτελεί επίσης μία σημαντική λογιστική εκτίμηση της Εταιρείας. Υπάρχει μια σειρά διαφορετικών πηγών αβεβαιότητας που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση της υποχρέωσης την οποία θα αναλάβει τελικά η Εταιρεία σε σχέση με αυτές τις αποζημιώσεις. Εκτός από το αποθεματικό που υπολογίζεται κατά περίπτωση, η Εταιρεία επίσης σχηματίζει προβλέψεις για ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) καθώς και για τα έξοδα διαχείρισης των ζημιών. Η επάρκεια των προβλέψεων για εκκρεμείς αποζημιώσεις εξετάζεται και με στατιστικές μεθόδους. Όταν το αποτέλεσμα των στατιστικών μεθόδων είναι μεγαλύτερο από τις σχηματισμένες τακτικές προβλέψεις, η Εταιρεία αναγνωρίζει επιπλέον προβλέψεις (αξιολόγηση επάρκειας τεχνικών αποθεμάτων - LAT).

(γ) Απομείωση αξίας διαθέσιμων προς πώληση συμμετοχικών τίτλων

Για τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, μία σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων κάτω του κόστους κτήσης τους είναι αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Προκειμένου να προσδιοριστεί τι θεωρείται σημαντική ή παρατεταμένη μείωση, η διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε εκτιμήσεις. Προκειμένου να εκτιμηθεί η βαρύτητα, η μείωση στην εύλογη αξία συγκρίνεται με την τιμή κτήσης, ενώ μία μείωση στην εύλογη αξία θεωρείται παρατεταμένη βάσει της περιόδου κατά την οποία η χρηματιστηριακή της τιμή είναι χαμηλότερη από την τιμή κτήσης. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία θεωρεί μία μείωση ως «σημαντική» όταν η εύλογη αξία υπολείπεται της αξίας κτήσεως κατά 30,0% έως 40,0%, βάσει του χρηματιστηριακού δείκτη μετοχών και ως «παρατεταμένη» την μείωση μίας περιόδου δώδεκα μηνών. Η Εταιρεία επίσης λαμβάνει υπόψη, εκτός των άλλων παραγόντων, την ιστορική μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής, την οικονομική κατάσταση της εκδότριας εταιρείας (investee), τον τομέα και κλάδο δραστηριότητας αυτής, τυχόν αλλαγές στην τεχνολογία και τις λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

(δ) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διακινούνται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Επιπρόσθετα, για χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία οι συναλλαγές είναι σπάνιες και η τιμολόγησή τους χαρακτηρίζεται από μικρή διαφάνεια, η εύλογη αξία είναι λιγότερο αντικειμενική και απαιτεί κρίση σε διάφορα επίπεδα ανάλογα με την ρευστότητα, τη συγκέντρωση, την αβεβαιότητα σχετικά με τους παράγοντες της αγοράς, τις παραδοχές όσον αφορά την τιμολόγηση και τους λοιπούς κινδύνους που επηρεάζουν το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται περιλαμβάνουν μεθόδους παρούσας αξίας και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσιμα δεδομένα και σε μικρότερο βαθμό σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, προκειμένου να διατηρηθεί η αξιοπιστία της επιμέτρησης των εύλογων αξιών.

Μοντέλα αποτίμησης χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση εξωχρηματιστηριακών παραγώγων και τίτλων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η εύλογη αξία εκτιμάται από παρατηρήσιμα δεδομένα παρόμοιων χρηματοοικονομικών μέσων ή με τη χρήση μοντέλων.

Όπου χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης για τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών, αυτές επικυρώνονται και εξετάζονται περιοδικά από προσωπικό που διαθέτει τα απαραίτητα προσόντα, ανεξάρτητο από το προσωπικό που πραγματοποίησε την αποτίμηση. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν χρησιμοποιηθούν και προσαρμόζονται έτσι ώστε να διασφαλίζουν ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και τις συγκριτικές τιμές αγοράς. Οι κύριες παραδοχές και εκτιμήσεις που λαμβάνονται υπόψη από την διοίκηση όταν εφαρμόζεται ένα μοντέλο αποτίμησης περιλαμβάνουν:

- (α) την πιθανότητα και την αναμενόμενη χρονική στιγμή των μελλοντικών ταμειακών ροών,
- (β) την επιλογή του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου που βασίζεται στην εκτίμηση ενός συμμετέχοντος στην αγορά για το κατάλληλο περιθώριο επί του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου,
- (γ) άσκηση κρίσης στον καθορισμό του μοντέλου που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας.

Όπου είναι δυνατό, τα μοντέλα χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσεις από την αγορά, αλλά σε τομείς όπως ο πιστωτικός κίνδυνος (τόσο της Εταιρείας όσο και του αντισυμβαλλόμενου μέρους), απαιτούνται εκτιμήσεις από τη Διοίκηση για παραμέτρους όπως η μεταβλητότητα (volatility) και οι συσχετίσεις (correlations) ώστε να αντισταθμίσουν αβεβαιότητες στην εύλογη αξία, ως αποτέλεσμα της έλλειψης πραγματικών δεδομένων από την αγορά.

Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις αποτιμήσεις και βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα είναι εξ ορισμού αβέβαια, εξαιτίας του μικρού αριθμού ή μη διαθεσιμότητας πρόσφατων δεδομένων από την αγορά. Εντούτοις, στις περισσότερες περιπτώσεις υπάρχουν ορισμένα ιστορικά δεδομένα στα οποία μπορεί να βασιστεί η επιμέτρηση της εύλογης αξίας, συνεπώς ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται μη παρατηρήσιμα δεδομένα, ορισμένα παρατηρήσιμα δεδομένα λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των εύλογων αξιών περιγράφονται στη σημείωση 4.6.

Δεδομένης της αβεβαιότητας και της υποκειμενικότητας που χαρακτηρίζουν τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων, τυχόν αλλαγές στις παραδοχές και τις εκτιμήσεις της διοίκησης θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις εύλογες αξίες που παρουσιάζονται.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

4.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Η Εταιρεία εξετάζει την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων βάσει ενός πλαισίου το οποίο ορίζει τις γενικές αρχές, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη διαχείριση κινδύνων, ως κύριο συστατικό της αντιμετώπισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, όπως επίσης και έναν μηχανισμό προστασίας των ασφαλισμένων και των μετόχων του.

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της, η Εταιρεία εκτίθεται σε ασφαλιστικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού και επιτοκιακού κινδύνου και του κινδύνου μετοχών) και κίνδυνο ρευστότητας. Για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να προκύψουν από αυτούς τους κινδύνους, η Εταιρεία έχει καταρτίσει:

- πλαίσιο το οποίο αντανακλά τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων
- μεθοδολογία για την αναγνώριση, επιμέτρηση, διαχείριση και αναφορά όλων των κινδύνων στους οποίους η Εταιρεία εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί, και τέλος
- δομή διακυβέρνησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται από το κανονιστικό και το εσωτερικά καθορισμένο πλαίσιο.

Σε αυτό το πλαίσιο, έχει συγκροτηθεί Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων Ενεργητικού – Παθητικού & Επενδύσεων και Λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων.

4.1.1 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας αποτελεί επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η αποστολή της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είναι:

- να αναπτύξει τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων για όλα τα είδη κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων που αντανακλά τους επιχειρηματικούς στόχους της Εταιρείας καθώς και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων όσον αφορά το κεφάλαιο, το προσωπικό και τα συστήματα.
- να εξασφαλίσει την ύπαρξη ενός εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωση αυτού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (π.χ. αποφάσεις για την κυκλοφορία νέων προϊόντων και υπηρεσιών, την εξατομικευμένη διαδικασία τιμολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών βάσει κινδύνου, τον υπολογισμό της κερδοφορίας και της κατανομής των κεφαλαίων ανά είδος κινδύνου) σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.
- να θέσει αρχές, σύμφωνα με την επιχειρηματική στρατηγική που εφαρμόζεται και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων, που να ρυθμίζουν τη διαχείριση κινδύνων με στόχο την αναγνώριση, την πρόβλεψη, την επιμέτρηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αντιμετώπιση. Η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον ακριβή προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων που σχετίζονται με το είδος και το μέγεθος των κινδύνων της Εταιρείας.
- να είναι ενήμερη για τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η Εταιρεία και να αξιολογεί τις αναφορές που υποβάλλονται από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων. Να ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για τους κυριότερους κινδύνους που αναλαμβάνει και να φροντίζει για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.
- να συντονίζει την πραγματοποίηση ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, για τους ασφαλιστικούς κινδύνους και την επάρκεια των τεχνικών αποθεμάτων, όπως επίσης και των υπόλοιπων κατηγοριών κινδύνου (αγοράς, πιστωτικού, ρευστότητας και λειτουργικού κινδύνου).
- να υποβάλλει προτάσεις και να προτείνει διορθωτικές ενέργειες στο Διοικητικό Συμβούλιο, σε περίπτωση αποτυχημένης εφαρμογής της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνου ή όταν παρατηρούνται αποκλίσεις από την εφαρμογή αυτής.
- να αξιολογεί σε ετήσια βάση:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

- α) την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών διαχείρισης κινδύνου, με έμφαση στη συμμόρφωση στο εγκεκριμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου,
- β) την καταλληλότητα των ορίων κινδύνου, την επάρκεια των αποθεματικών και την συνολική επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το επίπεδο και το είδος των αναληφθέντων κινδύνων (διάθεση για ανάληψη κινδύνου και ανοχή κινδύνου),
- γ) τις εκθέσεις του Επικεφαλής της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου και το σχετικό απόσπασμα από την έκθεση του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.

4.1.2 Επιτροπή Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων Ενεργητικού – Παθητικού & Επενδύσεων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων Ενεργητικού – Παθητικού & Επενδύσεων, είναι αρμόδια:

- Να προτείνει στη Διοίκηση την κατάλληλη στρατηγική επενδύσεων, με βάση τη σχετική εγκεκριμένη συνολική διάθεση ανάληψης κινδύνου της Εταιρείας,
- Να υποστηρίζει τη Διοίκηση της Εταιρείας στον καθορισμό και την αναθεώρηση επενδυτικών ορίων που συνάδουν με τις επενδυτικές εισηγήσεις και τις πολιτικές κινδύνου αγοράς, τόσο εσωτερικά καθορισμένων ορίων χρηματοοικονομικού κινδύνου όσο και των ορίων που προβλέπονται από το Ν.Δ. 400/1970,
- Να διασφαλίζει ότι οι επενδυτικές δραστηριότητες συμμορφώνονται στα όρια που προβλέπονται από την επενδυτική πολιτική που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και να παρακολουθεί την επάρκεια της ρευστότητας, της κερδοφορίας και του κεφαλαίου φερεγγυότητας σε σχέση με τους κινδύνους που αφορούν τον ισολογισμό,
- Να εξετάζει όλα τα χαρακτηριστικά των χαρτοφυλακίων επενδύσεων, όπως είναι η κατανομή και το μείγμα των περιουσιακών στοιχείων, η αντιστοίχιση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (Assets-Liabilities Matching - ALM), η ευαισθησία στη διάρκεια, η μέτρηση της απόδοσης, η μέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων, η παρουσίαση και επανεξέταση των επενδυτικών προοπτικών,
- Να αξιολογεί συγκεκριμένες ad hoc επενδυτικές προτάσεις και διαδικασίες λήψης αποφάσεων για να αποφασίσει εάν θα δώσει την έγκρισή της, και
- Να καθορίζει την επενδυτική στρατηγική και τακτική εντός των ορίων της επενδυτικής πολιτικής με στόχο τη μεγιστοποίηση της απόδοσης των επενδύσεων.

Για να διασφαλίζει τη διαρκή συνάφεια των κατευθυντήριων γραμμών, των στόχων, της οικονομικής κατάστασης και των προσδοκιών σε σχέση με τις κεφαλαιαγορές όπως ορίζονται από την επενδυτική πολιτική της Εταιρείας, η Επιτροπή Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων Ενεργητικού – Παθητικού & Επενδύσεων θα αναθεωρεί την επενδυτική πολιτική σε ετήσια βάση. Για την πραγματοποίηση οποιωνδήποτε αλλαγών στην Επενδυτική Πολιτική απαιτείται η έγκριση της πλειοψηφίας της Επιτροπής.

4.1.3 Λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων

Η Λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων είναι κυρίως αρμόδια για την υποστήριξη της Εταιρείας στην εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης κινδύνου. Πιο συγκεκριμένα:

- προωθεί την ενημέρωση για τους κινδύνους σε όλη την Εταιρεία
- αναπτύσσει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων το οποίο περιλαμβάνει τις πολιτικές, διαδικασίες και μεθοδολογίες που συμβάλλουν στην ορθή διαχείριση των κινδύνων, με στόχο την ενσωμάτωση αυτού στη διαδικασία λήψης στρατηγικών αποφάσεων,
- έχει ως στόχο τον καθορισμό συγκεκριμένων ορίων κινδύνου ανά είδος κινδύνου με βάση τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και την ανοχή κινδύνου της Εταιρείας. Παράλληλα, ορίζονται και δείκτες κινδύνου.
- υποβάλλει εκθέσεις στη Διοίκηση και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, παρέχοντας πληροφόρηση για τους σημαντικότερους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η Εταιρεία, όπως επίσης και ενημερώνει για τυχόν αποκλίσεις από τα εγκεκριμένα όρια.
- συμμετέχει στη διεξαγωγή ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για όλους τους κινδύνους που έχουν αναγνωρισθεί.

4.2 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος που ενυπάρχει σε κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο συνίσταται στην πιθανότητα να συμβεί το ασφαλισμένο γεγονός και στην αβεβαιότητα του ποσού της επερχόμενης αποζημίωσης. Λόγω της φύσης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι τυχαίος και συνεπώς μη προβλέψιμος.

Σε ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο εφαρμόζεται η θεωρία των πιθανοτήτων όσον αφορά την τιμολόγηση και τον σχηματισμό προβλέψεων, ο βασικός κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Εταιρεία από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι το ενδεχόμενο τα πραγματικά ποσά των ζημιών και των αποζημιώσεων να υπερβαίνουν τη λογιστική αξία των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Αυτό μπορεί να συμβεί εάν η συχνότητα ή/και η σφοδρότητα των ζημιών και των αποζημιώσεων υπερβαίνουν τις σχετικές εκτιμήσεις. Τα ασφαλιστικά συμβάντα είναι τυχαία και ο πραγματικός αριθμός και τα πραγματικά ποσά των ζημιών και των αποζημιώσεων ενδέχεται να διαφέρουν από χρόνο σε χρόνο από το επίπεδο που έχει προσδιοριστεί από στατιστικές τεχνικές.

Η εμπειρία δείχνει ότι όσο μεγαλύτερο είναι ένα χαρτοφυλάκιο όμοιων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τόσο μικρότερη θα είναι η σχετική αβεβαιότητα του αναμενόμενου αποτελέσματος. Επίσης, όσο πιο διαφοροποιημένο είναι ένα χαρτοφυλάκιο τόσο λιγότερο πιθανό είναι να επηρεαστεί από μια μεταβολή σε ένα υποσύνολο του χαρτοφυλακίου. Η Εταιρεία έχει αναπτύξει την στρατηγική ανάληψης κινδύνων με στόχο τη διαφοροποίηση των ασφαλιστικών κινδύνων που αναλαμβάνει και την επίτευξη επαρκούς αριθμού κινδύνων σε κάθε κατηγορία κινδύνου ώστε να μειώσει τη μεταβλητότητα του αναμενόμενου αποτελέσματος.

4.2.1 Ασφαλίσεις Ζωής

Η Εταιρεία συνάπτει πλήθος ασφαλιστηρίων συμβολαίων τα οποία αποτελούνται από παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια, συμβόλαια επενδύσεων για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked), συμβόλαια λογαριασμών διαχείρισης κεφαλαίου (DAF), συμβόλαια υγείας και ζωής, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων νοσοκομειακής περίθαλψης και ασφάλισης επί της ζωής δανειοληπτών. Το κύριο κανάλι διανομής που χρησιμοποιεί η Εταιρεία για τα ασφαλιστικά προγράμματα ζωής είναι το δίκτυο bancassurance, το οποίο συνιστά το 80% των συνολικών προγραμμάτων (31 Δεκεμβρίου 2014: 79,4%). Η Εταιρεία, επίσης, διαθέτει ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής μέσω ανεξάρτητων συνεργατών όπως είναι οι ασφαλιστικοί πράκτορες και οι ασφαλειομεσίτες.

Τα ατομικά προγράμματα ζωής περιλαμβάνουν προγράμματα πρόσκαιρης ασφάλισης ζωής, μικτής ασφάλισης και επιβίωσης και ισόβιας ασφάλισης ζωής. Η Εταιρεία επίσης προσφέρει συνταξιοδοτικά προϊόντα με τη μορφή μελλοντικών ετήσιων προσόδων. Η Εταιρεία προσφέρει προγράμματα unit linked τα ασφαλιστήρια των οποίων επενδύονται σε διάφορα κεφάλαια και διαθέτει επίσης, προγράμματα ισόβιας ασφάλισης ζωής και μικτής ασφάλισης τόσο εφάπαξ ασφαλιστρού όσο και τακτικών καταβολών ασφαλιστρού με τη μορφή unit linked προϊόντων. Τα προϊόντα DAF της Εταιρείας περιλαμβάνουν κυρίως ομαδικά συνταξιοδοτικά προγράμματα. Υπάρχει ακόμη μια σειρά συμπληρωματικών καλύψεων που μπορούν να προστεθούν στα ασφαλιστικά προγράμματα υγείας της Εταιρείας, η πλειονότητα των οποίων είναι αποζημιώσεις υγείας που καλύπτουν νοσοκομειακή περίθαλψη και δαπάνες εγχειρήσεων. Η Εταιρεία έχει και ένα μικρό χαρτοφυλάκιο ομαδικών ασφαλίσεων υγείας που καλύπτουν τον κίνδυνο θανάτου, ασθένειας και ανικανότητας. Τα προγράμματα ασφάλισης επί της ζωής δανειοληπτών κατηγοριοποιούνται στα ομαδικά προγράμματα και αποτελούνται από πρόσκαιρη ασφάλιση ζωής συνδεδεμένη με μικρά επιχειρηματικά δάνεια, υποθήκες, πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικά δάνεια.

Η παραγωγή που προέρχεται από τραπεζικά δίκτυα συνίσταται σε αποταμιευτικά/συνταξιοδοτικά προγράμματα εφάπαξ ασφαλιστρού σε ποσοστό 39,93% της συνολικής παραγωγής (31 Δεκεμβρίου 2014: 44,4%), σε προγράμματα Unit Linked εφάπαξ ασφαλιστρού σε ποσοστό 10,05% της συνολικής παραγωγής (31 Δεκεμβρίου 2014: 18,6%), και σε ασφαλιστικά προγράμματα (αποταμιευτικά, συνταξιοδοτικά, ασφαλίσεις προστασίας δανειοληπτών/πρωτοβάθμιας κάλυψης υγείας) περιοδικών καταβολών σε ποσοστό 29,98% της συνολικής παραγωγής (31 Δεκεμβρίου 2014: 9,2%)

Η κατανομή του χαρτοφυλακίου σε όρους εγγεγραμμένων ασφαλιστρών για την τρέχουσα χρήση αποτελείται από ατομικές ασφαλίσεις, προϊόντα unit linked, ομαδικές ασφαλίσεις και προϊόντα DAF σε ποσοστό 69,5%, 10,1%, 15,2% και 5,3%, αντίστοιχα.

4.2.1.1 Παραδοσιακά προϊόντα ασφάλισης ζωής και συμβόλαια DAF

α) Συχνότητα και σφοδρότητα ζημιών

Τα παραδοσιακά συμβόλαια ζωής που προσφέρει η Εταιρεία περιλαμβάνουν συμβόλαια μακράς διάρκειας και συμβόλαια που ανανεώνονται σε ετήσια βάση. Η Εταιρεία διαχειρίζεται τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα συμβόλαια μέσω της διαφοροποίησης των αναληφθέντων κινδύνων και με τη σύναψη αντασφαλιστικών συμβάσεων.

Οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Εταιρεία σχετικά με τα συμβόλαια Ζωής είναι:

• Κίνδυνος θνησιμότητας

Ο κίνδυνος θνησιμότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο πραγματικός αριθμός των θανάτων να είναι υψηλότερος από τον αναμενόμενο αυξάνοντας τις αποζημιώσεις. Η σημαντικότερη έκθεση της Εταιρείας σε κίνδυνο θνησιμότητας προέρχεται από τα προγράμματα πρόσκαιρης ασφάλισης ζωής, ισόβιας ασφάλισης ζωής και μικτής ασφάλισης που αποτελούν τμήμα των ατομικών ασφαλίσεων ζωής καθώς και των ασφαλίσεων επί της ζωής δανειοληπτών (που πωλούνται μέσω του Bancassurance). Η Εταιρεία διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους μέσω της στρατηγικής ανάληψης κινδύνων που ακολουθεί και της σύναψης των κατάλληλων αντασφαλιστικών συμβάσεων. Η Εταιρεία έχει συνάψει αντασφαλιστικές συμβάσεις υπερβάλλουσας ζημιάς για τις ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας με κάλυψη θανάτου, με όριο ίδιας κράτησης για κάθε ασφαλισμένη ζωή.

• Κίνδυνος μακροβιότητας

Ο κίνδυνος μακροβιότητας σχετίζεται με μελλοντικές ζημιές και καταβολή αποζημιώσεων οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές αποζημιώσεις που θα καταστούν πληρωτέες στο μέλλον εάν οι ασφαλισμένοι ζήσουν περισσότερο από το αναμενόμενο. Η μεγαλύτερη έκθεση της Εταιρείας σε κίνδυνο μακροβιότητας προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μελλοντικών προσόδων. Η Εταιρεία αντιμετωπίζει τους κινδύνους αυτούς με τις κατάλληλες τιμολογιακές πολιτικές καθώς επίσης και με αναλογιστικές μεθόδους και με τη χρήση ενός επικαιροποιημένου πίνακα θνησιμότητας που αντανakλά το αυξημένο προσδόκιμο ζωής. Δεδομένου ότι ο κίνδυνος της επιβίωσης δεν αντασφαλίζεται, η Εταιρεία αντιμετωπίζει τον εν λόγω κίνδυνο μέσω της διασποράς των ασφαλισμένων κεφαλαίων.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συγκέντρωση των κεφαλαίων κινδύνου σε τέσσερις ομάδες ασφαλισμένων κεφαλαίων ανά ασφαλισμένη ζωή. Τα ποσά απεικονίζονται πριν και μετά τη σύναψη συμβάσεων αντασφάλισης. Οι ακόλουθοι πίνακες δεν συμπεριλαμβάνουν τα συμβόλαια μελλοντικών προσόδων, για τα οποία παρέχεται ξεχωριστή ανάλυση παρακάτω.

Ασφαλισμένο κεφάλαιο ανά ασφαλισμένη ζωή στις 31 Δεκεμβρίου 2015

	Πριν από αντασφάλεια		Μετά από αντασφάλεια	
	(ποσά σε € εκατ.)	%	(ποσά σε € εκατ.)	%
0-6.000	120,7	2,6	120,5	6,1
6.000-15.000	377,8	8,0	303,4	15,4
15.000-20.000	252,9	5,4	228,1	11,5
>20.000	3.948,5	84,0	1.324,2	67,0
Σύνολο	4.700,0	100,0	1.976,1	100,0

Ασφαλισμένο κεφάλαιο ανά ασφαλισμένη ζωή στις 31 Δεκεμβρίου 2014

	Πριν από αντασφάλεια		Μετά από αντασφάλεια	
	(ποσά σε € εκατ.)	%	(ποσά σε € εκατ.)	%
0-6.000	121,7	2,5	121,6	6,0
6.000-15.000	400,1	8,2	326,4	16,2
15.000-20.000	269,9	5,5	244,8	12,1
>20.000	4.097,0	83,8	1.325,6	65,7
Σύνολο	4.888,7	100,0	2.018,5	100,0

Ο κίνδυνος συγκεντρώνεται στις ομάδες με το υψηλότερο κεφάλαιο. Το γεγονός αυτό δεν έχει μεταβληθεί σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Στους ακόλουθους πίνακες απεικονίζεται η συγκέντρωση κινδύνου για τα συμβόλαια μελλοντικών προσόδων σε δέκα ομάδες στις οποίες κατηγοριοποιούνται τα εν λόγω συμβόλαια με βάση τα ετήσια καταβλητέα ποσά, υποθέτοντας ότι η πρόσοδος καταβάλλεται στο τέλος της χρήσης. Η Εταιρεία δεν έχει συνάψει αντασφαλιστικές συμβάσεις για την κάλυψη των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει από αυτά τα συμβόλαια.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων
Ετήσια πρόσοδος ανά συμβόλαιο στις 31 Δεκεμβρίου 2015

0-500
 500-1.000
 1.000-2.000
 2.000-3.000
 3.000-4.000
 4.000-5.000
 5.000-6.000
 6.000-8.000
 8.000-10.000
 >10.000

Σύνολο

Σύνολο ετησίων προσόδων	
(ποσά σε € εκατ.)	%
13,2	25,6
14,4	27,8
11,3	21,9
3,8	7,4
2,5	4,8
1,7	3,3
1,0	1,9
1,4	2,8
0,8	1,5
1,6	3,1
51,7	100,0

Ετήσια πρόσοδος ανά συμβόλαιο στις 31 Δεκεμβρίου 2014

0-500
 500-1.000
 1.000-2.000
 2.000-3.000
 3.000-4.000
 4.000-5.000
 5.000-6.000
 6.000-8.000
 8.000-10.000
 >10.000

Σύνολο

Σύνολο ετησίων προσόδων	
(ποσά σε € εκατ.)	%
15,0	26,7
16,2	28,9
12,2	21,7
3,8	6,8
2,5	4,4
1,6	2,8
1,1	1,9
1,5	2,6
0,8	1,4
1,6	2,8
56,1	100,0

• Κίνδυνος ακύρωσης/μη ανανέωσης

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος για τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής μακράς διάρκειας επηρεάζεται και από το δικαίωμα των ασφαλισμένων να καταβάλλουν μειωμένα ασφάλιστρα (ή να απαλλαγούν από την καταβολή μελλοντικών ασφαλίσεων) και να ακυρώσουν το συμβόλαιο. Ως εκ τούτου, το μέγεθος του ασφαλιστικού κινδύνου εξαρτάται και από τη συμπεριφορά του ασφαλισμένου η οποία μπορεί να έχει αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο θα διαμορφωθούν οι καταβολές μελλοντικών αποζημιώσεων. Οι συμπεριφορές των ασφαλισμένων επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των συνθηκών που επικρατούν στην οικονομία και στις χρηματοοικονομικές αγορές. Για παράδειγμα, εάν ένα ασφαλιστικό προϊόν περιέχει μια ελάχιστη εγγυημένη παροχή (όπως στα παραδοσιακά προϊόντα ασφάλισης ζωής), οι συνθήκες των χρηματοοικονομικών αγορών θα καθορίσουν εάν η εγγυημένη παροχή είναι "in the money", "out of the money" ή "at the money", ανάλογα με το εάν το εγγυημένο ποσό είναι υψηλότερο, χαμηλότερο ή ίσο με την αξία των κεφαλαίων. Το γεγονός αυτό με τη σειρά του ενδέχεται να επηρεάσει την απόφαση του ασφαλισμένου για το αν θα διατηρήσει το πρόγραμμα ή όχι.

• Κίνδυνος εξόδων

Η αποτυχία ορθής εκτίμησης του πληθωρισμού και συνυπολογισμού του στην τιμολογιακή πολιτική και στην εκτίμηση των εξόδων και των υποχρεώσεων της Εταιρείας θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στη δραστηριότητα της Εταιρείας, στα αποτελέσματα και στην χρηματοοικονομική της κατάσταση και τις μελλοντικές προοπτικές.

β) Πηγές αβεβαιότητας στην εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων και των εσόδων από ασφάλιστρα

Η αβεβαιότητα στην εκτίμηση των μελλοντικών καταβολών αποζημιώσεων και των εσόδων από ασφάλιστρα όσον αφορά τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής μακράς διάρκειας πηγάζει από την αδυναμία πρόβλεψης των μακροπρόθεσμων αλλαγών στα συνολικά επίπεδα θνησιμότητας και στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων. Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τους βασικούς πίνακες θνησιμότητας ανάλογα με τον τύπο του συμβολαίου που συνάπτεται. Πραγματοποιείται μελέτη των ιστορικών στοιχείων που διαθέτει η Εταιρεία από την εμπειρία των τελευταίων 3 ετών και χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι για την προσαρμογή των ρυθμών θνησιμότητας και τον προσδιορισμό της καλύτερης δυνατής εκτίμησης της αναμενόμενης μελλοντικής θνησιμότητας.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

γ) Διαδικασία που χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση υποθέσεων

Για τα ασφαλιστικά συμβόλαια μακράς διάρκειας, κατά την έναρξη του προϊόντος, η Εταιρεία κάνει υποθέσεις για τη θνησιμότητα, τις αποδόσεις των επενδύσεων και τα διαχειριστικά έξοδα. Επιπλέον προσθέτει ένα περιθώριο για να μειώσει την αβεβαιότητα. Οι υποθέσεις αυτές «κλειδώνονται» για όλη τη διάρκεια του συμβολαίου και χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του τεχνικού αποθέματος. Επιπλέον καθ' όλη τη διάρκεια του συμβολαίου, η Εταιρεία επανεξετάζει τις υποθέσεις αυτές χρησιμοποιώντας στατιστικές και αναλογιστικές μεθόδους σε συνδυασμό με επιπρόσθετες υποθέσεις που βασίζονται σε παραμέτρους όπως το ποσοστό διατηρησιμότητας / ακυρωσιμότητας, το ποσοστό άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς στην έναρξη της συνταξιοδότησης έναντι της επιλογής σύνταξης (για συνταξιοδοτικές καλύψεις) για την πραγματοποίηση ελέγχου επάρκειας των αποθεμάτων.

Οι βασικότερες παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή του ελέγχου επάρκειας των αποθεμάτων για τα παραδοσιακά προϊόντα ασφάλισης ζωής είναι οι ακόλουθες:

- **Θνησιμότητα:** Η εκτίμηση των παραμέτρων που εφαρμόζονται στηρίζεται στα ποσοστά των πινάκων θνησιμότητας όπως αυτοί ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και την εμπειρία της Εταιρείας από τον ασφαλισμένο πληθυσμό του.
- **Ποσοστά μη ανανέωσης και εξαγοράς:** Στις ασφάλισεις ζωής μακράς διάρκειας η σύμβαση ακυρώνεται σε περίπτωση μη καταβολής του ασφαλιστρού. Εάν ωστόσο η ασφάλιση έχει αποκτήσει δικαίωμα εξαγοράς το συμβόλαιο δεν ακυρώνεται και η ασφάλιση μετατρέπεται σε ελεύθερη περαιτέρω καταβολής ασφαλιστρών με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως η αρχική ασφάλιση ζωής, αλλά με μειωμένο ασφάλισμα. Ο αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει εξαγορά της ασφάλισης ζωής έναντι επιστροφής μέρους του μαθηματικού αποθέματος κατά την στιγμή της αίτησης εξαγοράς. Το έτος του συμβολαίου κατά το οποίο αποκτά το δικαίωμα εξαγοράς καθώς και το ποσό της εξαγοράς καθορίζονται στους σχετικούς πίνακες της σύμβασης. Τα ποσοστά ακυρώσεων – εξαγορών εκτιμώνται ανά ομάδα ομοειδών όσον αφορά τις παροχές προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της Εταιρείας τα τελευταία δέκα χρόνια. Η μελέτη ακυρώσεων και εξαγορών ενημερώνεται σε ετήσια βάση ώστε τα μοντέλα να αντανακλούν την πραγματικότητα. Η Εταιρεία ενδέχεται, σε περιοδική βάση, να χρειαστεί να επικαιροποιεί τις υποθέσεις που έχει κάνει καθώς και τα αναλογιστικά μοντέλα και τα μοντέλα κινδύνων ούτως ώστε να αντανακλούν την πραγματικότητα και τυχόν νέα στοιχεία. Αλλαγές στις υποθέσεις και στα εν λόγω μοντέλα ενδέχεται να οδηγήσουν σε αναθεώρηση και τροποποίηση της τιμολόγησης των ασφαλιστικών προϊόντων, η οποία θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στη δραστηριότητα, τα αποτελέσματα και τις προοπτικές της Εταιρείας. Οι επιπτώσεις τυχόν αλλαγών στις υποθέσεις της Εταιρείας θα αντικατοπτριστεί στην υπολειπόμενη διάρκεια των προγραμμάτων μέσω των κερδών.
- **Έξοδα:** Οι μελλοντικές εκτιμήσεις βασίζονται στα τρέχοντα (κατά την ημερομηνία αποτίμησης) έξοδα της Εταιρείας για την διατήρηση και διαχείριση του χαρτοφυλακίου και αναπροσαρμόζονται, για κάθε μελλοντικό έτος, με τον εκτιμώμενο πληθωρισμό.
- **Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς στην έναρξη της συνταξιοδότησης:** Το δικαίωμα αυτό παρέχεται μόνο στα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Η Εταιρεία αξιολογεί τις οικονομικές συνέπειες και το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται θεωρώντας ότι ένα ποσοστό των ασφαλισμένων εξασκεί το δικαίωμα συνταξιοδότησης. Η Εταιρεία πιστεύει ότι ένα μικρό ποσοστό των ασφαλισμένων θα ασκήσει τελικά το δικαίωμα συνταξιοδότησης.
- **Επιτόκια προεξόφλησης:** Η εκτίμηση της επάρκειας των αποθεμάτων στηρίζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές των εσόδων και εξόδων της Εταιρείας, εξαιρώντας το μερίδιο της αντασφάλισης. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στο τέλος της κάθε εξεταζόμενης περιόδου χρησιμοποιώντας καμπύλες απόδοσης που λαμβάνουν υπόψη τις αποδόσεις στο ιστορικό κόστος του επενδυτικού χαρτοφυλακίου αλλά και προθεσμιακές καμπύλες απόδοσης (forward yield curve).

Από τον έλεγχο επάρκειας που διενεργήθηκε για τα παραδοσιακά προγράμματα ασφάλισης ζωής στο τέλος της τρέχουσας χρήσης δεν προέκυψε επιπλέον απόθεμα επάρκειας (31 Δεκεμβρίου 2014:€ 0).

Επιπρόσθετα, οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή του ελέγχου επάρκειας των αποθεμάτων για το χαρτοφυλάκιο DAF είναι οι ακόλουθες:

- **Θνησιμότητα:** Η εκτίμηση των παραμέτρων που εφαρμόζονται στηρίζεται στα ποσοστά των πινάκων θνησιμότητας όπως αυτοί ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και την εμπειρία της Εταιρείας από τον ασφαλισμένο πληθυσμό της.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

- **Ποσοστά μη ανανέωσης και εξαγοράς:** Στις ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας η σύμβαση ακυρώνεται σε περίπτωση μη καταβολής του ασφαλιστρού, ενώ παρέχεται στον αντισυμβαλλόμενο το δικαίωμα εξαγοράς της σύμβασης. Τα ποσοστά μη ανανέωσης – εξαγορών εκτιμώνται ανά ομάδα ομοειδών όσον αφορά τις παροχές προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της Εταιρείας.
- **Έξοδα:** Οι μελλοντικές εκτιμήσεις βασίζονται στα τρέχοντα (κατά την ημερομηνία αποτίμησης) έξοδα της Εταιρείας για την διατήρηση και διαχείριση του χαρτοφυλακίου και αναπροσαρμόζονται, για κάθε μελλοντικό έτος, με τον εκτιμώμενο πληθωρισμό.

Από τον έλεγχο επάρκειας που διενεργήθηκε για το χαρτοφυλάκιο λογαριασμών διαχείρισης κεφαλαίου (DAF) στο τέλος της τρέχουσας χρήσης προέκυψε επιπλέον απόθεμα επάρκειας ύψους €7,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014 το επιπλέον απόθεμα ήταν €6,3 εκατ.).

δ) Ανάλυση ευαισθησίας

Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζεται η ευαισθησία στην επάρκεια των αποθεμάτων στις μεταβολές των παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων για το χαρτοφυλάκιο παραδοσιακών προϊόντων ασφάλισης ζωής.

- **Θνησιμότητα:** Η χρήση του πίνακα θνησιμότητας EAE-1990 αντί του Πίνακα Θνησιμότητας Ασφαλιστικού Πληθυσμού EAE-2005 θα επέφερε αύξηση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €12,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €13,3 εκατ.).
- **Ποσοστά μη ανανέωσης και εξαγοράς:** Η αύξηση των ποσοστών ακυρώσεων και εξαγορών κατά 10,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις επιφέρει αύξηση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €1,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €3,4 εκατ.).
- **Έξοδα:** Η αύξηση των μελλοντικών εξόδων κατά 10,0% σε σχέση με τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα συνεπαγόταν μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €1,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €1,8 εκατ.).
- **Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς συνταξιοδότησης:** Η μείωση του ποσοστού των ασφαλισμένων που εξασκούν το δικαίωμα εξαγοράς στη συνταξιοδότηση κατά 10,0% σε σύγκριση με τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα συνεπαγόταν μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €10,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €13,4 εκατ.).
- **Αύξηση επιτοκίων:** Μια αύξηση στα επιτόκια απόδοσης και στα προεξοφλητικά επιτόκια κατά 0,5% θα επέφερε αύξηση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €20,1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €28,8 εκατ.).
- **Μείωση επιτοκίων:** Μια μείωση στα επιτόκια απόδοσης και στα προεξοφλητικά επιτόκια κατά 0,5% θα οδηγούσε σε μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €31,3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €36,7 εκατ.).

31 Δεκεμβρίου 2015

Μεταβολή	Επίδραση στην επάρκεια ασφαλιστικών υποχρεώσεων	
	Μεταβολή	(ποσά σε € εκατ.)
Μεταβολή πίνακα θνησιμότητας		12,7
Αύξηση ποσοστού ακυρώσεων και εξαγορών	+ 10,0%	1,9
Αύξηση διαχειριστικών εξόδων	+ 10,0%	(1,8)
Μείωση ποσοστού εξαγορών κατά την συνταξιοδότηση κατά	- 10,0%	(10,8)
Αύξηση επιτοκίων	+0,5%	20,1
Μείωση επιτοκίων	-0,5%	(31,3)

31 Δεκεμβρίου 2014

Μεταβολή	Επίδραση στην επάρκεια ασφαλιστικών υποχρεώσεων	
	Μεταβολή	(ποσά σε € εκατ.)
Μεταβολή πίνακα θνησιμότητας		13,3
Αύξηση ποσοστού ακυρώσεων και εξαγορών	+ 10,0%	3,4
Αύξηση διαχειριστικών εξόδων	+ 10,0%	(1,8)
Μείωση ποσοστού εξαγορών κατά την συνταξιοδότηση κατά	- 10,0%	(13,4)
Αύξηση επιτοκίων	+0,5%	28,8
Μείωση επιτοκίων	-0,5%	(36,7)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Επίσης, στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζεται η ευαισθησία στην επάρκεια των αποθεμάτων στις μεταβολές των παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων του χαρτοφυλακίου DAF.

- Θνησιμότητα: Η χρήση του πίνακα θνησιμότητας EAE-1990 αντί του Πίνακα Θνησιμότητας Ασφαλιστικού Πληθυσμού EAE-2005, θα επέφερε μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €2,0 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2014: αύξηση κατά €2,0 χιλ.).
- Ποσοστά ακυρωσιμότητας και εξαγοράς: Η αύξηση των ποσοστών ακυρώσεων – εξαγορών κατά 10,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα επέφερε αύξηση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €346 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €212 χιλ.) ενώ η μείωση αυτών κατά 10,0% θα συνεπαγόταν μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €363 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €219 χιλ.).
- Έξοδα: Η αύξηση των ποσοστών ακυρώσεων – εξαγορών κατά 10,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €75 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €41 χιλ.).
- Αύξηση επιτοκίων: Μια αύξηση στα επιτόκια απόδοσης και στα προεξοφλητικά επιτόκια κατά 0,5% θα επέφερε αύξηση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €6,1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €6,5 εκατ.).
- Μείωση επιτοκίων: Μια μείωση στα επιτόκια απόδοσης και στα προεξοφλητικά επιτόκια κατά 0,5% θα οδηγούσε σε μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €7,1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €8,2 εκατ.).

31 Δεκεμβρίου 2015

Μεταβολή πίνακα θνησιμότητας

Αύξηση ποσοστού ακυρώσεων και εξαγορών

Μείωση ποσοστού ακυρώσεων και εξαγορών

Αύξηση διαχειριστικών εξόδων

Αύξηση επιτοκίων

Μείωση επιτοκίων

Μεταβολή

Επίδραση στην επάρκεια ασφαλιστικών υποχρεώσεων

(ποσά σε € χιλ.)

		(2)
+ 10,0%		346
- 10,0%		(363)
+ 10,0%		(75)
+0,5%		6.073
-0,5%		(7.139)

31 Δεκεμβρίου 2014

Μεταβολή πίνακα θνησιμότητας

Αύξηση ποσοστού ακυρώσεων και εξαγορών

Μείωση ποσοστού ακυρώσεων και εξαγορών

Αύξηση διαχειριστικών εξόδων

Αύξηση επιτοκίων

Μείωση επιτοκίων

Μεταβολή

Επίδραση στην επάρκεια ασφαλιστικών υποχρεώσεων

(ποσά σε € χιλ.)

		(2)
+ 10,0%		212
- 10,0%		(219)
+ 10,0%		(41)
+0,5%		6.456
-0,5%		(8.203)

ε) Δικαιώματα εγγυημένων προσόδων

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος στα συνταξιοδοτικά συμβόλαια με εγγυημένες προσόδους εξαρτάται επίσης από τον αριθμό των ασφαλισμένων που θα επιλέξουν την σύνταξη αντί για το εφάπαξ ποσό στη λήξη. Αυτό θα εξαρτηθεί σημαντικά από το επενδυτικό και οικονομικό περιβάλλον που θα ισχύει κατά τον χρόνο επιλογής.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το ποσοστό των ασφαλισμένων που θα επιλέξουν να εισπράξουν το ποσό που δικαιούνται με μορφή ετήσιας προσόδου αντί εφάπαξ ποσού στη λήξη κατά την διάρκεια της χρήσης ανέρχεται σε 1% (31 Δεκεμβρίου 2014: 1,3%).

Όσο χαμηλότερα είναι τα τρέχοντα επιτόκια επενδύσεων σε σχέση με το τεχνικό επιτόκιο των εγγυημένων συντάξεων, τόσο πιο πιθανό είναι οι ασφαλισμένοι να επιλέξουν την σύνταξη. Η συνεχής αύξηση της μακροβιότητας που θα αντανακλάται στην τρέχουσα τιμολόγηση, θα αυξάνει επίσης τον αριθμό των ασφαλισμένων που θα επιλέγουν την σύνταξη και θα αυξάνει την έκθεση της Εταιρείας στον ασφαλιστικό κίνδυνο από τα εν λόγω χαρτοφυλάκια.

4.2.1.2 Συμπληρωματικές καλύψεις σε συμβόλαια ασφάλισης ζωής

α) Συχνότητα και σφοδρότητα ζημιών

Οι συμπληρωματικές καλύψεις παρέχονται σε ατομικά ή ομαδικά προγράμματα και σχετίζονται με αποζημιώσεις που καλύπτουν ιατρικά έξοδα, νοσοκομειακές δαπάνες, δαπάνες εγχείρησης, θάνατο από ατύχημα και ανικανότητα. Η

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Εταιρεία προσφέρει συμπληρωματικές παροχές για τα συμβόλαια μακράς και βραχείας διάρκειας. Για την πλειοψηφία των συμπληρωματικών καλύψεων του χαρτοφυλακίου η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο νοσηρότητας.

Κίνδυνος νοσηρότητας είναι ο κίνδυνος αύξησης της συχνότητας και της σφοδρότητας των αποζημιώσεων για ανικανότητα, ασθένεια και αύξησης του ιατρικού πληθωρισμού.

Η σημαντικότερη έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο νοσηρότητας από τα ομαδικά συμβόλαια σχετίζεται με τα συμβόλαια ασφάλισης επί της ζωής δανειοληπτών. Όσον αφορά τα ατομικά συμβόλαια, ο κίνδυνος νοσηρότητας προκύπτει από τις αποζημιώσεις νοσοκομειακών δαπανών που καταβάλλονται για δαπάνες νοσηλείας.

Για τα ομαδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια, ο κίνδυνος επηρεάζεται από τον κλάδο στον οποίο απασχολείται ο ασφαλισμένος. Κατά συνέπεια, ο κίνδυνος θανάτου και ανικανότητας διαφοροποιείται ανά κλάδο δραστηριότητας. Η υπερβολική συγκέντρωση κινδύνου σε συγκεκριμένο κλάδο θα αυξήσει την πιθανότητα της θνησιμότητας, ανικανότητας ή νοσηρότητας των εργαζομένων του συγκεκριμένου κλάδου. Η Εταιρεία προσπαθεί να διαχειριστεί αυτόν τον κίνδυνο μέσω της διαδικασίας ανάληψης κινδύνων, τη διαχείριση των αποζημιώσεων και των αντασφαλιστικών συμβάσεων. Όσον αφορά τα ομαδικά συμβόλαια, η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να ανατιμολογήσει τους κινδύνους στην ανανέωση ή να μην προχωρήσει σε ανανέωση. Επιπρόσθετα, η Εταιρεία καλύπτεται από αναλογική αντασφαλιστική σύμβαση.

Για τα ατομικά συμβόλαια υγείας, ο κίνδυνος διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία και το φύλο του ασφαλισμένου και επηρεάζεται από ένα πλήθος ανεξάρτητων παραγόντων που επηρεάζουν την υγεία του ασφαλισμένου όπως αλλαγές στον τρόπο ζωής (κάπνισμα), περιβαλλοντική μόλυνση κλπ. Ειδικά για τις νοσοκομειακές καλύψεις, το επίπεδο των αποζημιώσεων που καταβάλλονται επηρεάζεται και από τον ιατρικό πληθωρισμό. Για να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο νοσηρότητας του χαρτοφυλακίου ατομικών συμπληρωματικών παροχών που καλύπτουν δαπάνες νοσηλείας (νοσοκομειακές καλύψεις), η Εταιρεία προβλέπει εξαιρέσεις για αποζημιώσεις έως €1.500 ή €6.000 όπως και ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου στις δαπάνες.

Επιπλέον, η Εταιρεία αντισταθμίζει τον κίνδυνο για όλες τις καλύψεις υγείας (ανικανότητα, νοσοκομειακές δαπάνες, εγχειρήσεις, ιατρικά έξοδα) μέσω αναλογικής συμφωνίας αντασφάλισης.

β) Πηγές αβεβαιότητας στην εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων και των εσόδων από ασφάλιστρα

Η αβεβαιότητα στην εκτίμηση των μελλοντικών πληρωμών στα προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης προκύπτει από την εκτίμηση της νοσηρότητας και του ιατρικού πληθωρισμού των επόμενων ετών. Η επίδραση των συνεχών προόδων στην ιατρική επιστήμη, ειδικά στον τομέα της πρόληψης, όπως επίσης και οι μεγάλες αλλαγές στον τρόπο ζωής όπως το κάπνισμα είναι η αιτία για την αβεβαιότητα στις εκτιμήσεις της νοσηρότητας.

Για όλες τις συμπληρωματικές καλύψεις, τα αποθέματα για τις εκκρεμείς αποζημιώσεις περιλαμβάνουν αναγγεληθείσες ζημιές που εκτιμώνται κατά περίπτωση, ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγεληθεί (IBNR) οι οποίες υπολογίζονται βάσει στατιστικής μεθόδου, μη καταμετρημένα έξοδα προσαρμογής ζημιάς και ένα επιπλέον απόθεμα που προκύπτει από τη στατιστική μέθοδο αξιολόγησης της επάρκειας των αποθεμάτων.

Για όλες τις συμπληρωματικές καλύψεις, η Εταιρεία βασίζεται στις εξειδικευμένες γνώσεις των αντασφαλιστών λόγω της έλλειψης επαρκών στατιστικών στοιχείων. Χρησιμοποιούνται οι πρότυποι πίνακες ανάρρωσης που έχουν διαμορφωθεί από τους αναλογιστές και λαμβάνεται υπόψη η εμπειρία της Εταιρείας. Η επίδραση των οικονομικών συνθηκών στο πραγματικό ποσοστό ανάρρωσης για τα ατομικά συμβόλαια αποτελεί την κύρια πηγή αβεβαιότητας αυτών των εκτιμήσεων.

γ) Διαδικασία που χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση υποθέσεων

Η Εταιρεία αξιολογεί την κερδοφορία που προκύπτει από τις μακροχρόνιες νοσοκομειακές καλύψεις σε τακτική βάση και από τις βραχυχρόνιες νοσοκομειακές πρόσθετες παροχές σε ετήσια βάση χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές παραμέτρους όπως είναι η θνησιμότητα, η νοσηρότητα, ο δείκτης ζημιών, ο ιατρικός πληθωρισμός, οι ακυρώσεις των ασφαλιστικών καλύψεων, η ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών και τα διαχειριστικά έξοδα. Με βάση την ανωτέρω αξιολόγηση, η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα ανατιμολόγησης των κινδύνων κατά την ανανέωση.

Όσον αφορά τις βραχυχρόνιες νοσοκομειακές καλύψεις, η Εταιρεία αξιολογεί την επάρκεια του ασφαλιστρού με βάση την εμπειρία των προηγούμενων χρόνων. Τα στοιχεία προηγούμενων χρόνων που χρησιμοποιούνται είναι ο δείκτης ζημιών (μικτών και καθαρών), ο μικτός δείκτης ζημιών και εξόδων (combined ratio) και η σφοδρότητα και συχνότητα των ζημιών. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της σύγκρισης του ασφαλιστρού με τα στοιχεία προηγούμενων χρόνων, η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα ανατιμολόγησης των κινδύνων κατά την ανανέωση.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Για τις μακροχρόνιες νοσοκομειακές καλύψεις, η Εταιρεία αξιολογεί τον έλεγχο επάρκειας των μελλοντικών ασφαλιστρών για την κάλυψη μελλοντικών εξόδων (αποζημιώσεις, διαχειριστικά έξοδα, προμήθειες) λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες υποθέσεις:

- **Θνησιμότητα:** Η εκτίμηση των παραμέτρων που εφαρμόζονται στηρίζονται στα ποσοστά των πινάκων θνησιμότητας όπως αυτοί ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και την εμπειρία της Εταιρείας.
- **Νοσηρότητα:** Η εκτίμηση των μελλοντικών αποζημιώσεων βασίζεται στην πρόσφατη εμπειρία της Εταιρείας όσον αφορά τη συχνότητα και τη σφοδρότητα των αποζημιώσεων σε συνδυασμό με δεδομένα από τις αντασφαλιστικές εταιρείες στις περιπτώσεις που η Εταιρεία δεν διαθέτει επαρκή ιστορικά στατιστικά στοιχεία.
- **Ποσοστά ακυρωσιμότητας:** Στα μακροχρόνια συμβόλαια, οι συμπληρωματικές καλύψεις ακυρώνονται σε περίπτωση μη καταβολής του ασφαλιστρού ή τερματισμού του συμβολαίου. Τα ποσοστά ακυρώσεων – εξαγορών εκτιμώνται ανά ομάδα ομοειδών προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της Εταιρείας.
- **Έξοδα:** Οι μελλοντικές εκτιμήσεις βασίζονται στα τρέχοντα (κατά την ημερομηνία αποτίμησης) έξοδα της Εταιρείας για την διατήρηση και διαχείριση του χαρτοφυλακίου και αναπροσαρμόζονται, για κάθε μελλοντικό έτος, με τον εκτιμώμενο πληθωρισμό.
- **Επιτόκια προεξόφλησης:** Η εκτίμηση της επάρκειας των υποχρεώσεων στηρίζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές των εσόδων και εξόδων της Εταιρείας, εξαιρώντας το μερίδιο της αντασφάλισης. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στο τέλος της κάθε εξεταζόμενης περιόδου χρησιμοποιώντας καμπύλες απόδοσης που λαμβάνουν υπόψη τις αποδόσεις στο ιστορικό κόστος του επενδυτικού χαρτοφυλακίου αλλά και προθεσμιακές καμπύλες απόδοσης (forward yield curve).

Από τον έλεγχο επάρκειας που διενεργήθηκε για το χαρτοφυλάκιο των μακροχρόνιων νοσοκομειακών καλύψεων στο τέλος της τρέχουσας χρήσης προέκυψε επιπλέον απόθεμα ύψους €6,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2013 το επιπλέον απόθεμα ήταν €5,1 εκατ.).

δ) Ανάλυση ευαισθησίας

Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζεται η ευαισθησία στην επάρκεια των αποθεμάτων στις μεταβολές των παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων για τις μακροχρόνιες νοσοκομειακές καλύψεις.

- **Αύξηση Νοσηρότητας:** Η αύξηση της νοσηρότητας κατά 5,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε μείωση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €3,0 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €4,1 εκατ.).
- **Μείωση Νοσηρότητας:** Η μείωση της νοσηρότητας κατά 5,0% από τις τρέχουσες εκτιμήσεις θα οδηγούσε σε αύξηση της επάρκειας των αποθεμάτων κατά €3,0 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €4,1 εκατ.).

31 Δεκεμβρίου 2015

Αύξηση στη νοσηρότητα
Μείωση στη νοσηρότητα

Μεταβολή	Επίδραση στην επάρκεια ασφαλιστικών υποχρεώσεων
----------	---

(ποσά σε € εκατ.)

+5.0%	(3,0)
-5.0%	3,0

31 Δεκεμβρίου 2014

Αύξηση στη νοσηρότητα
Μείωση στη νοσηρότητα

Μεταβολή	Επίδραση στην επάρκεια ασφαλιστικών υποχρεώσεων
----------	---

(ποσά σε € εκατ.)

+5.0%	(4,1)
-5.0%	4,1

Οι ανωτέρω αναλύσεις αναφέρονται στη μεταβολή μιας παραδοχής ενώ οι υπόλοιπες παραδοχές παραμένουν αμετάβλητες.

4.3 Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Η διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων είναι συνυφασμένη με την επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας. Η Διοίκηση, έχοντας ως στόχο τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχειας των δραστηριοτήτων, δίνει μεγάλη προτεραιότητα στον στόχο της εφαρμογής και συνεχούς βελτίωσης ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την ελαχιστοποίηση ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων στα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας.

Η Εταιρεία παρακολουθεί σε συστηματική βάση τους ακόλουθους κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (που περιλαμβάνει επιτοκιακό, συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο μετοχών) και κίνδυνο ρευστότητας.

4.3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος για την Εταιρεία προκύπτει από την πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει οικονομική ζημία λόγω αθέτησης οικονομικών υποχρεώσεων. Η Εταιρεία διαχειρίζεται τις επιμέρους εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο όπως επίσης και τις συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου.

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Οι κύριοι αντισυμβαλλόμενοι που συνεπάγονται υψηλή συγκέντρωση κινδύνου για την Εταιρεία είναι οι αντασφαλιστές και οι εκδότες χρεογράφων. Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων ορίζονται συγκεκριμένα πρότυπα πιστωτικής αξιολόγησης. Η Εταιρεία παρακολουθεί την έκθεσή της σε κίνδυνο συγκέντρωσης με βάση τα καθορισμένα όρια συγκέντρωσης ανά εκδότη μετοχών και εταιρικών ομολόγων, που ρυθμίζονται από τη Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΔΕΙΑ), που είναι η ελληνική ρυθμιστική αρχή του ασφαλιστικού κλάδου. Το πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί περιλαμβάνει τα όρια που προβλέπονται από τη ρυθμιστική αρχή όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ασφαλιστική τοποθέτηση όπως επίσης και τα όρια που έχουν καθοριστεί εσωτερικά για τη Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων. Για τους χρεωστικούς τίτλους έκδοσης του Ελληνικού Δημοσίου και τις μετοχές της απώτερης μητρικής Εταιρείας Eurobank Ergasias A.E. δεν ισχύουν ανώτατα όρια συγκέντρωσης κινδύνου. Ένα ακόμη είδος συγκέντρωσης κινδύνου που αναγνωρίζει και παρακολουθεί η Εταιρεία σχετίζεται με τους τραπεζικούς λογαριασμούς και τις καταθέσεις προθεσμίας που διατηρεί σε ορισμένους αντισυμβαλλόμενους.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 η έκθεση της Εταιρείας δεν υπερέβαινε τα όρια που ισχύουν για τους αντισυμβαλλόμενους.

Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο αφορά κατά κύριο λόγο στοιχεία του ισολογισμού. Υπάρχουν επίσης στοιχεία εκτός ισολογισμού από τα οποία προκύπτει έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους, η οποία όμως δεν κρίνεται σημαντική και αφορά κυρίως εξασφαλίσεις όπως ενέγγυες πιστώσεις. Οι εν λόγω εξασφαλίσεις χρησιμοποιούνται για την προστασία της Εταιρείας από την έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους οι οποίοι προέρχονται κυρίως από τις λοιπές απαιτήσεις.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο μη λαμβανομένων υπόψη τυχόν εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών εγγυήσεων έχει ως εξής:

Μέγιστη έκθεση

(ποσά σε € χιλ.)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς

Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα ως τη λήξη

Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις

Χρεώστες ασφαλιστών

Λοιπές απαιτήσεις

Απαιτήσεις από αντασφαλιστές

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που φέρουν πιστωτικό κίνδυνο

	31/12/2015	31/12/2014
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)	406.972	479.696
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	121.175	35.131
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.334.614	1.332.437
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα ως τη λήξη	19.295	19.149
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	23.365	23.272
Χρεώστες ασφαλιστών	5.219	7.406
Λοιπές απαιτήσεις	1.999	2.777
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	21.244	22.096
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	24.256	15.796
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που φέρουν πιστωτικό κίνδυνο	1.958.139	1.937.759

Οι συμβάσεις επενδύσεων για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο δεν εκθέτουν την Εταιρεία σε πιστωτικό κίνδυνο, καθώς οι ασφαλισμένοι είναι εκείνοι που φέρουν τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς και ρευστότητας όσον αφορά τις εν λόγω επενδύσεις.

Η συνολική έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο όσον αφορά τα παράγωγα είναι περιορισμένη, καθώς η Εταιρεία δεν πραγματοποιεί σημαντικές συναλλαγές παραγώγων.

Οι σημαντικότεροι τομείς στους οποίους η Εταιρεία εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο είναι:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Πιστωτικός κίνδυνος από χρεωστικούς τίτλους:

Οι πιστωτικός κίνδυνος που προκύπτει από τους χρεωστικούς τίτλους συνίσταται στην αδυναμία του εκδότη να εκπληρώσει την υποχρέωσή του να αποπληρώσει την ονομαστική αξία του ομολόγου όταν επέλθει η ωρίμανση και η ημερομηνία εξόφλησης αυτού. Σύμφωνα με το Πλαίσιο Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων της Εταιρείας, οι πιστωτικές αξιολογήσεις που παρέχονται από ανεξάρτητους οίκους αξιολόγησης χρησιμοποιούνται ως πρωταρχικό κριτήριο για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου που ενέχουν οι επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους. Η Εταιρεία κατ' αρχήν χρησιμοποιεί την πιστοληπτική αξιολόγηση του οίκου Fitch και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμα πρόσφατα στοιχεία χρησιμοποιείται η πιστοληπτική αξιολόγηση της Standard & Poor's ή της Moody's.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από χρεωστικούς τίτλους με βάση την αξιολόγηση του εκδότη του τίτλου, τον κλάδο δραστηριότητας και τη γεωγραφική περιοχή:

Κρατικά ομόλογα (ποσά σε € χιλ.)	Αξιολόγηση Fitch	31/12/2015	Αξιολόγηση Fitch	31/12/2014
Ελλάδα	CCC	444.661	B	391.793
Γερμανία	AAA	-	AAA	-
Ισπανία	BBB+	291.065	BBB+	299.194
Ιταλία	BBB+	349.485	BBB+	287.160
Ιρλανδία	A-	58.594	A-	58.716
Γαλλία	AA+	-	AA+	-
Πορτογαλία	BB+	111.537	BB+	129.225
Ρουμανία	BBB-	19.295	BBB-	19.149
Πολωνία	A-	39.195	A-	31.536
ΗΠΑ	AAA	-	AAA	-
Διεθνή	AAA	-	AAA	-
Σύνολο		1.313.832		1.216.774

Εταιρικά ομόλογα (ποσά σε €) χιλ.)	Αξιολόγηση Fitch	31/12/2015	Αξιολόγηση Fitch	31/12/2014
Χρηματοοικονομικού κλάδου (Τράπεζες)	A	13.488	A	9.949
	BBB+	9.877	B-	25.523
	C	7.838	-	-
Εκτός χρηματοοικονομικού κλάδου (Λοιπές εμπορικές εταιρείες)	BB	2.522	BB	2.448
	NR	5.776	NR	5.598
Σύνολο		39.502		43.518

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014, η μεγαλύτερη συγκέντρωση στο χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων της Εταιρείας εντοπίζεται στα Ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα που αποτελούν το 97,1% και 96,5% αντίστοιχα του συνολικού χαρτοφυλακίου ομολόγων και το 67,4% και 63,9% αντίστοιχα των συνολικών επενδύσεων (συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων).

Ειδικά για τον κίνδυνο που προκύπτει από τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 η έκθεση της Εταιρείας ανέρχεται σε €444.661 χιλ. (22,8% των συνολικών επενδύσεων) και €391.793 χιλ. (20,6% των συνολικών επενδύσεων), αντίστοιχα.

Πιστωτικός κίνδυνος από απαιτήσεις αντασφάλισης:

Στα πλαίσια της συνολικής στρατηγικής διαχείρισης κινδύνου, η Εταιρεία αντισταθμίζει τον ασφαλιστικό κίνδυνο μέσω αναλογικών, μη αναλογικών και προαιρετικών αντασφαλιστικών συμφωνιών. Παρ' ότι με αυτές τις συμφωνίες αντιμετωπίζεται ο ασφαλιστικός κίνδυνος, οι απαιτήσεις από τους αντασφαλιστές εκθέτουν την Εταιρεία σε πιστωτικό κίνδυνο.

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις αναθεωρούνται από την Εταιρεία σε ετήσια βάση (ή και νωρίτερα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις) προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το επίπεδο προστασίας είναι επαρκές και ότι οι εν λόγω συμβάσεις υποστηρίζονται από φερέγγυους αντασφαλιστές. Στο πλαίσιο αυτό έχουν θεσπιστεί αυστηρές αρχές για την επιλογή

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

των αντασφαλιστών, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διαθέτουν υψηλό βαθμό αξιολόγησης από αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης.

Η Εταιρεία εφαρμόζει τα ελάχιστα αποδεκτά επίπεδα αξιολόγησης των αντασφαλιστών που υποστηρίζουν τις αντασφαλιστικές συμβάσεις της, και ως εκ τούτου αντασφαλιστές οι οποίοι διαθέτουν αξιολόγηση χαμηλότερη από A- από τον οίκο Standard & Poor's ή αντίστοιχη αξιολόγηση από άλλον αναγνωρισμένο οίκο (AM Best, Fitch) δεν γίνονται αποδεκτοί. Προσωρινή παρέκκλιση από τον κανόνα αυτό μπορεί να γίνει για αντασφαλιστές με τους οποίους η Εταιρεία έχουν μακρά επιτυχημένη συνεργασία και οι οποίοι αν και είχαν αξιολόγηση A- ή υψηλότερη κατά τη σύναψη της αντασφαλιστικής σύμβασης, η αξιολόγησή τους μειώθηκε κατά τη διάρκεια της σύμβασης.

Σύμφωνα με τη στρατηγική αντασφάλισης που εφαρμόζει η Εταιρεία, έχει επιλεγεί ο κατάλληλος συνδυασμός αντασφαλιστών ώστε να εξασφαλιστεί το κατάλληλο επίπεδο αντασφαλιστικής κάλυψης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, ο πιστωτικός κίνδυνος που αναλαμβάνει η Εταιρεία από τις απαιτήσεις αντασφάλισης από την μεγαλύτερη αντασφαλιστική εταιρεία ανέρχεται σε 70,5% (2014: 74,7%). Ωστόσο, δεδομένης της υψηλής αξιολόγησης και της αναγνωρισμένης φερεγγυότητας της αντασφαλιστικής αυτής εταιρείας, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει ζημιές από αθέτηση.

Πιστωτικός κίνδυνος από απαιτήσεις ασφαλιστών:

Ο πιστωτικός κίνδυνος που αναλαμβάνει η Εταιρεία σε σχέση με τις απαιτήσεις από ασφάλιστρα προέρχεται κυρίως από ανεξάρτητους πράκτορες, μεσίτες και άλλους διαμεσολαβητές. Ο κίνδυνος υπάρχει όταν εισπράττουν τα ασφάλιστρα από τους πελάτες για να τα αποδώσουν στην Εταιρεία. Η Εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές και πρότυπα για τη διαχείριση και παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου από διαμεσολαβητές με έμφαση στην καθημερινή παρακολούθηση των μεγαλύτερων υπολοίπων, παρακολουθώντας ταυτόχρονα και τα όρια αυτών των εκθέσεων σε κίνδυνο. Επίσης, η Εταιρεία έχει ορίσει μια διαδικασία προεπιλογής και αντιμετωπίζει τον κίνδυνο μέσω της προσεκτικής επιλογής των αντισυμβαλλόμενων.

Οι απαιτήσεις που είναι ληξιπρόθεσμες αλλά μη απομειωμένες θεωρούνται μη εξασφαλισμένες, με εξαίρεση ορισμένων που καλύπτονται από εξασφαλίσεις, κυρίως ενέγγυες πιστώσεις. Η Εταιρεία συντάσσει εσωτερικές αναφορές για τις ληξιπρόθεσμες αλλά μη απομειωμένες απαιτήσεις και προσπαθεί να διατηρήσει το υπόλοιπο των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων όσο το δυνατόν χαμηλότερο, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη την ικανοποίηση των πελατών.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από τις απαιτήσεις από ασφάλιστρα κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού ανά δίκτυο διανομής ήταν:

Ανάλυση ανά είδος δικτύου	31/12/2015	31/12/2014
(ποσά σε € χιλ.)		
Δίκτυο Ομίλου	158	168
Ασφαλιστικά προϊόντα μέσω τράπεζας (Bancassurance)	3.383	3.227
Πράκτορες και μεσίτες	1.677	4.010
Σύνολο	5.219	7.406

Το δίκτυο Bancassurance αναφέρεται στις απαιτήσεις από ασφαλισμένους για ασφαλιστήρια συμβόλαια που διατίθενται μέσω του δικτύου υποκαταστημάτων της Eurobank Ergasias AE. Σύμφωνα με τις εποπτικές απαιτήσεις, οι Τράπεζες δεν έχουν το δικαίωμα εισπραξης ασφαλιστών για λογαριασμό της Εταιρείας, αλλά η Εταιρεία εισπράττει τα ασφάλιστρα χρησιμοποιώντας το δίκτυο υποκαταστημάτων των Τραπεζών. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου στον οποίο εκτίθεται η Εταιρεία δεν μεταβιβάζεται στις Τράπεζες.

Το δίκτυο πρακτόρων και μεσιτών περιλαμβάνει δύο κατηγορίες: τους διαμεσολαβητές που έχουν δικαίωμα εισπραξης και τους διαμεσολαβητές που δεν έχουν δικαίωμα εισπραξης.

Πιστωτικός κίνδυνος από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα:

Κατά τις χρήσεις 2015 και 2014, η επιχειρηματική πρακτική που ακολούθησε η Εταιρεία ήταν η τοποθέτηση των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων σε λογαριασμούς που διατηρεί στην μητρική εταιρεία, Eurobank, συνεπώς η Εταιρεία εκτίθετο σε μεγάλη συγκέντρωση κινδύνου.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 31 Δεκεμβρίου 2014, οι τοποθετήσεις ταμειακών διαθεσίμων στον Όμιλο της Eurobank Ergasias AE ανέρχονταν σε €24.256 χιλ. και €15.796 χιλ. αντίστοιχα.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ανά βαθμίδα πιστωτικής αξιολόγησης την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

31 Δεκεμβρίου 2015										
Rating	Unit Linked	Εμπορικό χαρ/κιο	Διαθέσιμα προς πώληση	Διακρατούμενα ως τη λήξη	Δάνεια και Απαιτήσεις	Χρεώστες ασφαλιστρών	Λοιπές απαιτήσεις	Απαιτήσεις από αντ/λιστες	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>										
AA+	-	-	-	-	-	-	-	5.265	-	5.265
AA-	-	-	-	-	-	-	-	15.952	-	15.952
A	-	-	-	-	13.488	-	-	-	-	13.488
A-	-	-	97.790	-	-	-	-	-	-	97.790
BBB+	-	-	640.550	-	9.877	-	-	-	-	650.427
BBB-	-	-	-	19.295	-	-	-	-	-	19.295
BB+	-	-	111.537	-	-	-	-	-	-	111.537
BB	-	-	2.522	-	-	-	-	-	-	2.522
CCC	200	103.355	341.305	-	-	-	-	-	-	444.860
C	231.296	6.447	1.392	-	-	-	1	-	24.164	263.298
Non Rated	175.476	11.373	139.518	-	-	5.219	1.998	26	93	333.704
Σύνολο	406.972	121.175	1.334.614	19.295	23.365	5.219	1.999	21.244	24.256	1.958.139

31 Δεκεμβρίου 2014										
Rating	Unit Linked	Εμπορικό χαρ/κιο	Διαθέσιμα προς πώληση	Διακρατούμενα ως τη λήξη	Δάνεια και Απαιτήσεις	Χρεώστες ασφαλιστρών	Λοιπές απαιτήσεις	Απαιτήσεις από αντ/λιστες	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>										
AA+	-	-	-	-	-	-	-	4.652	-	4.652
AA-	-	-	-	-	-	-	-	17.425	-	17.425
A	-	-	-	-	9.949	-	-	-	-	9.949
A-	-	-	90.143	-	-	-	-	-	-	90.143
BBB+	-	-	586.355	-	-	-	-	-	-	586.355
BBB-	-	-	-	19.149	-	-	-	-	-	19.149
BB+	-	-	129.225	-	-	-	-	-	-	129.225
BB	-	-	2.448	-	-	-	-	-	-	2.448
B	-	17.953	373.840	-	-	-	-	-	-	391.793
B-	245.452	9.538	2.662	-	13.322	-	1	-	15.789	286.764
Non Rated	234.244	7.639	147.764	-	-	7.406	2.775	19	8	399.855
Σύνολο	479.696	35.131	1.332.437	19.149	23.272	7.406	2.777	22.096	15.796	1.937.759

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά, για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός των unit linked, η λήξη των ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν μεμονωμένα χαρακτηριστεί ως απομειωμένα.

31 Δεκεμβρίου 2015	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διαθέσιμα προς Πώληση	Δάνεια και Απαιτήσεις	Διακρατούμενα στη Λήξη	Απαιτήσεις από ασφάλιστρα	Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	Λοιπές Απαιτήσεις	Σύνολα
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>								
Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα χρημ/κα περιουσιακά στοιχεία	121.175	1.329.723	23.365	19.295	-	19.965	1.730	1.515.254
Ληξιπρόθεσμα αλλά μη απομειωμένα χρημ/κα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ληξιπρόθεσμα κατά:	-	-	-	-	-	-	-	-
1 έως 90 ημέρες	-	-	-	-	5.253	1.278	-	6.531
> 90 ημέρες	-	-	-	-	(34)	-	268	235
Σύνολο	121.175	1.329.723	23.365	19.295	5.219	21.244	1.999	1.522.020
Χρηματ/κά στοιχεία που έχουν υποστεί απομείωση	-	-	-	-	-	-	-	-
Συνολική λογιστική αξία χρημ/κων περιουσιακών στοιχείων	-	7.938	-	-	-	-	930	8.869
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	-	-	-	-	-	-	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης για χρημ/κα στοιχεία που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση	-	(3.048)	-	-	-	-	(930)	(3.978)
Καθαρή λογιστική αξία χρημ/κων περιουσιακών στοιχείων	121.175	1.334.614	23.365	19.295	5.219	21.244	1.999	1.526.911

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

31 Δεκεμβρίου 2014	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διαθέσιμα προς Πώληση	Δάνεια και Απαιτήσεις	Διακρατούμενα στη Λήξη	Απαιτήσεις από ασφάλιστρα	Απαιτήσεις από Αντασφαλιστές	Λοιπές Απαιτήσεις	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>								
Μη Ληξιπρόθεσμα και μη Απομειωμένα χρημ/κα περιουσιακά στοιχεία	35.131	1.320.367	23.272	19.149	-	14.291	1.763	1.413.972
Ληξιπρόθεσμα αλλά μη Απομειωμένα χρημ/κα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-
Ληξιπρόθεσμα κατά:	-	-	-	-	-	-	-	-
1 έως 90 ημέρες	-	-	-	-	7.463	7.805	-	15.268
> 90 ημέρες	-	-	-	-	(57)	-	1.013	957
Σύνολο	35.131	1.320.367	23.272	19.149	7.406	22.096	2.777	1.430.196
Χρηματ/κά στοιχεία που έχουν υποστεί απομείωση	-	-	-	-	-	-	-	-
Συνολική λογιστική αξία χρημ/κων περιουσιακών στοιχείων	-	14.947	-	-	-	-	947	15.894
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	-	-	-	-	-	-	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης για χρημ/κα στοιχεία που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση	-	(2.878)	-	-	-	-	(947)	(3.825)
Καθαρή λογιστική αξία χρημ/κων περιουσιακών στοιχείων	35.131	1.332.437	23.272	19.149	7.406	22.096	2.777	1.442.266

Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη κατά τον υπολογισμό της απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων γνωστοποιούνται στη Σημείωση 3γ.

4.3.2 Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τα στοιχεία του ισολογισμού ή αξία των οποίων ή οι σχετικές ταμειακές ροές εξαρτώνται από τις χρηματαγορές. Τα στοιχεία που υπόκεινται σε διακυμάνσεις και συνεπάγονται κίνδυνο αγοράς είναι τα επιτόκια, οι τιμές των μετοχών και οι συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Με βάση τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου επενδύσεων της Εταιρείας, ο κίνδυνος αγοράς αφορά κυρίως τον επιτοκιακό κίνδυνο (ή τον κίνδυνο που προέρχεται από τη διακύμανση των επιτοκίων).

Συγκεκριμένα, οι κίνδυνοι αγοράς στους οποίους εκτίθεται η Εταιρεία είναι οι ακόλουθοι:

(α) Κίνδυνος επιτοκίων

Οι διακυμάνσεις στα ισχύοντα επιτόκια της αγοράς, δυνατικά μπορούν να επηρεάσουν τόσο τις ταμειακές ροές όσο και την εύλογη αξία των επενδύσεων της Εταιρείας. Ο κίνδυνος επιτοκίου όσον αφορά τις ταμειακές ροές συνίσταται στο ενδεχόμενο οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας επένδυσης να διακυμανθούν λόγω μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Αντίστοιχα, ο κίνδυνος επιτοκίου όσον αφορά την εύλογη αξία συνίσταται στο ενδεχόμενο η εύλογη αξία μίας επένδυσης να διακυμανθεί λόγω μεταβολής στα επιτόκια της αγοράς. Τέτοιου είδους μεταβολές στα επιτόκια ενδέχεται να αυξήσουν ή να μειώσουν την απόδοση των επενδύσεων του Ομίλου.

Σημειώνεται ότι για τον έλεγχο, την παρακολούθηση και την καθημερινή διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου, η Εταιρεία εφαρμόζει σε μόνιμη βάση την μεθοδολογία Αξία σε κίνδυνο (VaR – Value at Risk).

Ανάλυση τοκοφόρων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ανά μέσο πραγματικό επιτόκιο:

Ανάλυση επιτοκίων
31 Δεκεμβρίου 2015

(ποσά σε € χιλ.)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω Αποτελεσμάτων:
 - Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)
 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς
 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση
 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη
 Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις
 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	0 - 3 %	3 - 6 %	6 - 10 %	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω Αποτελεσμάτων:				
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	230.865	-	-	230.865
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	103.355	6.447	-	109.802
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	129.185	953.148	118.538	1.200.872
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	-	-	19.295	19.295
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	9.877	-	13.488	23.365
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	24.256	-	-	24.256
Σύνολο	497.539	959.595	151.322	1.608.455

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

31 Δεκεμβρίου 2014	0 - 3 %	3 - 6 %	6 - 10 %	Σύνολο
(ποσά σε € χιλ.)				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:				
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	244.466	-	-	244.466
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	21.518	5.973	-	27.492
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	332.850	755.861	101.560	1.190.271
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	-	-	19.149	19.149
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	9.949	-	13.322	23.272
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15.796	-	-	15.796
Σύνολο	624.580	761.834	134.031	1.520.446

Επίσης, η Εταιρεία χορηγεί δάνεια στο προσωπικό με σταθερό επιτόκιο 3,0% τα οποία ταξινομεί στις «Λοιπές απαιτήσεις». Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, τα δάνεια στο προσωπικό ανέρχονταν σε €141 χιλ., (2014: €154 χιλ.).

Ανάλυση τοκοφόρων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ανά είδος επιτοκίου:

31 Δεκεμβρίου 2015	Σταθερό επιτόκιο	Κυμαινόμενο επιτόκιο	Σύνολο
(ποσά σε € χιλ.)			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων			
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	230.865	-	230.865
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	109.802	-	109.802
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.200.872	-	1.200.872
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	19.295	-	19.295
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	23.365	23.365
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	24.256	-	24.256
Σύνολο	1.585.090	23.365	1.608.455

31 Δεκεμβρίου 2014	Σταθερό επιτόκιο	Κυμαινόμενο επιτόκιο	Σύνολο
(ποσά σε € χιλ.)			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων			
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	244.466	-	244.466
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	23.927	3.565	27.492
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.190.271	-	1.190.271
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	19.149	-	19.149
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	23.272	23.272
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15.796	-	15.796
Σύνολο	1.493.609	26.837	1.520.446

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Σύμφωνα με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, ο συναλλαγματικός κίνδυνος παρακολουθείται και αντιμετωπίζεται σε συνεχή βάση. Με βάση τα όρια που προβλέπονται από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η αξία σε κίνδυνο που αντιστοιχεί στον συναλλαγματικό κίνδυνο δεν πρέπει να υπερβαίνει το 5% της συνολικής τιμής VaR.

Η Εταιρεία εκτίθεται σε περιορισμένο συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς δεν διεξάγει σημαντικές εμπορικές και επενδυτικές δραστηριότητες σε ξένο νόμισμα.

Η συνολική έκθεση των στοιχείων του ενεργητικού σε συναλλαγματικό κίνδυνο στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχόταν σε 5,8% (2014: 4,94%) και δεν θεωρείται σημαντική.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η έκθεση της Εταιρείας σε συναλλαγματικό κίνδυνο στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014, αντίστοιχα. Στον πίνακα παρουσιάζεται η λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του της Εταιρείας ανά νόμισμα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

31 Δεκεμβρίου 2015							
(ποσά σε € χιλ.)	EUR	USD	RON	CHF	GBP	PLN	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Προμήθειες και μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	17.720	-	-	-	-	-	17.720
Συμμετοχές σε θυγατρικές	19.419	-	-	-	-	-	19.419
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:							
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)	406.972	-	-	-	-	-	406.972
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	121.175	-	-	-	-	-	121.175
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.225.074	109.336	204	-	-	-	1.334.614
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	19.295	-	-	-	-	-	19.295
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	23.365	-	-	-	-	-	23.365
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	24.239	17	-	-	-	-	24.256
Χρεώστες ασφαλιστρών	5.219	-	-	-	-	-	5.219
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	21.244	-	-	-	-	-	21.244
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	4.619	-	-	-	-	-	4.619
Σύνολο ενεργητικού	1.888.341	109.353	204	-	-	-	1.997.898
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ							
Μαθηματικά αποθέματα και ασφαλιστικές προβλέψεις	1.535.710	-	-	-	-	-	1.535.710
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	105.156	-	-	-	-	-	105.156
Λοιπές υποχρεώσεις	55.896	-	-	-	-	-	55.896
Σύνολο παθητικού	1.696.762	-	-	-	-	-	1.696.762
Καθαρή θέση στον ισολογισμό	191.578	109.353	204	-	-	-	301.135

31 Δεκεμβρίου 2014							
(ποσά σε € χιλ.)	EUR	USD	RON	CHF	GBP	PLN	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Προμήθειες και μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	19.469	-	-	-	-	-	19.469
Συμμετοχές σε θυγατρικές	4.092	-	-	-	-	-	4.092
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:							
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)	479.696	-	-	-	-	-	479.696
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	35.131	-	-	-	-	-	35.131
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.239.939	91.427	204	867	-	-	1.332.437
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	19.149	-	-	-	-	-	19.149
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	23.272	-	-	-	-	-	23.272
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15.630	166	-	-	-	-	15.796
Χρεώστες ασφαλιστρών	7.406	-	-	-	-	-	7.406
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	22.096	-	-	-	-	-	22.096
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	10.416	-	-	-	-	-	10.416
Σύνολο ενεργητικού	1.876.296	91.592	204	867	-	-	1.968.959
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ							
Μαθηματικά αποθέματα και ασφαλιστικές προβλέψεις	1.473.329	-	-	-	-	-	1.473.329
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	178.040	-	-	-	-	-	178.040
Λοιπές υποχρεώσεις	43.558	-	-	-	-	-	43.558
Σύνολο παθητικού	1.694.927	-	-	-	-	-	1.694.927
Καθαρή θέση στον ισολογισμό	181.369	91.592	204	867	-	-	274.032

(γ) Κίνδυνος μετοχών

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο μετοχών που οφείλεται στις διακυμάνσεις των τιμών των μετοχών και των αμοιβαίων κεφαλαίων.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων, η Εταιρεία διαχειρίζεται τον κίνδυνο μετοχών, διαφοροποιεί το χαρτοφυλάκιο του και εφαρμόζει τα όρια που προβλέπονται στις ισχύουσες πολιτικές. Με βάση το πλαίσιο διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων, οι επενδύσεις σε μετοχές (συμπεριλαμβανομένων και των επενδύσεων σε μετοχικά αμοιβαία κεφαλαία) και σε ακίνητη περιουσία (συμπεριλαμβανομένων και των επενδύσεων σε Ανώνυμες Εταιρείες

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Εκμετάλλευσης Ακίνητης Περιουσίας Α.Ε.Α.Π.) δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 15,0% των συνολικών επενδύσεων για κάθε κατηγορία ξεχωριστά.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η συνολική έκθεση της Εταιρείας σε κίνδυνο μετοχών ως ποσοστό των συνολικών επενδύσεων ανερχόταν σε 8,7% (31 Δεκεμβρίου 2014: 9,4%), και παρουσιάζεται συνοπτικά παρακάτω:

% Επενδυτικού χαρτοφυλακίου υπό διαχείριση	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κίνδυνος από εισηγμένους τίτλους	7,2%	8,1%
Κίνδυνος από μετοχές ΑΕΕΑΠ	1,3%	1,3%
Κίνδυνος από αγαθά	0,0%	0,0%
Συνολική έκθεση στον κίνδυνο μετοχών & ΑΚ	8,7%	9,4%

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση ευαισθησίας του χαρτοφυλακίου μετοχών στις τιμές αγοράς. Στον πίνακα παρουσιάζεται συνοπτικά η επίδραση μιας αύξησης/μείωσης των τιμών αγοράς του χαρτοφυλακίου μετοχών στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Η ανάλυση βασίζεται στην παραδοχή ότι η έκθεση στον κίνδυνο από τις τιμές αγοράς των μετοχών αυξάνεται/μειώνεται κατά 10,0%, με τις υπόλοιπες μεταβλητές να παραμένουν σταθερές. Σε αυτήν την περίπτωση, το κέρδος θα αυξανόταν/μειωνόταν λόγω κερδών/ζημιών από τις μετοχές που περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, οι λογαριασμοί των ιδίων κεφαλαίων (συνολικό εισόδημα) θα αυξάνονταν/μειωνόταν λόγω κερδών/ζημιών από τις μετοχές που περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

Ανάλυση ευαισθησίας	31 Δεκεμβρίου 2015		31 Δεκεμβρίου 2014	
	Επίδραση στα Ίδια Κεφάλαια	Επίδραση στα αποτελέσματα	Επίδραση στα Ίδια Κεφάλαια	Επίδραση στα αποτελέσματα
<i>(ποσά σε € εκατ.)</i>				
Τιμή αγοράς μετοχών (μεταβολή=+10,0%)	12.4	0,4	13.4	0.1
Τιμή αγοράς μετοχών (μεταβολή=-10,0%)	(12,4)	(0,4)	(13.4)	(0.1)

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση με το είδος και την φύση των αμοιβαίων κεφαλαίων στα οποία επενδύει η Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2015.

31 Δεκεμβρίου <i>(ποσά σε χιλ. €)</i>	2015	2014
	Αμοιβαία Κεφάλαια	Αμοιβαία Κεφάλαια
Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς		
Ομολογιακά	7.077	6.590
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση		
Ομολογιακά	9.291	11.014
Μετοχικά	119.230	106.865
Μικτά	645	8.357
Σύνολο Αμοιβαίων Κεφαλαίων	136.242	132.826
Μέγιστη έκθεση σε ζημιές από Αμοιβαία Κεφάλαια	136.242	132.826

Τα αμοιβαία κεφάλαια αποτελούν μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες. Τα κέρδη / ζημιές από πώληση αμοιβαίων κεφαλαίων και τα κέρδη /ζημιές από αποτίμηση αμοιβαίων κεφαλαίων παρουσιάζονται στις σημειώσεις 29 και 30, αντίστοιχα. Δεν υπάρχουν λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις (δεσμεύσεις και εγγυήσεις εκτός ισολογισμού) για την Εταιρεία αναφορικά με τα αμοιβαία κεφάλαια που να αυξάνουν την έκθεση της σε ζημιές.

(δ) Συνοπτική παρουσίαση μεθόδου VaR

Η μεθοδολογία VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα («περίοδος διακράτησης») και με συγκεκριμένη πιθανότητα εμφάνισης («επίπεδο εμπιστοσύνης»), εάν οι θέσεις παρέμεναν αμετάβλητες για την συγκεκριμένη περίοδο διακράτησης. Το VaR που υπολογίζει η Εταιρεία χρησιμοποιείται για εσωτερική επιμέτρηση του κινδύνου και σκοπούς ελέγχου, και είναι βασισμένο σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99,0% και περίοδο διακράτησης 10 ημερών, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (ολοκληρωμένη επανανατιμολόγηση). Η μέθοδος MCVaR είναι η κύρια μέθοδος επιμέτρησης του κινδύνου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε κανονικές συνθήκες αγοράς. Γίνεται η υπόθεση ότι οι όποιες μεταβολές πραγματοποιηθούν στους παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο σε κανονικές συνθήκες αγοράς θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή. Για την εκτίμηση της μεταβλητότητας χρησιμοποιείται η μέθοδος του εκθετικά σταθμισμένου κινούμενου μέσου (EWMA) με ιστορικά στοιχεία 6 μηνών και συντελεστή εξομάλυνσης 0,94.

Επειδή το VaR αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του πλαισίου ελέγχου του κινδύνου αγοράς, έχουν καθοριστεί όρια για τις τιμές αυτού και η πραγματική έκθεση εξετάζεται από τη Διοίκηση σε τακτική βάση. Παρ' όλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθόδου δεν αποτρέπει ζημιές που υπερβαίνουν αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

VaR περιουσιακών στοιχείων ανά κατηγορία κινδύνου

	31/12/2015	31/12/2014
(ποσά σε € εκατ.)		
Κίνδυνος επιτοκίου (ΚΕ)	32.7	23,6
Συναλλαγματικός κίνδυνος (ΣΚ)	1.7	1,2
Κίνδυνος μετοχών	2.6	10,0
Συνολικό VaR	34.2	30,4

Το άθροισμα των επιμέρους μετρήσεων VaR για τον επιτοκιακό, συναλλαγματικό και τον κίνδυνο μετοχών δεν αντιστοιχεί στο συνολικό VaR της Εταιρείας λόγω των συσχετίσεων και της επακόλουθης διαφοροποίησης των κινδύνων.

Το Monte Carlo VaR και η εφαρμογή αυτής της μεθοδολογίας μέτρησης κινδύνου από την Εταιρεία έχουν μια σειρά από περιορισμούς, όπως συνοψίζονται παρακάτω και οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη κατά την ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Παρόλο που το VaR, είναι ένα σημαντικό εργαλείο για τη μέτρηση των κινδύνων αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται το μοντέλο (MCVaR), εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς.

Η πρόθεση της Εταιρείας είναι να ενισχύσει το VaR και με άλλες μεθοδολογίες μέτρησης κινδύνου, όπως η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων (stress testing) η οποία επιλαμβάνεται αυτούς τους περιορισμούς ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη κάλυψη όλων των σημαντικών κινδύνων αγοράς.

- 99,0% VaR σημαίνει ότι στο 1,0% των περιπτώσεων η ζημιά αναμένεται να είναι μεγαλύτερη από το ποσό του VaR. Το VaR δεν λέει τίποτα για το μέγεθος των ζημιών σε αυτό το 1,0% των ημερών διαπραγμάτευσης και τίποτα για τη μέγιστη δυνατή απώλεια.
- Η χρήση του επιπέδου εμπιστοσύνης VaR 99,0% δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με ζημιές πέραν αυτού του επιπέδου, που συνήθως αναφέρεται ως κίνδυνοι «ουράς» (tail risks). Οι κίνδυνοι αυτοί αξιολογούνται καλύτερα με τη χρήση μετρήσεων όπως Stressed VaR και προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων.

4.3.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας σχετίζεται με τη δυνατότητα της Εταιρείας να εκπληρώνει τις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις όταν αυτές γίνονται απαιτητές.

Η διαδικασία διαχείρισης της ρευστότητας της Εταιρείας συνίσταται στην παρακολούθηση της χρονικής αντιστοιχίας των ταμειακών εισροών και εκροών, όπως επίσης και στη διασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με υψηλή εμπορευσιμότητα τα οποία είναι εύκολο να ρευστοποιηθούν για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών. Η παρακολούθηση περιλαμβάνει τη μέτρηση των ταμειακών ροών και την πραγματοποίηση εκτιμήσεων για την επόμενη μέρα, εβδομάδα και μήνα αντίστοιχα, καθώς αυτές είναι οι καίριες χρονικές περιόδους για τη διαχείριση της ρευστότητας. Το πρώτο βήμα για την πραγματοποίηση των εν λόγω εκτιμήσεων είναι η ανάλυση των συμβατικών λήξεων των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των αναμενόμενων ημερομηνιών είσπραξης των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων.

α) Ταμειακές ροές από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι αναμενόμενες ταμειακές εκροές της Εταιρείας κατά την ημερομηνία του ισολογισμού που αφορούν υποχρεώσεις από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία, με βάση τις συμβατικές ημερομηνίες λήξης τους. Τα ποσά που αναφέρονται αποτελούν τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, εκτός από τις υποχρεώσεις προς ασφαλισμένους, οι οποίες παρουσιάζονται με τις αντίστοιχες αναμενόμενες ταμειακές τους ροές.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας με βάση τις εκτιμώμενες μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

31 Δεκεμβρίου 2015	Λογιστική αξία	0-1 μήνες	1-3 μήνες	3-12 μήνες	> του έτους	Σύνολο
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>						
Υποχρεώσεις σε αντασφαλιστές	7.150	-	7.150	-	-	7.150
Υποχρεώσεις σε αντασφαλιζόμενους	199	-	-	199	-	199
Πράκτορες και ασφαλειομεσίτες	2.492	1.146	1.303	43	-	2.492
Πιστωτές Διάφοροι	1.383	1.167	213	-	2	1.383
Λοιπές υποχρεώσεις	12.414	5.458	-	577	6.379	12.414
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	23.637	7.771	8.666	819	6.381	23.637

31 Δεκεμβρίου 2014	Λογιστική αξία	0-1 μήνες	1-3 μήνες	3-12 μήνες	> του έτους	Σύνολο
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>						
Υποχρεώσεις σε αντασφαλιστές	8.749	-	8.749	-	-	8.749
Υποχρεώσεις σε αντασφαλιζόμενους	404	-	-	404	-	404
Πράκτορες και ασφαλειομεσίτες	3.528	2.191	1.288	-	49	3.528
Πιστωτές Διάφοροι	1.417	44	1.370	-	2	1.417
Λοιπές υποχρεώσεις	6.361	2.829	148	391	2.992	6.361
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	20.459	5.064	11.556	795	3.045	20.459

Ανάλυση λήξεων ασφαλιστικών αποθεμάτων (αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές)

31 Δεκεμβρίου 2015	Λογιστική αξία	0-1 έτη	1 - 3 έτη	3-5 έτη	5-10 έτη	>10 ετών	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>							
Αποθέματα ασφαλίσεων ζωής							
Εκκρεμείς αποζημιώσεις	59.074	42.202	9.655	7.029	122	98	59.106
Μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	8.104	8.104	-	-	-	-	8.104
Τεχνικά αποθέματα							
Αποθέματα ασφαλίσεων ζωής	1.098.797	115.097	221.878	261.604	427.397	282.438	1.308.414
Αποθέματα Συνταξιοδοτικών	68.343	(9.167)	(13.914)	(14.327)	(14.327)	236.212	180.777
Κλάδος Unit Linked	301.392	51.243	161.846	19.941	69.428	53	302.691
Συνολικά αποθέματα ασφαλίσεων ζωής	1.535.710	207.659	375.354	274.659	482.620	518.800	1.859.092
Επενδυτικά συμβόλαια							
Κλάδος Unit Linked	105.156	57.447	43.064	1.171	4.078	4	105.764
Σύνολο επενδυτικών συμβολαίων	105.156	57.447	43.064	1.171	4.078	4	105.764
Σύνολο ασφαλίσεων ζωής	1.640.867	265.106	418.418	275.830	486.698	518.804	1.964.856

31 Δεκεμβρίου 2014	Λογιστική αξία	0-1 έτη	1 - 3 έτη	3-5 έτη	5-10 έτη	>10 ετών	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>							
Αποθέματα ασφαλίσεων ζωής							
Εκκρεμείς αποζημιώσεις	52.421	15.649	36.596	32	80	65	52.421
Μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	8.558	8.558	-	-	-	-	8.558
Τεχνικά αποθέματα							
Αποθέματα ασφαλίσεων ζωής	1.056.107	109.691	215.279	209.237	428.117	350.748	1.313.073
Αποθέματα Συνταξιοδοτικών	55.544	(10.281)	(19.002)	(17.182)	(28.498)	250.600	175.638
Κλάδος Unit Linked	300.699	12.141	182.073	49.083	60.094	132	303.524
Συνολικά αποθέματα ασφαλίσεων ζωής	1.473.329	135.758	414.946	241.171	459.793	601.546	1.853.214
Επενδυτικά συμβόλαια							
Κλάδος Unit Linked	178.040	81.712	92.051	2.358	2.887	9	179.018
Σύνολο επενδυτικών συμβολαίων	178.040	81.712	92.051	2.358	2.887	9	179.018
Σύνολο ασφαλίσεων ζωής	1.651.369	217.469	506.997	243.530	462.681	601.555	2.032.232

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων
(β) Αντιστοίχιση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (ALM)

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας για την παρακολούθηση και διαχείριση των μελλοντικών ταμειακών ροών και της ρευστότητας έχει αναπτυχθεί με στόχο την επίτευξη μακροπρόθεσμων αποδόσεων από επενδύσεις που υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις της από ασφαλιστήρια συμβόλαια και επενδυτικές συμφωνίες.

Σε τακτική βάση μια σειρά εκθέσεων όσον αφορά τη σύνθεση των επενδυτικών χαρτοφυλακίων, τις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε επίπεδο ομίλου καταρτίζονται και γνωστοποιούνται σε μέλη Διοίκησης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων Ενεργητικού – Παθητικού & Επενδύσεων.

Η βασική τεχνική που εφαρμόζει η Εταιρεία για τη διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του είναι η συνεχής παρακολούθηση των λήξεων και των αναμενόμενων ταμειακών ροών από περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις και η λήψη των κατάλληλων επενδυτικών αποφάσεων για την αντιμετώπιση τυχόν κινδύνων που προκύπτουν από πιθανή αναντιστοιχία των θέσεων αυτών.

Για τα προϊόντα unit-linked, η Εταιρεία αντιστοιχίζει όλα τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία βασίζονται οι τιμές των εν λόγω προϊόντων με τα περιουσιακά στοιχεία του χαρτοφυλακίου. Συνεπώς, για αυτά τα συμβόλαια δεν υφίσταται κίνδυνος τιμής ή συναλλαγματικός, πιστωτικός ή επιτοκιακός κίνδυνος.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά τα εκτιμώμενα ποσά και ο χρονικός ορίζοντας των ταμειακών ροών που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Εταιρείας, εξαιρουμένων των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των Unit Linked προϊόντων:

	Ταμειακές ροές συμβολαίων Ζωής (μη - προεξοφλημένες)						
	Λογιστική Αξία	0-5 έτη	5-10 έτη	10-15 έτη	15-20 έτη	>20 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015 (ποσά σε € χιλ.)							
Περιουσιακά στοιχεία							
Λογιστική αξία και ταμειακές ροές από περιουσιακά στοιχεία:							
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο:							
Εισηγμένοι συμμετοχικοί τίτλοι	11.373	11.373	-	-	-	-	11.373
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Σταθερού επιτοκίου	109.802	111.893	-	-	-	-	111.893
- Μεταβλητού επιτοκίου							0
Διαθέσιμα προς πώληση:							
Εισηγμένοι συμμετοχικοί τίτλοι	133.167	133.167	-	-	-	-	133.167
Μη εισηγμένες μετοχές	576	576	-	-	-	-	576
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Σταθερού επιτοκίου	1.200.872	438.522	370.427	393.099	305.347	162.061	1.669.456
Διακρατούμενα στη λήξη:							
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Σταθερού επιτοκίου	19.295	22.705	-	-	-	-	22.705
Δάνεια και απαιτήσεις							
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Μεταβλητού επιτοκίου	13.488	5.029	5.027	15.752	-	-	25.808
Μη εισηγμένα ομόλογα:							
- Μεταβλητού επιτοκίου	9.877	10.549	-	-	-	-	10.549
Παράγωγα							
Χρηματοοικονομικά προϊόντα	-	-	-	-	-	-	-
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα	24.256	24.256	-	-	-	-	24.256
Σύνολο	1.522.706	758.069	375.455	408.850	305.347	162.061	2.009.783

Ασφαλιστικές Προβλέψεις	Λογιστική Αξία	0-5 έτη	5-10 έτη	10-15 έτη	15-20 έτη	>20 έτη	Σύνολο
		Αναμενόμενες ταμειακές ροές (μη-προεξοφλημένες)					
Ασφαλιστικές προβλέψεις	1.174.084	624.462	413.192	108.839	110.105	299.803	1.556.401

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

31 Δεκεμβρίου 2014 (ποσά σε € χιλ.)	Ταμειακές ροές συμβολαίων Ζωής (μη - προεξοφλημένες)						Σύνολο
	Λογιστική Αξία	0-5 έτη	5-10 έτη	10-15 έτη	15-20 έτη	>20 έτη	
Περιουσιακά στοιχεία Λογιστική αξία και ταμειακές ροές από περιουσιακά στοιχεία:							
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο:							
Εισηγμένοι συμμετοχικοί τίτλοι	7.639	7.639	-	-	-	-	7.639
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Σταθερού επιτοκίου	23.927	26.290	-	-	-	-	26.290
- Μεταβλητού επιτοκίου	3.565	3.555	-	-	-	-	3.555
Διαθέσιμα προς πώληση:							
Εισηγμένοι συμμετοχικοί τίτλοι	141.962	141.962	-	-	-	-	141.962
Μη εισηγμένες μετοχές	204	204	-	-	-	-	204
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Σταθερού επιτοκίου	1.190.271	553.906	322.658	323.094	252.179	8.103	1.459.940
Διακρατούμενα στη λήξη:							
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Σταθερού επιτοκίου	19.149	23.940	-	-	-	-	23.940
Δάνεια και απαιτήσεις							
Εισηγμένα ομόλογα:							
- Μεταβλητού επιτοκίου	13.322	5.025	5.025	16.508	-	-	26.558
Μη εισηγμένα ομόλογα:							
- Μεταβλητού επιτοκίου	9.949	10.000	-	-	-	-	10.000
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	-	-	-	-	-	-	-
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15.796	15.849	-	-	-	-	15.849
Σύνολο	1.425.784	788.166	327.683	339.601	252.179	8.103	1.715.936

Ασφαλιστικές Προβλέψεις	Αναμενόμενες ταμειακές ροές (μη-προεξοφλημένες)						Σύνολο
	Λογιστική Αξία	0-5 έτη	5-10 έτη	10-15 έτη	15-20 έτη	>20 έτη	
Ασφαλιστικές προβλέψεις	1.172.630	548.577	399.699	54.735	102.715	443.964	1.549.690

Στους ανωτέρω πίνακες δεν έχει γίνει υπόθεση επανεπένδυσης των ταμειακών ρών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μετά την λήξη τους.

Επιπρόσθετα, οι ταμειακές ροές των μετοχών έχουν περιληφθεί στην πρώτη ομάδα ληκτότητας, «0-5 έτη», δεδομένου ότι οι μετοχές είναι εισηγμένες και μπορούν να ρευστοποιηθούν σε οποιαδήποτε στιγμή.

4.4 Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών, ανθρώπων, συστημάτων και/ή εξωτερικών γεγονότων. Είναι εγγενής σε κάθε λειτουργία και επιχειρηματική δραστηριότητα, συνεπώς ένα αποτελεσματικό Σύστημα Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων θα έκανε εφικτή την αναγνώριση του κινδύνου όταν επέλθει, την επιμέτρηση και, εάν απαιτείται, τη μείωση του σε αποδεκτά επίπεδα.

Η Εταιρεία, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της έχει συγκροτήσει ένα Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων με αρχές και διαδικασίες που επιτρέπουν την αποτελεσματική αναγνώριση, αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και αναφορά των λειτουργικών κινδύνων (στους οποίους ενδέχεται να εκτίθεται). Το πλαίσιο έχει ενσωματωθεί στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στην εταιρική κουλτούρα (Επίγνωση λειτουργικού κινδύνου)

Η Μεθοδολογία Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων της Εταιρείας αποτελείται από τη μεθοδολογία Αυτοαξιολόγησης σε θέματα Κινδύνου και Ελέγχου (RCSA), τη μεθοδολογία Αυτοαξιολόγησης σε θέματα Απάτης (FRA), τη μεθοδολογία Διαχείρισης Συμβάντων (λειτουργικές απώλειες) και τις σχετικές με αυτές διαδικασίες.

4.5 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Εταιρεία διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή διάρθρωση της και διενεργεί προσαρμογές ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των δραστηριοτήτων της. Η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει την κεφαλαιακή διάρθρωση της, αναπροσαρμόζοντας το ποσό διανομής μερισμάτων στους μετόχους, επιστρέφοντας κεφάλαιο στους μετόχους ή εκδίδοντας μετοχικούς τίτλους. Δεν πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στους στόχους, τις διαδικασίες και τις πολιτικές σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Η στρατηγική διαχείρισης κεφαλαίου που εφαρμόζεται έχει στόχο τη διασφάλιση κεφαλαιακής επάρκειας για την Εταιρεία, σύμφωνα με το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο καθώς και με το προσεχές πλαίσιο Φερεγγυότητας II (Solvency II), αποτρέποντας ενδεχόμενες απρόοπτες συνέπειες στην κεφαλαιακή επάρκεια της. Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας παρακολουθούνται σε τακτική βάση, στην κατεύθυνση της μεγιστοποίησης της αξίας για τους μετόχους. Η Εταιρεία παρακολουθεί συνεχώς το επίπεδο του κεφαλαίου της, σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο και τις εσωτερικές οδηγίες. Οι ρυθμιστικές αρχές ορίζουν συγκεκριμένο ελάχιστο ποσό και τύπο κεφαλαίου που πρέπει να διατηρείται από την Εταιρεία επιπρόσθετα των ασφαλιστικών της υποχρεώσεων.

Στην Ελλάδα, ο υπολογισμός του περιθωρίου φερεγγυότητας και η αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καλύπτουν τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις βασίζονται στις προβλέψεις του Ν.Δ. 400/1970 περί "Ιδιωτικής Επιχείρησης Ασφαλίσεως". Η επάρκεια του κεφαλαίου της Εταιρείας ελέγχεται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μέτρων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίζονται από την ΔΕΙΑ (Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της ΤτΕ.).

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο για την Εταιρεία και το εποπτικό κεφάλαιο που διατηρείται, σύμφωνα με την ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία. Τα ποσά αυτά είναι συγκεντρωτικά, καθώς περιλαμβάνουν το ποσό του απαιτούμενου κεφαλαίου αλλά και επιπρόσθετων απαιτήσεων που ισχύουν στην Ελλάδα για τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Εγγυητικό κεφάλαιο και επίπεδο φερεγγυότητας

	2015	2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Ελάχιστο Εγγυητικό Κεφάλαιο	6.000	6.000
Αναγκαίο Περιθώριο Φερεγγυότητας	58.543	57.256
Διαθέσιμο Περιθώριο Φερεγγυότητας (εποπτικά Ίδια Κεφάλαια)	335.544	292.050
Πλεόνασμα	277.001	234.795

Η Εταιρεία έχει συμμορφωθεί με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εποπτική αρχή της χώρας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καλύπτουν τις ασφαλιστικές προβλέψεις της Εταιρείας, σύμφωνα με την ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία:

Επενδύσεις που καλύπτουν ασφαλιστικές προβλέψεις

	2015	2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Επενδύσεις	1.626.341	1.642.702
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστών	3.474	4.545
Απαιτήσεις από Μ.Ε.Π.	17.720	19.469
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	23	100
Σύνολο ασφαλιστικής τοποθέτησης	1.647.559	1.666.816
Ασφαλιστικές Προβλέψεις	1.639.163	1.648.765
Πλεόνασμα ασφαλιστικής τοποθέτησης	8.396	18.050

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για την ασφαλιστική δραστηριότητα βασίζονται στο νομοθετικό πλαίσιο Φερεγγυότητα I, καθώς το πλαίσιο Φερεγγυότητας II θα τεθεί σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2016.

Η Εταιρεία διαθέτει ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του πλαισίου Φερεγγυότητα II από το 2016. Η Εταιρεία εφαρμόζει νωρίτερα τον πρώτο πυλώνα της Φερεγγυότητας II όσον αφορά τους υπολογισμούς της κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας και έχει ολοκληρώσει την υλοποίηση εξειδικευμένης υποδομής πληροφοριακών συστημάτων η οποία θα καλύπτει και τους τρεις πυλώνες του πλαισίου Φερεγγυότητα II για την πλήρη συμμόρφωση με τον εποπτικό κανονισμό. Οι ομάδες διαχείρισης κινδύνου και επενδύσεων συνεργάζονται ούτως ώστε να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας εφαρμόζονται κατάλληλα.

4.6 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στη εύλογη αξία:

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς, παράγωγα και άλλες συναλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί για εμπορικούς σκοπούς, καθώς και χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

μέσω αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία με αναφορά στις χρηματιστηριακές τιμές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες χρηματιστηριακές τιμές, τότε οι εύλογες αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης (βλέπε σημ. 2.6 και 3.δ).

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία κατηγοριοποιούνται στο τέλος κάθε χρήσης σύμφωνα με τα επίπεδα ιεράρχησης εύλογων αξιών που προβλέπονται από το ΔΠΧΑ 13 ανάλογα με το εάν η αποτίμησή τους βασίζεται σε παρατηρήσιμα ή μη παρατηρήσιμα στοιχεία. Τα παρατηρήσιμα στοιχεία είναι στοιχεία από την αγορά που προέρχονται από ανεξάρτητες πηγές και τα μη παρατηρήσιμα στοιχεία αντανακλούν τις εκτιμήσεις της Εταιρείας για την αγορά. Αυτά τα δύο είδη δεδομένων έχουν χρησιμοποιηθεί για τη διαμόρφωση της παρακάτω ιεραρχίας:

I. Επίπεδο 1: Τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων που ισχύουν σε ενεργές αγορές. Οι τιμές αυτές πρέπει να είναι άμεσα και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαθέσιμες από κάποιο χρηματιστήριο ή ενεργό δείκτη/αγορά και να αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές που συμμορφώνονται στην αρχή των ίσων αποστάσεων. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εισηγμένους τίτλους και χρεωστικούς τίτλους που διακινούνται σε οργανωμένες αγορές και εμπορεύσιμα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

II. Επίπεδο 2: Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης, με τα ακόλουθα δεδομένα: i) επίσημες τιμές για παρεμφερή χρηματοοικονομικά σε ενεργές αγορές, ii) επίσημες τιμές για πανομοιότυπα ή παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε αγορές που δεν είναι ενεργές, iii) δεδομένα, εκτός των επίσημων τιμών, που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα, κυρίως επιτόκια και καμπύλες απόδοσης παρατηρήσιμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων ξένου συναλλάγματος, τιμές μετοχών, πιστωτικά περιθώρια και τεκμαρτή μεταβλητότητα που λαμβάνονται από διεθνώς αναγνωρισμένους οργανισμούς που παρέχουν στοιχεία για την αγορά και iv) ενδεχομένως μη παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν είναι σημαντικά για τη συνολική επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

Οι εν λόγω τεχνικές αποτίμησης μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων δεδομένων της αγοράς όπου αυτά είναι διαθέσιμα και στηρίζονται όσο το δυνατόν λιγότερο σε εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Εάν όλα τα σημαντικά στοιχεία που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου είναι παρατηρήσιμα, το μέσο αυτό κατατάσσεται στο επίπεδο 2. Εάν ένα ή περισσότερα από τα σημαντικά δεδομένα δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα από την αγορά, το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Δεν έχει σημειωθεί καμία αλλαγή στις τεχνικές αποτίμησης σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του επιπέδου 2 περιλαμβάνουν κυρίως εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και χρεωστικούς τίτλους χαμηλότερης ρευστοποίησης.

III. Επίπεδο 3: Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα με μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούν σημαντικά δεδομένα που είναι μη παρατηρήσιμα. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή με μη εισηγμένες μετοχές.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας στην εύλογη αξία και η κατάταξή τους με βάση τα επίπεδα ιεραρχίας του ΔΠΧΑ 13.

31 Δεκεμβρίου 2015

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

(ποσά σε € χιλ.)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:

- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς

Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις από επενδυτικές συμβάσεις

Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
(ποσά σε € χιλ.)				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:				
- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο	317.708	89.263	-	406.972
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	114.728	6.447	-	121.175
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.334.038	-	576	1.334.614
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	1.766.475	95.710	576	1.862.761
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις από επενδυτικές συμβάσεις	105.156	-	-	105.156
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	105.156	-	-	105.156

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων
31 Δεκεμβρίου 2014
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

(ποσά σε € χιλ.)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:

- Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς

Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις από επενδυτικές συμβάσεις

Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο	240.680	239.016	-	479.696
Χρηματοοικονομικά στοιχεία για εμπορικούς σκοπούς	25.592	9.538	-	35.131
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.332.233	-	204	1.332.437
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	1.598.505	248.555	204	1.847.263
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις από επενδυτικές συμβάσεις	178.040	-	-	178.040
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	178.040	-	-	178.040

Δεν πραγματοποιήθηκαν ανακατατάξεις μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 κατά την οικονομική χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014, αντίστοιχα.

Κίνηση χρηματοοικονομικών στοιχείων κατηγοριοποιημένα σε Επίπεδο 3 εύλογης αξίας:

(ποσά σε € χιλ.)

Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου

Αύξηση επενδύσεων κατηγοριοποιημένων σε Επίπεδο 3

Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου

	31/12/2015	31/12/2014
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	204	204
Αύξηση επενδύσεων κατηγοριοποιημένων σε Επίπεδο 3	372	-
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	576	204

(β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και παθητικού που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία:

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι λογιστικές και οι εύλογες αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού που δεν αποτιμώνται σε εύλογη αξία.

Οι παραδοχές και μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Η εύλογη αξία των επενδύσεων, των μετοχών και των δανείων και απαιτήσεων που διακρατούνται ως τη λήξη προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας επίσημες τιμές αγοράς από ενεργές αγορές. Σε περίπτωση που αυτές οι πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει υπολογιστεί με βάση τις τιμές χρεογράφων που έχουν παρόμοια πιστωτικά χαρακτηριστικά, λήξη και απόδοση ή με προεξόφληση ταμειακών ροών.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται, σύμφωνα με τα επίπεδα ιεραρχίας του ΔΠΧΑ 13, η ταξινόμηση των στοιχείων ενεργητικού που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος:

31 Δεκεμβρίου 2015

(ποσά σε € χιλ.)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις

Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα ως τη λήξη

Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο εύλογης αξίας	Σύνολο λογιστικής αξίας
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	25.670	-	25.670	23.365
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα ως τη λήξη	22.468	-	-	22.468	19.295
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	22.468	25.670	-	48.137	42.661

31 Δεκεμβρίου 2014

(ποσά σε € χιλ.)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις

Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα ως τη λήξη

Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο εύλογης αξίας	Σύνολο λογιστικής αξίας
Χρηματοοικονομικά στοιχεία κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	25.487	-	25.487	23.272
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διακρατούμενα ως τη λήξη	23.180	-	-	23.180	19.149
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	23.180	25.487	-	48.667	42.420

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο Ενσώματων Παγίων
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>				
Αξία κτήσεως:				
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	254	10	1.210	1.474
Αγορές	-	5	140	146
Πωλήσεις και διαγραφές	(187)	-	(110)	(297)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015	68	15	1.239	1.322
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:				
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	(158)	(8)	(875)	(1.041)
Πωλήσεις και διαγραφές	160	-	96	256
Αποσβέσεις χρήσεως	(27)	(1)	(113)	(141)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015	(24)	(9)	(892)	(925)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2015	43	6	348	397

	Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο Ενσώματων Παγίων
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>				
Αξία κτήσεως:				
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014	249	12	1.051	1.311
Αγορές	6	-	159	165
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(2)	-	(2)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014	254	10	1.210	1.474
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:				
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014	(132)	(9)	(768)	(910)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	2	-	2
Αποσβέσεις χρήσεως	(25)	(1)	(106)	(133)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014	(158)	(8)	(875)	(1.041)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2014	97	2	335	433

Την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 δεν υπήρχαν δεσμεύσεις κεφαλαίων για τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογισμικά προγράμματα	Σήματα (trademarks)	Σύνολο Άυλων Παγίων
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>			
Αξία κτήσεως:			
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	3.451	-	3.451
Αγορές / Προσθήκες	448	5	453
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015	3.898	5	3.903
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:			
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	(2.149)	-	(2.149)
Αποσβέσεις χρήσεως	(442)	-	(442)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015	(2.590)	-	(2.590)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2015	1.308	5	1.313

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

	Λογισμικά προγράμματα	Σήματα (trademarks)	Σύνολο Άυλων Παγίων
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>			
Αξία κτήσεως:			
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014	3.086	-	3.086
Αγορές / Προσθήκες	365	-	365
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014	3.451	-	3.451
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:			
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014	(1.755)	-	(1.755)
Αποσβέσεις χρήσεως	(394)	-	(394)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014	(2.149)	-	(2.149)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2014	1.302	-	1.302

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ (Μ.Ε.Π.)

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Μαθηματικό απόθεμα	16.318	18.081
Προμήθειες πρόσκτησης	1.402	1.388
Σύνολο Μ.Ε.Π.	17.720	19.469

Η μεταβολή των προμηθειών και εξόδων πρόσκτησης επόμενων χρήσεων του κλάδου ζωής απεικονίζεται στον κατωτέρω πίνακα:

	Μαθηματικό Απόθεμα	Προμήθειες Πρόσκτησης	Σύνολο Μ.Ε.Π.
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>			
Αξία κτήσεως:			
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	18.081	1.388	19.469
Κεφαλαιοποίηση (+)	1.056	232	1.288
Απόσβεση (-)	(2.819)	(219)	(3.037)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015	16.318	1.402	17.720

	Μαθηματικό Απόθεμα	Προμήθειες Πρόσκτησης	Σύνολο Μ.Ε.Π.
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>			
Αξία κτήσεως:			
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014	21.148	1.428	22.576
Κεφαλαιοποίηση (+)	770	237	1.008
Απόσβεση (-)	(3.837)	(277)	(4.115)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014	18.081	1.388	19.469

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

	31/12/2015 EUROLIFE ERB ASIGURARI DE VIATA	31/12/2015 ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ Α.Ε.
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Λογιστική Αξία	4.092	15.327
Ποσοστό Συμμετοχής	95%	100%
Χώρα Εγκατάστασης	Ρουμανία	Ελλάδα
Τομέας Δραστηριότητας	Ασφάλειες Ζωής	Ακίνητα
Αξία κτήσεως 1 Ιανουαρίου	4.092	-
Αξία εξαγοράς	-	12.626
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	2.701
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	4.092	15.327

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

	31/12/2014 EUROLIFE ERB ASIGURARI DE VIATA	31/12/2014 ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ Α.Ε.
(ποσά σε € χιλ.)		
Λογιστική Αξία	4.092	-
Ποσοστό Συμμετοχής	95%	-
Χώρα Εγκατάστασης	Ρουμανία	-
Τομέας Δραστηριότητας	Ασφάλειες Ζωής	-
Αξία κτήσεως 1 Ιανουαρίου	3.488	-
Αύξηση ποσοστού συμμετοχής	604	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	4.092	-

Την 26 Μαΐου 2015, η Eurolife ERB AEAZ αγόρασε 836.105 μετοχές της Διεθνής Κτηματικής Α.Ε. (100% συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο) από τους μετόχους της, βάσει της συμφωνίας μεταβίβασης μετοχών της 26 Μαΐου 2015 και την από 6 Απριλίου 2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurolife ERB AEAZ. Το συνολικό τίμημα της αγοράς των μετοχών ανήλθε σε € 12.626 χιλ. και καταβλήθηκε στις 26 Μαΐου 2015.

Η Eurolife ERB AEAZ με βάση την απόφαση της ΕΓΣ της 22 Δεκεμβρίου 2015 της Διεθνής Κτηματικής Α.Ε. προέβη στην εξ ολοκλήρου κάλυψη της Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Διεθνής Κτηματικής Α.Ε με καταβολή μετρητών και αύξηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών ποσού € 2.701 χιλ.. Η καταβολή του ποσού έγινε την 29 Δεκεμβρίου 2015.

Στις 4 Σεπτεμβρίου 2014, η Eurolife ERB AEAZ αγόρασε 990 μετοχές της Eurolife ERB Asigurari de Viata (9,9% συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο) από την τράπεζα Eurobank βάσει της συμφωνίας μεταβίβασης μετοχών της 4 Σεπτεμβρίου 2014 και την από 25 Αυγούστου 2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurolife ERB AEAZ. Το συνολικό τίμημα της αγοράς των μετοχών ανήλθε σε RON 2.661 χιλ. το οποίο είναι ισοδύναμο με €604 χιλ. και καταβλήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2014. Μετά την μεταβίβαση των μετοχών η συμμετοχή της Eurolife ERB AEAZ στο μετοχικό κεφάλαιο της Eurolife ERB Asigurari de Viata αυξήθηκε από 85,1% σε 95,0%.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

(ποσά σε € χιλ.)	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2015	Μεταβολή στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια	Υπόλοιπο Λήξης 31/12/2015
Αποτίμηση Επενδύσεων				
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση	(20.434)	-	(9.133)	(29.566)
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση λόγω απομείωσης	497	44	-	542
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων για εμπορικούς σκοπούς	172	64	-	236
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων κατατασσόμενων ως Δάνεια και Απαιτήσεις	542	-	(6)	536
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διακρατούμενων ως τη Λήξη	60	-	(12)	47
Μεταβολές στην εύλογη αξία Παράγωγων Χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-
Διάφορες Προβλέψεις				
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	114	16	(23)	107
Προβλέψεις για μη ληφθείσες άδειες προσωπικού	82	(62)	-	20
Προβλέψεις για λοιπές επισφαλείς & επίδικες απαιτήσεις	313	863	-	1.175
Λοιπές προβλέψεις μαθηματικών και λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων	-	-	-	-
Λοιπές προσωρινές διαφορές	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές Χρεογράφων				
Μεταβολές σε εύλογη αξία λόγω συναλλαγματικών διαφορών	(760)	(1.088)	-	(1.848)
Ενώματα περιουσιακά στοιχεία				
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων παγίων στοιχείων	(36)	(6)	-	(41)
Σύνολο απαιτήσεων/(υποχρεώσεων) από αναβαλλόμενους φόρους	(19.450)	(168)	(9.174)	(28.792)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

(ποσά σε € χιλ.)

Αποτίμηση Επενδύσεων

Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση
 Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση λόγω απομείωσης
 Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων για εμπορικούς σκοπούς
 Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων κατατασσόμενων ως Δάνεια και Απαιτήσεις
 Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διακρατούμενων ως τη Λήξη
 Μεταβολές στην εύλογη αξία Παράγωγων Χρηματοοικονομικών στοιχείων

Διάφορες Προβλέψεις

Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία
 Προβλέψεις για μη ληφθείσες άδειες προσωπικού
 Προβλέψεις για λοιπές επισφαλείς & επίδικες απαιτήσεις
 Λοιπές προβλέψεις μαθηματικών και λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων
 Λοιπές προσωρινές διαφορές

Συναλλαγματικές διαφορές Χρεογράφων

Μεταβολές σε εύλογη αξία λόγω συναλλαγματικών διαφορών

Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων παγίων στοιχείων

Σύνολο απαιτήσεων/(υποχρεώσεων) από αναβαλλόμενους φόρους

	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2014	Μεταβολή στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια	Υπόλοιπο Λήξης 31/12/2014
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση	(189)	-	(20.245)	(20.434)
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση λόγω απομείωσης	846	(348)	-	497
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων για εμπορικούς σκοπούς	27	145	-	172
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων κατατασσόμενων ως Δάνεια και Απαιτήσεις	604	-	(62)	542
Μεταβολές στην εύλογη αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων Διακρατούμενων ως τη Λήξη	77	-	(17)	60
Μεταβολές στην εύλογη αξία Παράγωγων Χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-
Διάφορες Προβλέψεις				
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	57	6	51	114
Προβλέψεις για μη ληφθείσες άδειες προσωπικού	25	56	-	82
Προβλέψεις για λοιπές επισφαλείς & επίδικες απαιτήσεις	296	16	-	313
Λοιπές προβλέψεις μαθηματικών και λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων	-	-	-	-
Λοιπές προσωρινές διαφορές	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές Χρεογράφων				
Μεταβολές σε εύλογη αξία λόγω συναλλαγματικών διαφορών	375	(1.136)	-	(760)
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία				
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων παγίων στοιχείων	(45)	9	-	(36)
Σύνολο απαιτήσεων/(υποχρεώσεων) από αναβαλλόμενους φόρους	2.074	(1.251)	(20.273)	(19.450)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΦΕΡΟΥΝ ΤΟΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ (Unit Linked)

(ποσά σε € χιλ.)

Τίτλοι εκδόσεως Δημοσίου:

Κυβερνητικοί εσωτερικού

Υποσύνολο

	31/12/2015	31/12/2014
Κυβερνητικοί εσωτερικού	200	-
Υποσύνολο	200	-

Τίτλοι εκδόσεως λοιπών οργανισμών:

Τράπεζες

Λοιποί

Υποσύνολο

Τράπεζες	188.263	241.227
Λοιποί	175.476	232.033
Υποσύνολο	363.739	473.261

Σύνολο

Σύνολο	363.939	473.261
---------------	----------------	----------------

Εισηγμένοι τίτλοι

Υποσύνολο

Εισηγμένοι τίτλοι	363.939	473.261
Υποσύνολο	363.939	473.261

Ομόλογα

Μετοχές

Μερίδια Α/Κ

Προθεσμιακές καταθέσεις

Υποσύνολο

Ομόλογα	89.463	239.016
Μετοχές	1.822	3.165
Μερίδια Α/Κ	173.654	231.079
Προθεσμιακές καταθέσεις	141.402	5.450
Υποσύνολο	406.341	478.711

Πλέον:

Δεδουλευμένοι τόκοι ομολόγων

Χρηματικά διαθέσιμα

Υποσύνολο

Δεδουλευμένοι τόκοι ομολόγων	94	-
Χρηματικά διαθέσιμα	537	985
Υποσύνολο	631	985

Σύνολο

Σύνολο	406.972	479.696
---------------	----------------	----------------

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Η κίνηση των χρεογράφων έχει ως κάτωθι:

	2015	2014
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	477.711	453.813
Αγορές	365.170	72.619
Πωλήσεις / Ρευστοποιήσεις	(357.705)	(46.595)
Μεταβολές αποτιμήσεων	(79.835)	(1.126)
Υπόλοιπο την χρήση που έληξε	406.341	478.711

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Τίτλοι εκδόσεως Δημοσίου:		
Κυβερνητικοί εσωτερικού	103.355	17.953
Υποσύνολο	103.355	17.953
Τίτλοι εκδόσεως λοιπών οργανισμών:		
Τράπεζες	6.294	9.602
Λοιποί	11.373	7.422
Υποσύνολο	17.667	17.024
Σύνολο	121.022	34.977
Εισηγμένοι τίτλοι	121.022	34.977
Υποσύνολο	121.022	34.977
Ομόλογα	6.294	9.385
Έντοκα γραμμάτια	103.355	17.953
Μετοχές	4.296	1.048
Μερίδια Α/Κ	7.077	6.590
Υποσύνολο	121.022	34.977
Πλέον:		
Δεδουλευμένοι τόκοι ομολόγων	153	153
Υποσύνολο	153	153
Σύνολο	121.175	35.131

Η κίνηση των χρεογράφων έχει ως κάτωθι:

	2015	2014
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	34.977	51.322
Αγορές	895.393	67.086
Πωλήσεις / Ρευστοποιήσεις	(809.869)	(82.343)
Αποσβέσεις ομολόγων	185	101
Συναλλαγματικές διαφορές	-	171
Αποτιμήσεις χρεωστικών τίτλων	89	(883)
Αποτιμήσεις συμμετοχικών τίτλων	246	(477)
Υπόλοιπο την χρήση που έληξε	121.022	34.977

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Τίτλοι εκδόσεως Δημοσίου:		
Κυβερνητικοί εσωτερικού	333.175	371.753
Κυβερνητικοί εξωτερικού	837.588	793.574
Υποσύνολο	1.170.763	1.165.327
Τίτλοι εκδόσεως λοιπών οργανισμών:		
Τράπεζες	8.060	5.931
Λοιποί	135.208	146.751
Υποσύνολο	143.268	152.680
Σύνολο	1.314.030	1.318.010
Εισηγμένοι τίτλοι		
	1.313.454	1.317.806
Μη εισηγμένοι		
	576	204
Υποσύνολο	1.314.030	1.318.010
Ομόλογα		
	1.051.102	858.918
Έντοκα γραμμάτια		
	129.185	316.926
Μετοχές		
	4.577	33.606
Μερίδια Α/Κ		
	129.166	108.560
Υποσύνολο	1.314.030	1.318.010
Πλέον:		
Δεδουλευμένοι τόκοι ομολόγων	20.584	14.427
Υποσύνολο	20.584	14.427
Σύνολο	1.334.614	1.332.437

Η κίνηση των χρεογράφων έχει ως κάτωθι:

	2015	2014
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.318.010	708.616
Αγορές	850.236	1.252.242
Πωλήσεις / Ρευστοποιήσεις	(880.272)	(737.666)
Αποσβέσεις ομολόγων	(1.852)	5.295
Συναλλαγματικές διαφορές	3.448	4.197
Αποτιμήσεις χρεωστικών τίτλων	16.325	86.125
Αποτιμήσεις συμμετοχικών τίτλων	8.339	(581)
Απομειώσεις συμμετοχικών τίτλων (impairment)	(204)	(218)
Υπόλοιπο την χρήση που έληξε	1.314.030	1.318.010

Το 2008, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 39, η Εταιρεία αναταξινόμησε χρεωστικούς τίτλους από το «Διαθέσιμο προς πώληση» χαρτοφυλάκιο στο «Δάνεια και Απαιτήσεις» χαρτοφυλάκιο και στο «Διακρατούμενα έως την λήξη» χαρτοφυλάκιο που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Οι τόκοι από τους ανωτέρω τίτλους θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται στα έσοδα από τόκους, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2015, η λογιστική αξία των τίτλων που έχουν μεταφερθεί στο χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων έως τη λήξη», ανερχόταν σε € 17.653 χιλ. και η λογιστική αξία των τίτλων που έχουν μεταφερθεί στο χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικών στοιχείων κατατασσόμενων ως δάνεια και απαιτήσεις», ανερχόταν σε € 23.131 χιλ. Εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπάνω μεταφορά, η μεταβολή στην εύλογη αξία των μεταφερθέντων τίτλων για την περίοδο από την ημερομηνία μεταφοράς έως την 31 Δεκεμβρίου 2015, θα είχε ως αποτέλεσμα € 5.886 χιλ. κέρδη, μετά από φόρους, τα οποία θα αναγνωρίζονταν στο αποθεματικό αναπροσαρμογής των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΑ ΩΣ ΤΗ ΛΗΞΗ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Τίτλοι εκδόσεως Δημοσίου:		
Κυβερνητικοί εξωτερικού	18.634	18.486
Υποσύνολο	18.634	18.486
Εισηγμένοι τίτλοι	18.634	18.486
Υποσύνολο	18.634	18.486
Ομόλογα	18.634	18.486
Υποσύνολο	18.634	18.486
Πλέον:		
Δεδουλευμένοι τόκοι ομολόγων	661	663
Υποσύνολο	661	663
Σύνολο	19.295	19.149

Η κίνηση των χρεογράφων έχει ως κάτωθι:

	2015	2014
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	18.486	18.337
Αποσβέσεις ομολόγων	82	82
Αποσβέσεις αποθεματικού υποτίμησης	66	66
Υπόλοιπο την χρήση που έληξε	18.634	18.486

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Τίτλοι εκδόσεως λοιπών οργανισμών:		
Τράπεζες	23.131	22.879
Υποσύνολο	23.131	22.879
Εισηγμένοι τίτλοι	13.254	13.088
Μη εισηγμένοι τίτλοι	9.877	9.790
Υποσύνολο	23.131	22.879
Ομόλογα	23.131	22.879
Υποσύνολο	23.131	22.879
Πλέον:		
Δεδουλευμένοι τόκοι ομολόγων	234	393
Υποσύνολο	234	323
Σύνολο	23.365	23.272

Η κίνηση των χρεογράφων έχει ως κάτωθι:

	2015	2014
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	22.879	22.626
Πωλήσεις / Ρευστοποιήσεις	-	-
Αποσβέσεις ομολόγων	15	15
Αποσβέσεις αποθεματικού υποτίμησης	238	238
Αποτιμήσεις χρεωστικών τίτλων	-	-
Υπόλοιπο την χρήση που έληξε	23.131	22.879

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι εισηγμένοι τίτλοι που εμφανίζονται στον ανωτέρω πίνακα αφορούν εταιρικά ομόλογα εκδότη εξωτερικού, τα οποία παρά το γεγονός ότι είναι εισηγμένα, έχουν καταταχθεί ως Δάνεια και Απαιτήσεις λόγω της μη διαπραγμάτευσης τους σε ενεργή αγορά και της χαμηλής εμπορευσιμότητας τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Χρεώστες ασφαλιστρών έως 30 ημέρες	4.697	6.974
Χρεώστες ασφαλιστρών μεταξύ 30 έως 90 ημερών	821	741
Χρεώστες ασφαλιστρών πέραν των 90 ημερών	(32)	(54)
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	(1)	(3)
(μείον) Προκαταβολές ασφαλιστρών	(265)	(252)
Σύνολο	5.219	7.406

Οι απαιτήσεις από ασφάλιστρα από τη μητρική και τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν ποσοστό 24,3% (2014:45,2%) των συνολικών απαιτήσεων. Η διοίκηση δεν αναμένει ζημιές από αδυναμία εξόφλησης οφειλών της μητρικής και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Λοιπές απαιτήσεις	1.237	943
Λοιπά έξοδα επομένων χρήσεων	352	320
Λοιπά έσοδα επομένων χρήσεων	-	345
Απαιτήσεις από δεδουλευμένους τόκους	1	1
Προκαταβολές από Πράκτορες και ασφαλειομεσίτες	1.199	1.961
Σχηματισθείσες προβλέψεις για επισφαλείς συνεργάτες	(930)	(947)
Δάνεια στο προσωπικό	141	154
Σύνολο	1.999	2.777

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Απαιτήσεις Αποθέματος μη Δεδουλευμένων ασφαλιστρών	497	909
Απαιτήσεις Αποθέματος Εκκρεμών Ζημιών	20.747	21.188
Σύνολο	21.244	22.096

Ο πιστωτικός κίνδυνος ως προς τις απαιτήσεις από αντασφαλιστικές συμβάσεις είναι περιορισμένος λόγω της αξιόπιστης πιστοληπτικής ικανότητας των αντασφαλιστών (Σημείωση 4.3.1).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Ταμείο	93	8
Καταθέσεις όψεως	1.396	1.906
Καταθέσεις προθεσμίας	22.759	13.260
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	7	503
Καταθέσεις Δεσμευμένες για παράγωγα	1	120
Σύνολο	24.256	15.796

Οι προθεσμιακές καταθέσεις δεν ξεπερνούν σε διάρκεια τις 90 ημέρες. Το μεσοσταθμικό αποτελεσματικό επιτόκιο των προθεσμιακών καταθέσεων της Εταιρείας κατά τη διάρκεια της χρήσης ήταν 1,25%. Υπάρχει σημαντική συγκέντρωση

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

πιστωτικού κινδύνου ως προς τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας, τα οποία έχουν κατατεθεί σε λογαριασμούς της μητρικής εταιρείας (βλέπε σημ. 4.3.1).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο συνολικός αριθμός εγκεκριμένων κοινών ονομαστικών μετοχών είναι 843.000 μετοχές με ονομαστική αξία € 34,56 ανά μετοχή. Το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών έχει εκδοθεί και το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Όλες οι μετοχές ανήκουν στον μοναδικό μέτοχο, με την επωνυμία "Eurolife Insurance Group A.E. Συμμετοχών". Η Εταιρεία δεν έχει πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών.

	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Αριθμός Κοινών Μετοχών	843.000	843.000
Καταβεβλημένο	29.134	29.134
Μετοχικό Κεφάλαιο	29.134	29.134
Υπέρ το Άρτιο	79.014	79.014
Υπόλοιπο 1 ^η Ιανουαρίου	29.134	28.822
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	312
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου	29.134	29.134
Υπόλοιπο 1 ^η Ιανουαρίου	79.014	79.019
Έξοδα Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	-	(4)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου	79.014	79.014

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2014, δυνάμει του ιδιωτικού συμφωνητικού μεταβίβασης μετοχών, η Eurobank εισέφερε και μεταβίβασε στην Eurolife ERB Insurance Group το σύνολο των μετοχών της Εταιρείας.

Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 30^{ης} Ιουνίου 2014, το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 312 χιλ.. Η αύξηση προέκυψε από την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών σχηματισθέντων στην χρήση 2013, μετά την αφαίρεση του οφειλόμενου φόρου σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 72 του Ν.4172/2013. Συνέπεια της αύξησης αυτής η ονομαστική αξία της μετοχής της Εταιρείας αυξάνεται κατά € 0,37, δηλαδή από € 34,19 σε € 34,56 η κάθε μία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	Τακτικό Αποθεματικό	Έκτακτα Αποθεματικά	Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων	Αποθεματικά παροχών στο προσωπικό	Αποτίμηση Επενδύσεων	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>						
Υπόλοιπα την 1^η Ιανουαρίου 2015	32.870	44.775	(2.471)	(166)	(58.596)	133.604
Μεταφορά σε αποθεματικά αδιανέμητων κερδών πρ. χρήσεων	2.670	10.537	19.090	-	-	32.296
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών Ν.4172/13, άρθρο 72.	-	-	-	-	-	-
Διαφορά αποθεματικών προηγ. χρήσης	-	-	-	-	-	-
Αποτίμηση Χαρτοφυλακίου	-	-	-	-	24.968	24.968
Διανομή φορολογημένων αποθεματικών	-	(10.000)	-	-	-	(10.000)
Αναβαλλόμενος φόρος αποτιμήσεων	-	-	-	-	(9.151)	(9.151)
Επανεκτίμηση της υποχρέωσης στο προσωπικό, μετά από φόρους	-	-	-	78	-	78
Υπόλοιπα την 31^η Δεκεμβρίου 2015	35.540	45.311	16.619	(87)	74.412	171.795

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

	Τακτικό Αποθεματικό	Έκτακτα Αποθεματικά	Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων	Αποθεματικά παροχών στο προσωπικό	Αποτίμηση Επενδύσεων	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>						
Υπόλοιπα την 1^η Ιανουαρίου 2014	31.815	43.818	(4.239)	(20)	(6.928)	64.445
Μεταφορά σε αποθεματικά αδιανέμητων κερδών πρ. χρήσεων	1.055	25.861	2.161	-	-	29.078
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών Ν.4172/13, άρθρο 72.	-	81	(393)	-	-	(312)
Διαφορά αποθεματικών προηγ. χρήσης	-	14	-	-	-	14
Αποτίμηση Χαρτοφυλακίου	-	-	-	-	85.848	85.848
Διανομή φορολογημένων αποθεματικών	-	(25.000)	-	-	-	(25.000)
Αναβαλλόμενος φόρος αποτιμήσεων	-	-	-	-	(20.324)	(20.324)
Επανεκτίμηση της υποχρέωσης στο προσωπικό, μετά από φόρους	-	-	-	(146)	-	(146)
Υπόλοιπα την 31^η Δεκεμβρίου 2014	32.870	44.775	(2.471)	(166)	(58.596)	133.604

Το τακτικό αποθεματικό έχει σχηματιστεί βάσει διατάξεων νόμων και δεν μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους της εταιρείας.

Το αποθεματικό από την αποτίμηση των επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση μεταφέρονται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων με την πώληση των επενδύσεων ή την απομείωση τους. Στο αποθεματικό αυτό περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχοι αναβαλλόμενοι φόροι.

Το αποθεματικό παροχών σε προσωπικό περιλαμβάνει αποθεματικά από αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές των υποχρεώσεων στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μαζί με τον αντίστοιχο αναβαλλόμενο φόρο. Το αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές έχει σχηματιστεί με βάση τις διατάξεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 και δεν μπορεί να διανεμηθεί.

Τα Λοιπά Αποθεματικά και Αποτελέσματα εις νέον περιλαμβάνουν αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων και αποθεματικά που έχουν σχηματιστεί από κέρδη προηγούμενων χρήσεων βάσει αποφάσεων Γενικών Συνελεύσεων. Τα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων είναι αποθεματικά για τα οποία θα προκύψει φόρος εάν αποφασιστεί η διανομή τους, με τον εκάστοτε συντελεστή φορολογίας εισοδήματος της περιόδου στην οποία θα γίνει η διανομή. Τα αποθεματικά που έχουν σχηματιστεί από κέρδη προηγούμενων χρήσεων βάσει απόφασης Γενικής Συνέλευσης, μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους χωρίς πρόσθετη φορολόγηση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

	31/12/2015			31/12/2014		
	Εταιρεία	Αντ/στές	Σύνολο	Εταιρεία	Αντ/στές	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>						
Μαθηματικά αποθέματα κλάδου ζωής	1.070.971	-	1.070.971	1.023.111	-	1.023.111
Προβλέψεις Ομαδικών Ασφαλιστηρίων συμβολαίων	68.343	-	68.343	55.544	-	55.544
Προβλέψεις για συμμετοχή στα κέρδη	18.851	-	18.851	23.536	-	23.536
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	7.607	497	8.104	7.650	909	8.558
Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων	38.327	20.747	59.074	31.233	21.188	52.421
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις	8.975	-	8.975	9.460	-	9.460
Σύνολο αποθεμάτων κλάδου Ζωής	1.213.075	21.244	1.234.318	1.150.534	22.096	1.172.630
Ασφαλιστικές προβλέψεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (U.L.)	301.392	-	301.392	300.699	-	300.699
Σύνολο	1.514.467	21.244	1.535.710	1.451.233	22.096	1.473.329

Στα μαθηματικά αποθέματα και λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις περιλαμβάνονται αποθέματα επάρκειας τα οποία την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 ανέρχονταν ως εξής:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

	31/12/2015			31/12/2014		
	Εταιρεία	Αντ/στές	Σύνολο	Εταιρεία	Αντ/στές	Σύνολο
<i>Ανάλυση πρόσθετων αποθεμάτων</i>						
Απόθεμα επάρκειας νοσοκομειακών καλύψεων (LAT)	7.402	-	7.402	6.830	-	6.830
Απόθεμα επάρκειας Ομαδικών συμβολαίων (LAT)	7.192	-	7.192	6.281	-	6.281
Απόθεμα επάρκειας εκκρεμών αποζημ. (μέθοδος τριγώνων)	9.062	-	9.062	8.415	-	8.415
Σύνολο πρόσθετων αποθεμάτων	23.656	-	23.656	21.526	-	21.526

Για την χρήση 2014 στο κονδύλι "Προβλέψεις Ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων" έχει συμπεριληφθεί ποσό €10.325 χιλ. το οποίο προέρχεται από μεταφορά χαρτοφυλακίου με βάση Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μεταβίβασης Χαρτοφυλακίου Ομαδικού Ασφαλιστικού Συμβολαίου μεταξύ της Εκχωρήτριας Εταιρείας, της Εταιρείας και των συμβαλλομένων μερών. Η συναλλαγή έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59 του Ν.Δ. 400/1970 και εγκρίθηκε με την απόφαση 103/21.2.2014 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τραπέζης της Ελλάδος.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

	Ζωής	Ομαδικών συμβολαίων	Συμμετοχών στα κέρδη	Λοιπών προβλέψεων	Unit Linked	A.M.Δ.Α	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>							
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	1.023.111	55.544	23.536	9.460	300.699	8.558	1.420.908
Νέα παραγωγή, ανανεώσεις	150.305	13.842	497	1.573	22.145	479	188.841
Εξαγορές, ακυρώσεις, λήξεις, θανάτους κτλ.	(102.444)	(2.212)	(5.186)	-	(13.253)	(527)	(123.622)
Πρόσθετα αποθέματα (LAT)	-	911	-	572	-	-	1.483
Αποδόσεις επενδύσεων	-	-	-	-	(8.199)	-	(8.199)
Υπεραπόδοση μαθηματικών αποθεμάτων	-	258	3	-	-	-	261
Μεταβολή Προβλέψεων αναλογία εταιρείας	47.860	12.799	(4.686)	2.145	693	(48)	58.764
Μεταβολή Προβλέψεων αναλογία αντασφαλιστών	-	-	-	-	-	(406)	(406)
Λοιπά στοιχεία πληρωθέντα	-	-	-	(2.630)	-	-	(2.630)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2015	1.070.971	68.343	18.851	8.975	301.392	8.104	1.476.636
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>							
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2014	924.024	80.743	27.200	6.079	276.226	9.129	1.323.400
Νέα παραγωγή, ανανεώσεις	192.602	21.904	629	2.630	57.260	489	275.514
Εξαγορές, ακυρώσεις, λήξεις, θανάτους κτλ.	(90.015)	(51.709)	(4.352)	-	(32.971)	(1.061)	(180.108)
Πρόσθετα αποθέματα (LAT)	(3.501)	4.065	-	1.751	-	-	2.316
Αποδόσεις επενδύσεων	-	-	-	-	184	-	184
Υπεραπόδοση μαθηματικών αποθεμάτων	-	540	59	-	-	-	600
Μεταβολή Προβλέψεων αναλογία εταιρείας	99.086	(25.199)	(3.663)	4.381	24.473	(572)	98.505
Μεταβολή Προβλέψεων αναλογία αντασφαλιστών	-	-	-	-	-	2	2
Λοιπά στοιχεία πληρωθέντα	-	-	-	(999)	-	-	(999)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2014	1.023.111	55.544	23.536	9.460	300.699	8.558	1.420.908

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ

	31/12/2015			31/12/2014		
	Εταιρεία	Αντασφαλιστές	Σύνολο	Εταιρεία	Αντασφαλιστές	Σύνολο
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>						
Εκκρεμείς ζημιές	21.405	21.188	42.593	22.136	20.683	42.819
Πρόσθετα αποθέματα (LAT / IBNR)	9.829	-	9.829	10.265	-	10.265
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου – Εκκρεμείς ζημιές	31.233	21.188	52.421	32.400	20.683	53.083
Μείωση από πληρωθείσες ζημιές	(892)	(6.027)	(6.918)	(5.692)	(6.793)	(12.485)
Αύξηση/ (Μείωση) ζημιών χρήσης	9.807	7.681	17.489	4.459	4.992	9.451
Αύξηση/ (Μείωση) ζημιών προηγούμενης χρήσης	(1.681)	(2.096)	(3.777)	503	2.306	2.808
Πρόσθετα αποθέματα (LAT / IBNR)	(141)	-	(141)	(436)	-	(436)
Μεταβολή – Εκκρεμών Ζημιών	7.094	(441)	6.653	(1.167)	504	(662)
Εκκρεμείς ζημιές	28.640	20.747	49.387	21.405	21.188	42.593
Πρόσθετα αποθέματα (LAT / IBNR)	9.687	-	9.687	9.829	-	9.829
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου Εκκρεμείς ζημιές	38.327	20.747	59.074	31.233	21.188	52.421

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	178.040	189.830
Εισφορές	1.122	994
Ρευστοποιήσεις	(70.984)	(14.472)
Κέρδη / (Ζημιές) από πωλήσεις	35.365	2.401
Έσοδα από τόκους	81	70
Έξοδα διαχείρισης	(220)	(23)
Προμήθειες διαχείρισης	(1.611)	(1.783)
(Ζημιές) / Κέρδη Αποτιμήσεων	(36.636)	1.404
Φόρος Υπεραξίας	-	(380)
Υπόλοιπο την περίοδο/ χρήση που έληξε	105.156	178.040

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η Εταιρεία υπολογίζει πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης για τους υπαλλήλους της, οι οποίοι έχουν δικαίωμα στην πληρωμή ενός εφάπαξ ποσού με βάση τον αριθμό των ετών υπηρεσίας και του επιπέδου αμοιβής κατά την ημερομηνία της συνταξιοδότησης, αν αυτοί παραμείνουν στην απασχόληση της Εταιρείας μέχρι την προβλεπόμενη ηλικία συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία στην Ελλάδα. Οι υποχρεώσεις αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης συνήθως εκθέτουν την Εταιρεία σε αναλογιστικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου και ο κίνδυνος μισθού. Ως εκ τούτου, μία μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών ή μια αύξηση σε μελλοντικούς μισθούς θα αυξήσουν τις υποχρεώσεις αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού της Εταιρείας.

Μεταβολή στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	31/12/2015	31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	437	218
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(86)	(16)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	119	38
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές)	(101)	197
Υπόλοιπο για την περίοδο / χρήση που έληξε,	369	437

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ποσά αναγνωρισμένα στην κατάσταση αποτελεσμάτων

(ποσά σε € χιλ.)

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	47	18
Καθαροί τόκοι	11	6
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών / τερματισμού υπηρεσίας	61	14
Συνολικό έξοδο / (έσοδο) στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	119	38

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων προς το προσωπικό για συνταξιοδότηση εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση χρησιμοποιώντας μια σειρά από υποθέσεις όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών προς το προσωπικό περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο και τις μελλοντικές αυξήσεις των μισθών. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η Εταιρεία καθορίζει το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων υποχρεώσεων συνταξιοδότησης στο τέλος κάθε έτους. Κατά τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου, η Εταιρεία χρησιμοποιεί τα επιτόκια Ευρωπαϊκών εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Το νόμισμα και οι όροι λήξης των ομολόγων που χρησιμοποιούνται είναι συμβατά με το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια των υποχρεώσεων για παροχές συνταξιοδότησης. Η παραδοχή για το ποσοστό της αύξησης του μισθού καθορίζεται με την αξιολόγηση των μισθολογικών αυξήσεων της Εταιρείας κάθε χρόνο.

Οι λοιπές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών, όπως αλλαγές στο ποσοστό του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς

Αναλογιστικές παραδοχές

	31/12/2015	31/12/2014
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,58%	2,57%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,25% σε 2,6%	0,5% σε 4,0%
Πληθωρισμός	1,6%	2%

Η μέση αναμενόμενη εναπομένουσα διάρκεια εργασιακής ζωής της Εταιρείας είναι 16,0 έτη την 31 Δεκεμβρίου 2015 (31 Δεκεμβρίου 2014: 17,1 έτη).

Η ανάλυση ευαισθησίας βάσει λογικών αλλαγών στις σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές την 31 Δεκεμβρίου 2015, έχει ως εξής:

- Μία αύξηση/(μείωση) του επιτοκίου προεξοφλησης κατά 0,5% /(0,5%) θα οδηγούσε σε μια (μείωση)/ αύξηση των υποχρεώσεων συνταξιοδότησης προσωπικού κατά (€28,4) χιλ / €31,4 χιλ.
- Μία αύξηση / (μείωση) των μελλοντικών αυξήσεων των μισθών κατά 0,5% /(0,5%) θα είχε ως αποτέλεσμα (μείωση) / αύξηση των υποχρεώσεων συνταξιοδότησης προσωπικού κατά €31,4 χιλ /(€28,4) χιλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

(ποσά σε € χιλ.)

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
Αντασφαλιστές -λογ. τρεχούμενοι	7.150	8.749
Αντασφαλιζόμενοι- λογ. τρεχούμενοι	199	404
Πράκτορες και ασφαλειομεσίτες	2.492	3.528
Φόροι- Τέλη	2.564	2.319
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	533	893
Πιστωτές διάφοροι	1.383	1.417
Πληρωτέες εξαγορές και διακανονισμένες αποζημιώσεις	5.768	3.220
Λοιπές Υποχρεώσεις	6.646	3.142
Σύνολο δεδουλευμένων ασφαλιστρών	26.735	23.672

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού €6.646 χιλ. την 31 Δεκεμβρίου 2015 (2014: €3.142 χιλ) περιλαμβάνουν κυρίως την πρόβλεψη για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις, λοιπές σχηματισθείσες προβλέψεις εκμετάλλευσης και διάφορα δεδουλευμένα έξοδα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις	230.179	306.900
Δικαιώματα ασφαλιστικών συμβολαίων	98	98
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρων (σημ. 21)	447	554
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις	230.725	307.552
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα από αναλήψεις	859	851
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρων (σημ. 21)	7	16
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα από αναλήψεις	866	867
Σύνολο δεδουλευμένων ασφαλιστρων	231.591	308.419
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε ανασφαλιστές	(16.238)	(22.202)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρων (σημ. 21)	(412)	23
Σύνολο εκχωρηθέντων ασφαλιστρων	(16.650)	(21.179)
Σύνολο καθαρών δεδουλευμένων ασφαλιστρων	214.941	286.239

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Προμήθειες επί ανασφαλιστικών εργασιών	3.765	3.811
Έσοδα επί ανασφαλιστικών εργασιών	3.765	3.811
Προμήθειες επί εργασιών Α/Κ	111	136
Έσοδα διαχείρισης ομαδικού συμβολαίου	111	136
Προμήθειες επί εργασιών Α/Κ Unit Linked προϊόντων	2.929	2.898
Προμήθειες ρευστοποίησης Α/Κ Unit Linked προϊόντων	137	297
Έσοδα Unit Linked προϊόντων	3.066	3.196
Προμήθειες επί εργασιών Α/Κ Επενδυτικών προϊόντων	1.640	2.486
Προμήθειες ρευστοποίησης Α/Κ Επενδυτικών προϊόντων	82	81
Έσοδα Επενδυτικών προϊόντων	1.722	2.568
Σύνολο Λοιπών συναφών εσόδων ασφαλιστικών εργασιών	8.663	9.710

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο		
Μερίσματα μετοχών	38	17
Τόκοι χρεογράφων	729	331
Τόκοι παραγώγων	-	(388)
Πιστωτικοί τόκοι καταθέσεων	1.711	9.424
Υποσύνολο	2.478	9.385
Χαρτοφυλάκιο Unit Linked		
Πιστωτικοί τόκοι καταθέσεων – Unit Linked	92	61
Υποσύνολο	92	61
Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς πώληση		
Μερίσματα μετοχών	1.133	684
Τόκοι χρεογράφων	36.252	28.326
Έσοδα από επιστροφές κεφαλαίων	-	2
Υποσύνολο	37.385	29.012
Χαρτοφυλάκιο Διακρατούμενων στη Λήξη		
Τόκοι χρεογράφων	1.315	1.317
Υποσύνολο	1.315	1.317
Χαρτοφυλάκιο Δανείων και Απαιτήσεων		
Τόκοι χρεογράφων	1.401	1.032
Υποσύνολο	1.401	1.032
Σύνολο Εσόδων Επενδύσεων	42.671	40.806

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ/ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία		
Ζημίες από πώληση μετοχών	(706)	(368)
Κέρδη από πώληση / λήξη Ομολόγων	209	226
Υποσύνολο	(496)	(142)
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)		
Κέρδη από πώληση / λήξη Ομολόγων	36.713	3.389
Υποσύνολο	36.713	3.389
Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση		
(Ζημίες) / Κέρδη από πώληση μετοχών	(5.373)	3.302
(Ζημίες) / Κέρδη από πώληση ETFs	(34)	970
Κέρδη από πώληση Αμοιβαίων Κεφαλαίων	6.291	1.847
Κέρδη από πώληση / λήξη Ομολόγων	8.647	1.221
Υποσύνολο	9.530	7.340
Χαρτοφυλάκιο Δανείων και Απαιτήσεων		
Κέρδη από πώληση / λήξη Ομολόγων	-	-
Υποσύνολο	-	-
Σύνολο Κερδών από πώληση/λήξη επενδύσεων	45.747	10.586

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

(ποσά σε € χιλ.)

Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο

(Ζημίες) από αποτίμηση μετοχών

Κέρδη από αποτίμηση Ομολόγων

Κέρδη από αποτίμηση Α/Κ

(Ζημίες) από συναλλαγματικές διαφορές

Υποσύνολο

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
(Ζημίες) από αποτίμηση μετοχών	(240)	154
Κέρδη από αποτίμηση Ομολόγων	89	(883)
Κέρδη από αποτίμηση Α/Κ	486	(632)
(Ζημίες) από συναλλαγματικές διαφορές	-	171
Υποσύνολο	335	(1.190)

Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)

Μη ρευστοποιηθείσες υπεραξίες επενδύσεων Unit Linked

Υποσύνολο

Μη ρευστοποιηθείσες υπεραξίες επενδύσεων Unit Linked	(43.424)	(1.615)
Υποσύνολο	(43.424)	(1.615)

Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση

Απομείωση αξίας μετοχών

Κέρδη / (Ζημίες) από συναλλαγματικές διαφορές

Υποσύνολο

Απομείωση αξίας μετοχών	(4.195)	(218)
Κέρδη / (Ζημίες) από συναλλαγματικές διαφορές	3.448	4.197
Υποσύνολο	(747)	3.979

Σύνολο Κερδών/(Ζημιών) από αποτίμηση επενδύσεων

Σύνολο Κερδών/(Ζημιών) από αποτίμηση επενδύσεων	(43.835)	1.175
--	-----------------	--------------

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ

(ποσά σε € χιλ.)

Έσοδα από συμβάσεις υπομίσθωσης

Έσοδα από ασφάλιστρα προσωπικού

Έσοδα δανειστικών συμβάσεων προσωπικού

Έσοδα από εφάπαξ καταβολή φόρου εισοδήματος

Έκτακτα και ανόργανα έσοδα

Συναλλαγματικές διαφορές

Έξοδα από προβλέψεις προηγούμενης χρήσης

Σύνολο λοιπών εσόδων

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
Έσοδα από συμβάσεις υπομίσθωσης	14	4
Έσοδα από ασφάλιστρα προσωπικού	2	4
Έσοδα δανειστικών συμβάσεων προσωπικού	252	216
Έσοδα από εφάπαξ καταβολή φόρου εισοδήματος	-	117
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	39	73
Συναλλαγματικές διαφορές	(121)	(203)
Έξοδα από προβλέψεις προηγούμενης χρήσης	13	1
Σύνολο λοιπών εσόδων	199	212

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

(ποσά σε € χιλ.)

Μεταβολή Μαθηματικών αποθεμάτων κλάδου ζωής

Μεταβολή Προβλέψεων Ομαδικών Ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Μεταβολή Προβλέψεων για συμμετοχή στα κέρδη

Μεταβολή Λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων

Πλέον φόροι υπεραπόδοσης

Μεταβολή προβλέψεων ασφαλίσεων Ζωής

1. Μεταβολή προβλέψεων

2. Μεταβολή αναλογούν φόρου υπεραξίας

Μεταβολή ασφαλιστικών προβλέψεων για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον ασφαλιστικό κίνδυνο (Unit Linked)**Σύνολο μεταβολής ασφαλιστικών και μαθηματικών προβλέψεων**

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
Μεταβολή Μαθηματικών αποθεμάτων κλάδου ζωής	(47.861)	(99.086)
Μεταβολή Προβλέψεων Ομαδικών Ασφαλιστηρίων συμβολαίων	(12.794)	35.524
Μεταβολή Προβλέψεων για συμμετοχή στα κέρδη	4.686	3.663
Μεταβολή Λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων	(2.144)	(4.381)
	(58.114)	(64.280)
Πλέον φόροι υπεραπόδοσης	(36)	(55)
Μεταβολή προβλέψεων ασφαλίσεων Ζωής	(58.149)	(64.335)
1. Μεταβολή προβλέψεων	(693)	(31.559)
2. Μεταβολή αναλογούν φόρου υπεραξίας	-	7.087
Μεταβολή ασφαλιστικών προβλέψεων για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον ασφαλιστικό κίνδυνο (Unit Linked)	(693)	(24.473)
Σύνολο μεταβολής ασφαλιστικών και μαθηματικών προβλέψεων	(58.843)	(88.807)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Για τη χρήση 2014 στο κονδύλι "Μεταβολή αποθεμάτων Ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων" έχει συμπεριληφθεί ποσό €10.325 χιλ. το οποίο προέρχεται από μεταφορά χαρτοφυλακίου με βάση Ιδιωτικό Συμφωνητικό Μεταβίβασης Χαρτοφυλακίου Ομαδικού Ασφαλιστικού Συμβολαίου μεταξύ της Εκχωρήτριας Εταιρείας, της Εταιρείας και των συμβαλλομένων μερών. Η συναλλαγή έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59 του Ν.Δ. 400/1970 και εγκρίθηκε με την απόφαση 103/21.2.2014 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τραπεζής της Ελλάδος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Πληρωθείσες εξαγορές κλάδου Ζωής	(103.434)	(88.229)
Πληρωθείσες εξαγορές ομαδικών ασφαλ. συμβ.	(2.142)	(51.697)
Πληρωθείσες εξαγορές κλάδου Unit Linked	(13.253)	(32.971)
Υποσύνολο	(118.829)	(172.897)
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(30.781)	(31.250)
Μεταβολή αποθέματος εκκρεμών ζημιών	(6.653)	662
Υποσύνολο	(156.263)	(203.485)
Συμμετοχή αντασφαλιστών σε πληρωθείσες αποζημιώσεις	12.913	14.834
Συμμετοχή αντασφαλιστών σε μεταβολή αποθέματος εκκρεμών ζημιών	(441)	504
Υποσύνολο	12.472	15.339
Ιδία κράτηση αποζημιώσεων	(136.697)	(189.313)
Ιδία κράτηση αποθέματος εκκρεμών ζημιών (σημ. 21)	(7.094)	1.167
Σύνολο ασφαλιστικών αποζημιώσεων	(143.791)	(188.146)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΑΜΕΣΑ ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Προμήθειες & Υπερπρομήθειες παραγωγής	(9.604)	(9.781)
Λοιπές προμήθειες και έξοδα παραγωγής	(1.768)	(1.876)
Προμήθειες σε αντασφαλιζόμενους	(654)	(642)
	(12.025)	(12.298)
Αποσβέσεις εξόδων πρόσκτησης	(1.546)	(2.857)
Υποχρεωτικές εισφορές επί παραγωγής	(2.402)	(3.583)
Μείωση / αύξηση προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων	19	115
Χρεωστικοί τόκοι αποθεμάτων αντασφαλιστών	(313)	(365)
	(2.696)	(3.832)
Σύνολο Άμεσων Εξόδων Παραγωγής	(16.268)	(18.988)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>		
Δαπάνες προσωπικού	(6.915)	(6.758)
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(4.876)	(4.627)
Φόροι τέλη	(13)	(14)
Διάφορα έξοδα	(717)	(1.084)
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	(583)	(527)
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	(3.712)	(1.139)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(2.282)	(2.064)
Λοιπά έκτακτα έξοδα	(12)	(41)
Έκτακτες ζημιές	(38)	(10)
Υποσύνολο	(19.147)	(16.265)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Πλέον / Μείον: Κεφαλαιοποιούμενα έξοδα πρόσκτησης

(203) (250)

(19.350) (16.515)

Μισθοί και επιδόματα

(5.566) (5.077)

Λοιπές αμοιβές

(59) (25)

Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης

(1.060) (1.067)

Προβλέψεις παροχών προσωπικού

126 (255)

Καθορισμένες εισφορές σε προσωπικό

(355) (334)

Σύνολο**(6.915) (6.758)****Μέσος όρος προσωπικού χρήσης****148 142**

Η Εταιρεία ως εργοδότης θέλοντας να εξομαλύνει την μετάβαση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων του κατά την συνταξιοδότηση τους, παρέχει στους εργαζόμενους ορισμένα προγράμματα καθορισμένων εισφορών. Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών στοχεύουν στην δημιουργία Κεφαλαίου Συνταξιοδότησης που επιτυγχάνεται με τη συστηματική καταβολή καθορισμένων εισφορών από πλευράς τους εργοδότη και την αποτελεσματική μακροχρόνια επένδυσή τους. Παράλληλα δίνεται και η δυνατότητα στον εργαζόμενο μέσω εθελοντικών εισφορών να συμμετάσχει και ο ίδιος περαιτέρω για την σύνταξή του ενισχύοντας τα ποσά των καθορισμένων εισφορών. Οι τελικές παροχές καταβάλλονται εφάπαξ κατά τον χρόνο εξόδου του εργαζομένου από την υπηρεσία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

(ποσά σε € χιλ.)

Κέρδη προ φόρων

	Από 01/01 έως 31/12/2015	Από 01/01 έως 31/12/2014
Κέρδη προ φόρων	30.135	36.566
α. Φόρος εισοδήματος χρήσης	(8.527)	(2.629)
β. Αναβαλλόμενη φορολογία	(168)	(1.251)
γ. Λοιποί φόροι	(248)	(405)
Σύνολο Φόρου Εισοδήματος	(8.943)	(4.286)
Φορολογικός Συντελεστής Ελλάδας	29,0%	26,0%
Κέρδη προ φόρων	30.135	36.566
Φόρος με τον ισχύοντα συντελεστή φορολογίας	8.739	9.507
Φορολογική επίδραση των μόνιμων διαφορών		
Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση	675	(1.584)
Έσοδα που δεν φορολογούνται	(887)	(368)
Συμφηφισμός φόρου εισοδήματος (Ν.4172, άρθρο 72)	-	(4.926)
Σύνολο φορολογικών επιδράσεων	(213)	(6.878)
Φόρος εισοδήματος τρέχουσας περιόδου	8.527	2.629
Επιπλέον επιπτώσεις επί αναβαλλόμενου φόρου		
Αποτιμήσεις από χρηματοοικονομικά στοιχεία	980	1.339
Λοιπές προβλέψεις	(811)	(88)
Σύνολο επιπτώσεων επί αναβαλλόμενου φόρου	168	1.251
Λοιποί Φόροι		
Φόρος κεφαλαιοποίησης αποθεματικών (Ν.4172, άρθρο 72)	-	11
Λοιποί Φόροι	248	394
Σύνολο Λοιποί Φόροι	248	405
Σύνολο Φόρου Εισοδήματος	8.943	(4.286)

α. Φόρος εισοδήματος χρήσης

(8.527) (2.629)

β. Αναβαλλόμενη φορολογία

(168) (1.251)

γ. Λοιποί φόροι

(248) (405)

Σύνολο Φόρου Εισοδήματος**(8.943) (4.286)**

Φορολογικός Συντελεστής Ελλάδας

29,0% 26,0%

Κέρδη προ φόρων**30.135 36.566****Φόρος με τον ισχύοντα συντελεστή φορολογίας****8.739 9.507****Φορολογική επίδραση των μόνιμων διαφορών**

Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση

675 (1.584)

Έσοδα που δεν φορολογούνται

(887) (368)

Συμφηφισμός φόρου εισοδήματος (Ν.4172, άρθρο 72)

- (4.926)

Σύνολο φορολογικών επιδράσεων**(213) (6.878)****Φόρος εισοδήματος τρέχουσας περιόδου****8.527 2.629****Επιπλέον επιπτώσεις επί αναβαλλόμενου φόρου**

Αποτιμήσεις από χρηματοοικονομικά στοιχεία

980 1.339

Λοιπές προβλέψεις

(811) (88)

Σύνολο επιπτώσεων επί αναβαλλόμενου φόρου**168 1.251****Λοιποί Φόροι**

Φόρος κεφαλαιοποίησης αποθεματικών (Ν.4172, άρθρο 72)

- 11

Λοιποί Φόροι

248 394

Σύνολο Λοιποί Φόροι**248 405****Σύνολο Φόρου Εισοδήματος****8.943 (4.286)**

Βάσει του Νόμου 4334/2015, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τη 16 Ιουλίου 2015 και τροποποίησε το φορολογικό Νόμο 4172/2013, ο φορολογικός συντελεστής των εταιρειών στην Ελλάδα για τα έσοδα των χρήσεων από το 2015 και έπειτα αυξήθηκε από 26% σε 29%. Η αλλαγή αυτή του φορολογικού συντελεστή οδήγησε σε αύξηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης κατά € (2.244,2) χιλ. την 31 Δεκεμβρίου 2015, εκ των οποίων € 37,3 χιλ. καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και € (2.281,6) χιλ. απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Τα μερίσματα που διανέμονται, εκτός των ενδοομιλικών μερισμάτων, τα οποία υπό ορισμένες προϋποθέσεις απαλλάσσονται τόσο από το εισόδημα όσο και από την παρακράτηση φόρου στην πηγή, υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 10,0%.

Τον Μάιο του 2014, το Υπουργείο Οικονομικών με την εγκύκλιο 1143 / 15.5.2014 παρείχε διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του φορολογικού Νόμου 4172/2013. Ειδικότερα, σύμφωνα με την εν λόγω εγκύκλιο, διευκρινίστηκε ότι οι συσσωρευμένες ζημιές από μετοχές και παράγωγα που είχαν αναγνωρισθεί σύμφωνα με τον προηγούμενο φορολογικό νόμο 2238/1994, αναγνωρίζονται ως φορολογικά εκπιπτόμενες. Ως εκ τούτου, στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η Εταιρεία αναγνώρισε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων έναν εφάπαξ συμψηφισμό φόρου εισοδήματος ύψους €4,9 εκατ.

Στις 26 Ιουνίου 2014, με βάση τις διατάξεις του νέου φορολογικού νόμου Ν. 4172/2013, άρθρο 72, η Εταιρεία κεφαλαιοποίησε αφορολόγητα αποθεματικά ποσού €385 χιλ που δημιουργήθηκαν στις χρήσεις 2012 και 2013 και επιβαρύνθηκαν με εφάπαξ φορολόγηση ποσού €73 χιλ. Ο φόρος εισοδήματος των €73 χιλ υπολογίστηκε με φορολογικό συντελεστή 19,0% και το ποσό των €63 χιλ. είχε αναγνωρισθεί ως πρόβλεψη στις 31 Δεκεμβρίου 2013 ενώ το υπόλοιπο ποσό των €11 χιλ. αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η Εταιρεία εμφανίζει απαίτηση από Φόρο Εισοδήματος. Η απαίτηση αυτή της Εταιρείας προέρχεται από την εκκαθάριση της δήλωσης φόρου εισοδήματος για την χρήση 2014 καθώς και από τους παρακρατηθέντες φόρους κυρίως επί των εσόδων επενδύσεων, το άθροισμα των οποίων υπερβαίνει την υποχρέωση για φόρο εισοδήματος που έχει υπολογισθεί για την ίδια περίοδο.

	31/12/2015	31/12/2014
Προκαταβολή φόρου προηγούμενης χρήσης (απαίτηση)	-	4.151
Απαίτηση από χρεωστικό υπόλοιπο	5.904	-
Εκκαθάριση δήλωσης	(84)	-
Παρακρατούμενοι φόροι τρέχουσας χρήσης (απαίτηση)	3.616	4.383
Τρέχων φόρος εισοδήματος (υποχρέωση)	(8.527)	(2.629)
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	910	5.904

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η τελική μητρική της Εταιρείας είναι η Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. (Eurobank), που εδρεύει στην Αθήνα και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

Ως συνέπεια της επιτυχούς ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης της Eurobank από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.) τον Ιούνιο του 2013 το Ε.Τ.Χ.Σ. κατέστη ο ελέγχων μέτοχος καθώς και συνδεδεμένο μέλος της Τράπεζας. Μετά την ολοκλήρωση της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου της Eurobank και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των νέων μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών στις 9 Μαΐου 2014, το ποσοστό των κοινών με δικαίωμα ψήφου μετοχών που κατέχει το Ε.Τ.Χ.Σ στην Τράπεζα μειώθηκε από 95,23% σε 35,41%.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Νόμου 3864/2010 («Νόμος ΤΧΣ»), όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 4254/2014, τα δικαιώματα ψήφου του ΤΧΣ στις Γενικές Συνελεύσεις της Eurobank είναι πλέον περιορισμένα. Ως εκ τούτου, από τις αρχές του Μαΐου 2014, το ΤΧΣ δεν είναι πλέον ο ελέγχων μέτοχος της Eurobank αλλά θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή. Τον Νοέμβριο του 2015 η Τράπεζα προχώρησε σε περαιτέρω ανακεφαλαιοποίηση € 2.039 εκ. μειώνοντας το ποσοστό συμμετοχής των κοινών μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ από 35,41% σε 2,38%.

Η Εταιρία πραγματοποιεί συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και σε καθαρά εμπορική βάση. Ο όγκος των συναλλαγών με τα συνδεδεμένα μέρη και τα υπόλοιπα στο τέλος του έτους φαίνονται πιο κάτω:

	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
Μητρική Εταιρία την 31/12/2015				
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμιακές καταθέσεις	164.482	-	1.068	-
Ασφαλιστικές εργασίες	1.270	1.032	36.726	10.891
Επενδυτικές εργασίες	177	-	-	-
Λοιπές συναλλαγές	4	5	28	519
Σύνολο	165.933	1.037	37.822	11.410

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
Συνδεδεμένες εταιρίες την 31/12/2015				
Ασφαλιστικές εργασίες	1.715	-	-	-
Ασφαλιστικές εργασίες	-	459	3.534	2.452
Επενδυτικές εργασίες	96.086	65	1.993	629
Λοιπές συναλλαγές	50	275	237	657
Σύνολα	97.850	799	5.764	3.738
Συναλλαγές με μέλη της Διοίκησης	-	283	64	82
Αμοιβές και παροχές σε μέλη της Διοίκησης	-	-	-	1.868

	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
Μητρική Εταιρία την 31/12/2014				
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμιακές καταθέσεις	22.225	-	9.124	-
Ασφαλιστικές εργασίες	2.963	3.826	30.845	14.581
Επενδυτικές εργασίες	-	-	5.596	5.844
Λοιπές συναλλαγές	-	-	-	474
Σύνολα	25.189	3.826	45.565	20.899

	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
Συνδεδεμένες εταιρίες την 31/12/2014				
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμιακές καταθέσεις	-	-	-	-
Ασφαλιστικές εργασίες	384	906	2.995	2.131
Επενδυτικές εργασίες	249.099	75	2.278	301
Λοιπές συναλλαγές	40	12	220	43
Σύνολα	249.523	993	5.493	2.476
Συναλλαγές με μέλη της Διοίκησης	-	173	45	114
Αμοιβές και παροχές σε μέλη της Διοίκησης	-	-	-	1.693

Την 31 Δεκεμβρίου 2015 τα δάνεια προς τα μέλη της Διοίκησης ανέρχονταν στο ποσό των €23,6 χιλ.(31 Δεκεμβρίου 2014:21,1 χιλ.), επίσης δεν είχαν γίνει προβλέψεις για δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη. Οι αμοιβές και λοιπές παροχές στα μέλη της διοίκησης της Εταιρείας για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχονταν σε €1.868 χιλ.(31 Δεκεμβρίου 2014: €1.693 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Δεν εκκρεμούσαν αγωγές κατά της Εταιρείας ούτε λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις την 31 Δεκεμβρίου 2015 οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρείας.

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά έως και την χρήση 2009. Λόγω της ύπαρξης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Εταιρείας, καθώς η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για πρόσθετους φόρους και πρόστιμα που ενδέχεται να προκύψουν από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους.

Από τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 και έπειτα, οι Ελληνικές ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στο άρθρο 82 του Νόμου 2238/1994 (σε ισχύ στην τρέχουσα περίοδο το άρθρο 65α του Νόμου 4174/2013), το οποίο εκδίδεται, μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου, από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Για τις χρήσεις 2011 έως 2015 η Εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των εξωτερικών ελεγκτών όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Άρθρου 82 παρ 5 του Ν.2238/1994 1994 (σε ισχύ στην τρέχουσα περίοδο το άρθρο 65α του Νόμου 4174/2013). Οι Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2011 έως 2014 εκδόθηκαν χωρίς διατύπωση επιφύλαξης ενώ ο φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2015 είναι σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/2016 του Υπουργείου Οικονομικών που αποδέχεται τη γνωμοδότηση υπ' αριθμ. 256/2015 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου και την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και πρόστιμων στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (πέντε χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί).

Για τις χρήσεις που αρχίζουν από 1.1.2014 και εφεξής στο νόμο 4174/2013 ορίζεται ως γενικός χρόνος παραγραφής, η 5ετία από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Την 31 Δεκεμβρίου 2015, η Εταιρεία είχε εκδώσει εγγυητική επιστολή ποσού € 2.500 χιλ. υπέρ του Δημοσίου, προκειμένου να λάβει απαλλαγή παρακράτησης φόρου εισοδήματος επί των μερισμάτων που διένειμε όπως ορίζουν οι διατάξεις του Ν. 4172/2013 αναφορικά με τα ενδοομιλικά μερίσματα.

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα λειτουργικών μισθώσεων των μη ακυρώσιμων μισθωτικών συμβάσεων είναι:

31/12/2015	Κτίρια	Αυτοκίνητα	Εξοπλισμός	Σύνολο
(ποσά σε € χιλ.) Μέχρι και το 1 ^ο έτος	166	14	34	214
Σύνολο	166	14	34	214
31/12/2014	Κτίρια	Αυτοκίνητα	Εξοπλισμός	Σύνολο
(ποσά σε € χιλ.) Μέχρι και το 1 ^ο έτος	221	12	6	239
Σύνολο	221	12	6	239

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Στις 23 Δεκεμβρίου 2015, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας ενέκρινε τη διανομή μερίσματος ποσού €10,0 εκατ. Η διανομή του μερίσματος προήλθε από φορολογημένα αποθεματικά και κέρδη εις νέον σχηματισθέντα σε προηγούμενες του 2014 χρήσεις. Το ποσό καταβλήθηκε στον μέτοχο Eurolife ERB Insurance Group στις 24 Δεκεμβρίου 2015.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Πληροφορίες σχετικά με τα σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού αναφέρονται στην σημείωση 2.1. Δεν υφίστανται άλλα σημαντικά οφισγενή γεγονότα που να απαιτείται η αναφορά τους.